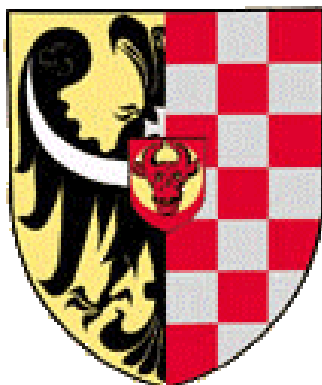

STRATEGIA ROZWOJU POWIATU WOŁOWSKIEGO

**Opracował zespół pod kierownictwem prof. Janusza Zaleskiego
Lipiec 2001r.**

WARR S.A., Plac Solny 16, 50-062 Wrocław, tel. (071) 344-58-41, fax: (071) 372-36-85

e-mail: warr@warr.wro.pl

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
I. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO	8
1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU WOŁOWSKIEGO	8
Położenie i podstawowe dane statystyczne	8
Zróznicowany charakter powiatu	9
Bogactwo środowiska przyrodniczego	9
Powiat Wołowski – przeszłość i teraźniejszość	10
2. WŁADZE SAMORZĄDOWE	13
3. BUDŻET POWIATU	16
Dochody	16
Wydatki	18
Wynik finansowy	20
4. DEMOGRAFIA	21
Dane podstawowe	21
Ruch naturalny ludności	22
Migracje	23
Struktura wiekowa ludności	24
5. BEZROBOCIE	26
6. GOSPODARCZE ŻYCIE POWIATU	32
Znaczące przedsiębiorstwa powiatu	34
Spółki z udziałem kapitału zagranicznego	35
Sieć handlowa	36
Infrastruktura biznesu i organizacje przedsiębiorców	36

7. ROLNICTWO	37
Władanie zasobami ziemi rolniczej	38
Struktura gospodarstw rolnych	38
Struktura wiekowa rolników	39
Organizacja produkcji roślinnej	39
Produkcja zwierzęca	40
Charakterystyka stanu istniejącego rolnictwa na terenie powiatu	40
8. STAN, OCHRONA I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO	42
Położenie fizyczno – geograficzne	42
Warunki klimatyczne.	42
Lasy	42
Sieć rzeczna	43
Obszary chronione	43
Zanieczyszczenia i zagrożenia środowiska naturalnego	44
9. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA	47
Główne szlaki komunikacyjne	47
Komunikacja kolejowa	50
Komunikacja autobusowa	50
Telekomunikacja	51
Sieć wodociągowa	52
Odprowadzanie i unieszkodliwianie ścieków	53
Gospodarka odpadami stałymi	55
Zaopatrzenie w energię elektryczną	57
Ciepłownictwo.	58
Zaopatrzenie w gaz	59
Zasoby mieszkaniowe	60
10. EDUKACJA	64
Szkolnictwo średnie	64
Gimnazja	66
Szkoły podstawowe	66
Przedszkola	66

11. KULTURA, SPORT I REKREACJA	67
Ośrodki kultury	67
Biblioteki	67
Kino	68
Galeria	68
Sport i rekreacja	68
12. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA	70
Gminne Ośrodki Zdrowia	75
Pomoc społeczna	75
13. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE	77
Policja	77
Straż Pożarna	78
II. ANALIZA SWOT	80
III. WIZJA I CELE STRATEGICZNE	84
IV. KATALOG PROGRAMÓW I PROJEKTÓW	87
SPIS UŻYWANYCH W KATALOGU SKRÓTÓW I SYMBOLI	87
ZESTAWIENIE PROGRAMÓW	88

WSTĘP

Dynamika i skala zmian zachodzących w powiecie wołowskim i w jego sąsiedztwie sprawia, iż sprostanie wymogom dalszego efektywnego funkcjonowania powiatu wiąże się z koniecznością strategicznego podejścia do jej rozwoju. W zmieniającej się rzeczywistości społeczno-gospodarczej, w warunkach konkurencyjnego otoczenia, strategiczne programowanie rozwoju na poziomie powiatu jest niezbędne przede wszystkim ze względu na potrzebę perspektywicznego, konsekwentnego i efektywnego ujmowania procesów lokalnych przemian, jak i wyznaczania kluczowych kierunków rozwoju powiatu. Zarządzanie strategiczne powiatem jest także konieczne z punktu widzenia optymalizacji wydatków budżetowych i właściwego wykonywania zadań publicznych.

Strategia rozwoju to opracowany na podstawie wszechstronnej **Diagnozy** dotychczasowego rozwoju społeczno-gospodarczego gmin tworzących powiat, zestaw działań składających się w logiczną całość, zmierzających do realizacji długookresowych celów strategicznych.

Strategia jest dokumentem kierunkowym o perspektywicznym horyzoncie, który powinien stanowić podstawę do opracowania i konkretyzowania różnych przedsięwzięć społecznych i gospodarczych na terenie powiatu.

Strategia powinna stanowić bazę m.in. do:

- opracowywania studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin tworzących powiat, przy czym pomiędzy strategią powiatu a studium gmin powinny występować sprzężenia zwrotne,
- uwzględnienia priorytetów powiatu w strategii rozwoju województwa,
- budowania programów sektorowych,
- finansowania przedsięwzięć i projektów z budżetów: państwa, władz regionalnych, ze źródeł pozabudżetowych,
- opracowywania programów i projektów współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej.

Zgodnie z przyjętą metodologią strategia rozwoju powiatu wołowskiego stanowi kompleksowe opracowanie, składające się z 4 części, które odzwierciedlają kolejne etapy powstawania strategii.

W **diagnozie (I)** została dokonana analiza powiatu zarówno jako jednostki funkcjonalnej, jak i poprzez pryzmat gmin go tworzących. **Diagnoza stanu istniejącego** została sporządzona z podziałem na obszary funkcjonalno-przestrzenne, obejmujące sieć osadniczą, demografię, władze samorządowe, lokalne życie gospodarcze i rynek pracy, stan, ochronę i zagrożenia dla środowiska naturalnego, gospodarkę komunalną i mieszkaniową, transport i łączność, edukację, kulturę, sport i rekreację, zdrowie i opiekę społeczną, bezpieczeństwo publiczne oraz budżet powiatu. W tej części zaprezentowano gminy wchodzące w skład powiatu: Brzeg Dolny, Wołów i Wińsko na tle średniej dla całego powiatu wołowskiego, województwa dolnośląskiego i Polski, a także sam powiat na tle otoczenia i średnich wartości dla województwa i kraju. W związku z reformą terytorialną kraju, która weszła w życie w 1999 roku, dane z lat poprzedzających reformę przedstawiono w układzie dynamicznym, poprzez skumulowanie wartości wybranych charakterystyk z poszczególnych obszarów tworzących w obecnym kształcie odpowiednio powiat wołowski i województwo dolnośląskie. Niniejszy dokument zawiera obszerny wyciąg ze szczegółowego opracowania *diagnozy*, która powstała w trakcie prac zespołu realizacyjnego.

Identyfikacja, synteza i analiza danych pozwoliły nie tylko na ocenę stanu obecnego powiatu i dotychczasowych tendencji rozwojowych zachodzących na jego obszarze, ale także na wskazanie możliwości podejmowania działań, głównych trendów i kierunków rozwoju na przyszłość poprzez wyodrębnienie czynników zewnętrznych i wewnętrznych w relacji do powiatu oraz wywierających pozytywny lub negatywny wpływ na powiat. W ramach przeprowadzonej wstępnie podczas prac nad *diagnozą* a następnie zweryfikowanej podczas spotkań zespołów roboczych **analizy SWOT**, zostały wyselekcjonowane 4 kategorie czynników wywierających wpływ na funkcjonowanie powiatu:

- wewnętrzne pozytywne – mocne strony powiatu,
- wewnętrzne negatywne – słabe strony powiatu,
- zewnętrzne pozytywne – szanse dla powiatu tkwiące w jej otoczeniu,
- zewnętrzne negatywne – zagrożenia dla powiatu tkwiące w jej otoczeniu.

Uzyskane wyniki zostały poddane syntezie w celu wygenerowania kluczowych czynników zgodnie z przyjętą kategoryzacją i zostały przedstawione w formie tabelarycznego zestawienia stanowiącego odrębną część strategii -tzw. **analizę SWOT (II)**.

W kolejnej części (III) zostały zestawione **wizja i cele strategiczne powiatu**. Cele w swojej ostatecznej, zaprezentowanej w niniejszym dokumencie formie stanowią końcowy rezultat długiego procesu generowania celów podczas warsztatów zespołów roboczych, konsultacji z powiatowymi i gminnymi władzami samorządowymi oraz reprezentatywnym gremium społeczno-gospodarczym powiatu. **Komplementarność** sformułowanych celów strategicznych znalazła swój wyraz w sformułowaniu **wizji**, która wskazuje pożądany kierunek rozwoju powiatu w perspektywie wieloletniej.

W ramach poszczególnych celów strategicznych zostały sformułowane *częstkowe cele niższego rzędu*, poprzez które będą osiągane realizowane cele strategiczne. Konkretyzacja celów strategicznych poprzez sformułowanie mierzalnych, składowych celów niższego rzędu zapewni możliwość kontroli stopnia ich realizacji w trakcie procesu implementacji strategii.

W ostatniej części strategii zostały wskazane i uporządkowane w tabelarycznej formie **katalogu**, programy i projekty działań, poprzez które władze samorządowe powiatu wołowskiego będą realizować przyjętą koncepcję rozwoju powiatu. W **katalogu programów i projektów (IV)** wymienione zostały podmioty uczestniczące w realizacji poszczególnych projektów, z podkreśleniem podmiotu wiodącego oraz źródła finansowania przedsięwzięć (w tym instytucje i fundusze).

Niniejsza **Strategia** została opracowana przez Wrocławską Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. z inicjatywy Zarządu Powiatu Wołowskiego. Należy jednak podkreślić, iż podmiotem całości prac nad strategią jest społeczność lokalna. Oznacza to, że potrzeby mieszkańców powiatu wołowskiego były wyznacznikiem prac prowadzonych przez zespół realizacyjny strategii oraz sformułowanej przez wytyczenie wizji i strategicznych celów rozwojowych powiatu. Opracowanie właściwej i zgodnej z potrzebami i wymaganiami lokalnej społeczności strategii wymagało efektywnej współpracy zmierzającej do połączenia umiejętności merytorycznych i metodycznych zespołu realizacyjnego oraz szczegółowej wiedzy o terenie i praktycznych doświadczeń mieszkańców powiatu i jego samorządowych władz.

I. DIAGNOZA STANU ISTNIEJĄCEGO

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA POWIATU WOŁOWSKIEGO

Położenie i podstawowe dane statystyczne

Powiat wołowski jest jednym z 26 powiatów ziemskich należących do województwa. Powiat graniczy od wschodu z powiatem lubińskim, od północy z powiatem górowskim, od zachodu z powiatem trzebnickim, a od południa z powiatami średzkim i legnickim.

Mapa 1.1. Położenie powiatu wołowskiego na tle głównych szlaków drogowych województwa dolnośląskiego.

Spośród różnych elementów określających położenie powiatu wołowskiego wyróżnić należy przebiegający przez teren powiatu szlak kolejowy Wrocław - Szczecin i Kraków - Berlin, szlak drogowy Wrocław - Lubin - Zielona Góra oraz szlak wodny - rzekę Odrę.

W skład powiatu wołowskiego wchodzi trzy gminy: miejsko – wiejska gmina Brzeg Dolny, miejsko – wiejska gmina Wołów oraz gmina wiejska Wińsko.

Powierzchnia powiatu wynosi **675 km²**, co stanowi 3,4% powierzchni województwa. W 2000 roku powiat liczył **49,2 tys. mieszkańców**. Gęstość zaludnienia w powiecie jest bardzo zróżnicowana i wynosi średnio **73 osoby na 1 km²**. Zaludnienie w powiecie jest wołowskim jest niższe od średniej krajowej (124 osoby na 1 km²) oraz średniej dla

województwa, która wynosi około 150 osób na 1 km². Przyrost naturalny w powiecie wołowskim na koniec roku 1998 wynosił -0,3 i był mniejszy niż przyrost naturalny w województwie (-0,2), który należy do najniższych w kraju (w roku 1998 przyrost naturalny w Polsce wynosił 0,5).

Zróżnicowany charakter powiatu

Gminy powiatu wołowskiego wykazują zróżnicowany charakter. Miejsko – wiejska gmina Brzeg Dolny (powierzchnia: 94,40 km²), która jest usytuowana najbliższej aglomeracji wrocławskiej, jest jednym z ważniejszych ośrodków przemysłowych na mapie Dolnego Śląska, a największym centrum przemysłu na terenie powiatu. W Brzegu Dolnym zlokalizowane są Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A., które determinują strukturę rynku pracy na terenie gminy. Zachodnia część gminy ma z kolei charakter rolniczy.

Miejsko-wiejska gmina Wołów (powierzchnia: 331,06 km²) z będącym siedzibą władz samorządu powiatowego miastem Wołowem również wykazuje charakter przemysłowo – rolniczy. W mieście brak wprowadzie zakładów przemysłowych o znaczeniu ponadlokalnym, ale istniejące przedsiębiorstwa stwarzają dużą ofertę na rynku pracy. Podmioty gospodarcze w sektorze prywatnym prowadzą działalność głównie w branżach: budowlanej, betoniarskiej, ślusarstwie i kowalstwie oraz spedycji.

Najbardziej na północ położona gmina powiatu wołowskiego – Wińsko (powierzchnia: 249,54 km²), należy do wiejskich gmin typowo rolniczych. Gmina leży w strefie rolno-leśnej i rekreacyjnej, w strefie działań zmierzających do objęcia ochroną i utworzenia korytarzy ekologicznych lub zalesień.

Bogactwo środowiska przyrodniczego

Na terenie powiatu wołowskiego występuje bardzo bogata flora i fauna, co jest związane między innymi z istnieniem w zachodniej części powiatu ogromnego korytarza ekologicznego wzdłuż doliny rzeki Odry. Powiat wołowski charakteryzuje się bardzo wysokim wskaźnikiem lesistości - lasy zajmują 33,8%. Szczególnie cenne okazy różnorodnej fauny występują na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy”, którego całkowita powierzchnia wynosi 7 953 ha.

Na północny wschód od wsi Jodłowice na granicy z gminą Oborniki Śląskie znajduje się, utworzony w celu ochrony jodłowego boru mieszanego o charakterze puszczańskim, rezerwat „Jodłowice”.

Powiat Wołowski – przeszłość i teraźniejszość

Najstarsze ślady osadnictwa na terenie dzisiejszego powiatu wołowskiego pochodzą z epoki kamienia i zostały odkryte przez archeologów w okolicy Pogalewa Wielkiego i Wałów (gmina Brzeg Dolny). Rozwój osadnictwa nastąpił w momencie zasiedlenia tego terenu przez w pełni rozwiniętą kulturę łużycką, której świadectwem są m.in. cmentarzyska ciałopalne znajdujące się w Bukowicach, Pogalewie Małym, Pyszącej oraz Wałach. Wraz z przybyciem ludności kultury przeworskiej (III-IV w.n.e.) wzrastała gęstość osadnictwa aż do załamania procesu osadniczego w okresie wędrówek ludów. W okresie wczesnego i późnego średniowiecza ponownie następuje intensyfikacja osadnictwa, którego ślady są dzisiaj odkrywane. Średniowieczne osady zamieszkiwali przede wszystkim flisacy i rybacy. Pierwsza pisemna wzmianka dotycząca regionu pochodzi z X wieku, z tego stulecia bowiem, a dokładnie z roku 936, pochodzi adnotacja o Wińsku, które było już wtedy stosunkowo dobrze rozwiniętą osadą targową typu miejskiego, przez którą prowadził szlak kupiecki. Nazwę Wołów odnotowano po raz pierwszy w roku 1202. W przekazach z tego okresu była jednak mowa o wsiach Stary Wołów i Krzywy Wołów, które spełniały na początku XIII wieku funkcję osad handlowych przy szlaku kupieckim. To właśnie Stary Wołów stanowił pierwszy załazek przyszłego grodu.

Stosunkowo najpóźniej, bo dopiero w roku 1353, w Księdze Ziemskiej Księstwa Wrocławskiego zapisana została po raz pierwszy nazwa Brzeg, choć ponad sto lat starsza jest wzmianka o dzisiejszej dzielnicy miasta, a kiedyś odrębnej osady – Warzyń. Swoją nazwę Brzeg Dolny zawdzięcza położeniu na prawym brzegu Odry.

Rys. 1.1. Herby Wołowa, Wińska i Brzegu Dolnego

Uwieńczeniem rozwoju średniowiecznych osad jest nadanie im praw miejskich. Jako pierwszy otrzymuje je Wołów w roku 1285 z rąk księcia ścinawskiego Przemka, a nazwę swą zawdzięcza wielkim targom wołami. Osada Wińsko, w której krajobrazie dominowały w średniowieczu stoki wzgórz porośnięte winoroślami otrzymuje herb i prawa miejskie z nadania Władysława Jagiellończyka. W 1663 roku z inicjatywy ówczesnego właściciela miasta Jerzego Abrahama von Dyhrna, osada Brzeg Dolny otrzymuje prawa miejskie

z nadania cesarza Leopolda I. W tym samym roku w mieście osiedlają się Żydzi, którzy zakładają osiedle, synagogę, szkołę i cmentarz. Również od tego czasu zaczyna działać drukarnia żydowska, jedyna poza Pragą w tej części Europy, która drukowała książki w języku hebrajskim.

Wydarzenia II wojny światowej boleśnie zaznaczyły się w historii ziemi wołowskiej. W Brzegu Dolnym znajdowały się filie obozu koncentracyjnego Gross-Rosen, których więźniowie zmuszani byli do wyniszczającej pracy w zakładach chemicznych przy produkcji bojowych środków trujących. W lesie zwanym Gancarz (gmina Wołów) miały miejsce masowe zbrodnie hitlerowskie na jeńcach wojennych. Duże szkody podczas działań wojennych poniosło samo miasto Wołów, zniszczenia wyniosły ponad 60%. W roku 1945 ziemia wołowska powróciła do Polski a rok później Wołów został miastem powiatowym (do 1.06.1975r.)

Pozostałości przeszłości stanowią obecnie chlubę powiatu wołowskiego i są walorem, który może być atrakcyjny w aspekcie rozwoju turystyki. W Brzegu Dolnym zachował się m.in. zespół pałacowo – parkowy, kościół pw. Matki Boskiej Szkaplerznej z XVII wieku oraz kościół pw. Wszystkich Świętych na Warzyniu. W Wińsku znajduje się późnogotycki kościół pw. Świętej Trójcy z początku XIV wieku oraz klasztor o.o. Karmelitanów w Głębowicach, zespół parkowo - pałacowy oraz obelisk w Konarach dedykowany F.K. Achardowi, twórcy europejskiego przemysłu cukrowniczego, powstały na fundamentach pierwszej na świecie cukrowni, w której produkowano cukier z buraków cukrowych. W Wołowie atrakcją stanowi dzisiejsza siedziba władz powiatu – zamek z przełomu XV i XVI wieku, renesansowy ratusz z XVI wieku z herbami książąt oraz barokowy gmach Sądu. Niewątpliwie najcenniejszym zabytkiem w regionie jest jednak położony na prawym brzegu Odry cysterski zespół poklasztorny z XII wieku, będący jednym z największych barokowych założeń klasztornych w Europie Środkowej.

Rysunek 1.2. Herb powiatu wołowskiego

Wszystkie wyżej wymienione czynniki, zarówno te ukształtowane w odległej historii, jak i te wykształcone w ostatnich latach, tworzą obecnie uwarunkowania, w jakich dokonuje się proces przekształceń w zakresie struktury przestrzennej, gospodarczej i społecznej powiatu wołowskiego. Pozycję i znaczenie powiatu należy również rozpatrywać w kontekście jego położenia w województwie dolnośląskim i umiejscowienia w wieloletnim dokumencie programowym, jakim jest Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego. Maksymalne wykorzystanie możliwości rozwojowych, zgodnie z założeniami *Strategii Województwa* powinno przebiegać w naturalny sposób w zależności od warunków przyrodniczych i stopnia zurbanizowania. Na Dolnym Śląsku dają się w naturalny sposób wyodrębnić trzy zasadnicze pasma, dość wyraźnie różniące się między sobą ukształtowaniem terenu, środowiskiem przyrodniczym, zagospodarowaniem przestrzennym, dostępnością komunikacyjną i warunkami sprzyjającymi aktywności gospodarczej. Są to **pasmo północne**, które obejmuje tereny na prawym brzegu Odry, **pasmo centralne** leżące pomiędzy Sudetami i Odrą oraz **pasmo południowe** rozciągające się na obszarze Sudetów.

Trzy omawiane pasma zachodzą na siebie, co tworzy dwa pasma dodatkowe, które historycznie były miejscem największej aktywności cywilizacyjnej na Dolnym Śląsku. Są to **pasmo doliny Odry**, między pasmem północnym i centralnym, oraz **pasmo pogórza Sudetów**, między pasmem centralnym i południowym.

W kontekście wyżej wyodrębnionego podziału, wydaje się, iż przed powiatem wołowskim stoi szczególna szansa poprzez wykorzystanie dwoistości zalet położenia, łączącego w sobie atuty gospodarcze pasma Odry i walory przyrodnicze pasma północnego. Perspektywy rozwoju gospodarczego i kulturowego powiatu uzależnione są więc w dużej mierze od udanego połączenia dynamizmu gospodarczego z dbałością o środowisko przyrodnicze.

2. WŁADZE SAMORZĄDOWE

Powiat wołowski stanowi lokalną wspólnotę samorządową tworzoną przez mieszkańców powiatu oraz terytorium obejmujące następujące gminy:

- gminę miejsko - wiejską Brzeg Dolny
- gminę wiejską Wińsko
- gminę miejsko – wiejską Wołów

Powiat ma osobowość prawną a siedzibą władz powiatu jest miasto Wołów. Do zakresu działań powiatu należy wykonywanie określonych ustawami zadań publicznych o charakterze ponadgminnym, w tym wykonywanie zadań powiatowych służb, inspekcji i straży oraz realizacja zadań z zakresu administracji rządowej, jeśli ustawy określają te sprawy jako należące do zakresu działania powiatu.

Organami powiatu są:

1. Rada Powiatu
2. Zarząd Powiatu

Rada Powiatu jest organem stanowiącym i kontrolnym powiatu. Radni są wybierani w wyborach bezpośrednich według zasad określonych w ustawie z dnia 16 lipca 1998r. Kadencja Rady trwa 4 lata licząc od dnia wyborów. W skład obecnej Rady Powiatu wchodzi **25 radnych**.

Do wykonywania swoich zadań Rada Powiatu powołuje ze swojego grona w drodze uchwały **stałe** i **doraźne komisje** określając przedmiot ich działania oraz skład osobowy. Komisje podlegają Radzie Powiatu w całym zakresie swojej działalności, przedkładają jej swoje plany pracy oraz sprawozdania z działalności.

W obecnej kadencji Rada powołała następujące **komisje stałe**: Komisję Zdrowia, Komisję Pomocy Rodzinie, Komisję Rozwoju Gospodarczego i Przestrzennego, Komisję Ochrony Środowiska i Rolnictwa, Komisję Oświaty, Kultury i Sportu, Komisję Infrastruktury Technicznej i Komunikacji, Komisję Bezpieczeństwa Publicznego, Komisję Budżetu.

Oprócz w/w komisji, w celu kontrolowania działalności Zarządu oraz powiatowych jednostek organizacyjnych Rada Powiatu powołała Komisję Rewizyjną.

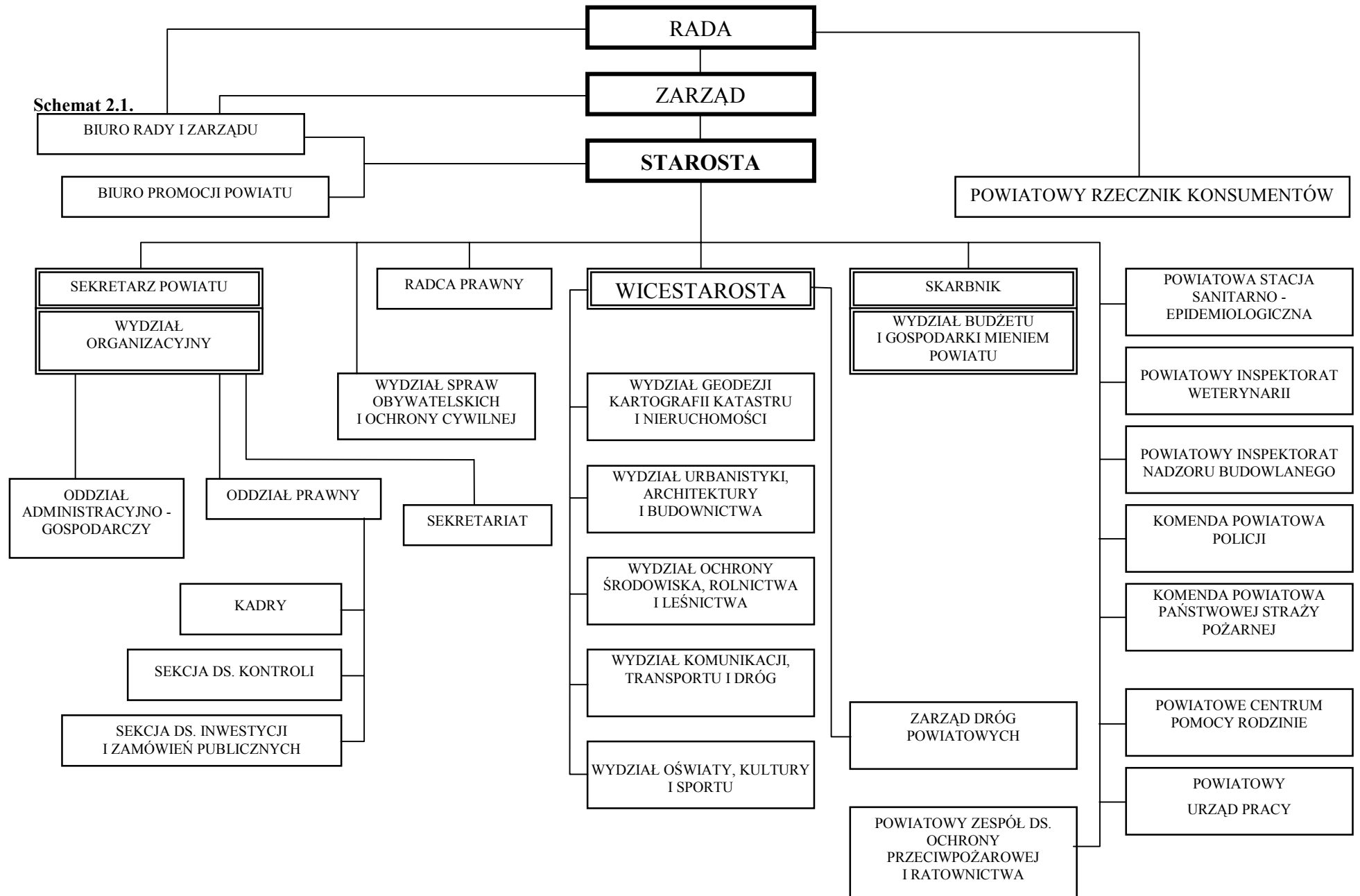
Organem wykonawczym powiatu jest sześcioposobowy **Zarząd**. Zarząd Powiatu wykonuje uchwały Rady Powiatu i zadania powiatu określone przepisami prawa. W realizacji zadań Zarząd powiatu podlega wyłącznie Radzie Powiatu.

Starostwo Powiatowe w Wołowie wykonuje zadania określone w § 16 Statutu Powiatu, wprowadzonego w życie na mocy uchwały Nr IV/10/98 Rady Powiatu z dnia 30 grudnia 1998r. w sprawie uchwalenia Statutu Powiatu Wołowskiego.

Szczegółową organizację oraz tryb pracy starostwa a także zakresy działania jego wydziałów i innych równorzędnych jednostek organizacyjnych określa Regulamin Organizacyjny. Całością działalności starostwa kieruje Starosta przy pomocy Wicestarosty oraz Sekretarza Powiatu i Skarbnika Powiatu.

Strukturę organizacyjną Starostwa przedstawia schemat 2.1.

Schemat 2.1.

3. BUDŻET POWIATU

Dochody

Tabela 3.1. Struktura dochodów budżetu powiatu wołowskiego w latach 1999—2001 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	1999	2000	2001*
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Dochody ogółem (I + II + III)	22 072,3	28 769,5	25 955,1
I Dochody własne, z tego:	824,3	1 185,9	1 185,3
Udziały w podatku od osób fizycznych	360,3	312,5	330,3
Pozostałe dochody własne	464,0	873,4	855,0
II Dotacje celowe, z tego:	11 513,4	15 165,3	12 125,6
Dotacje na zadania własne	2 320,4	5 255,2	3 679,8
Dotacje na zadania zlecone i powierzone **	9 190,0	9 569,1	8 445,8
Dotacje z funduszy celowych	3,0	341,0	0,0
III Subwencja ogólna, z tego:	9 734,6	12 418,4	12 644,0
Część oświatowa	7 698,5	10 046,5	9 739,8
Część wyrównawcza	1 483,0	1 745,17	2 183,0
Część drogowa	553,1	626,	721,2

* Plan budżetu na 2001 rok.

** Dotacje na zadania z zakresy administracji rządowej, dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, dotacje na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Wołowie

W 1999 roku dochody ogółem powiatu wołowskiego wyniosły ponad 22 mln zł. W 2000 roku wyniosły one 28 mln 770 tys. zł., a plan budżetu na rok bieżący zakłada dochody ogółem w wysokości 25,9 mln zł.

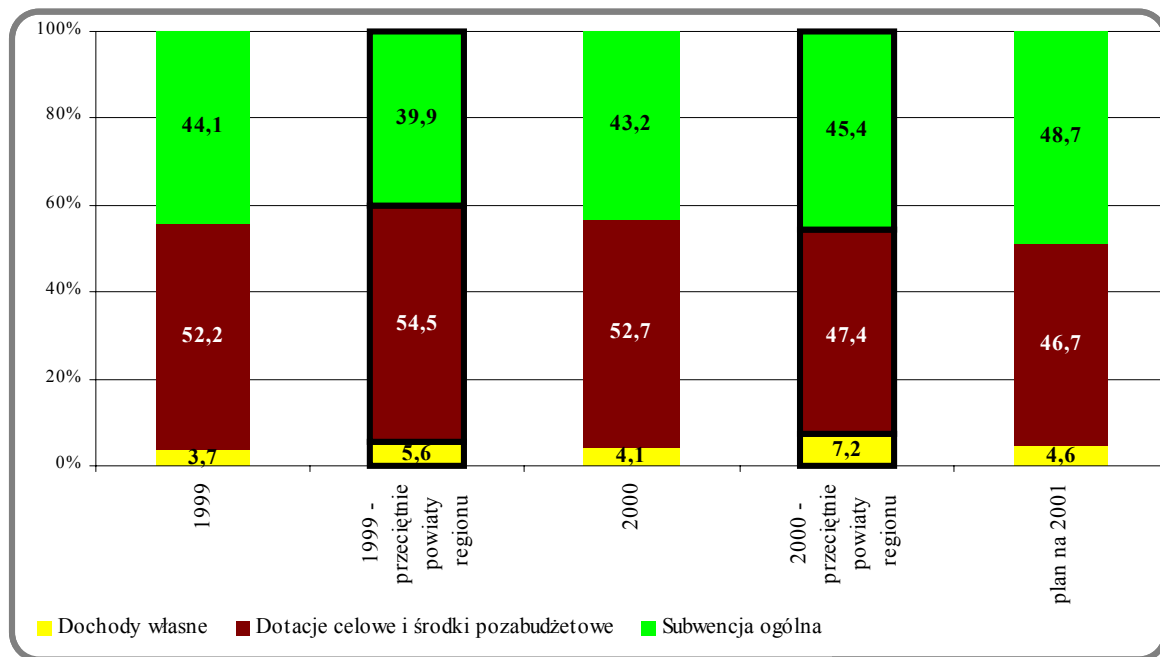
Dochody własne jaki uzyskał powiat wołowski w 1999 roku wyniosły 824 tys. zł, w 2000 roku – już prawie 1 mln 186 tys. zł. Budżet powiatu na rok 2001 zakłada, że dochody własne wyniosą prawie tyle, co w roku ubiegłym. Dochody tytułu udziału powiatu w podatku dochodowym od osób fizycznych wyniosły w 1999 roku 360 tys. zł, w 2000 – 312 tys. zł. a w planie na 2001 rok ujęto je w wysokości 330 tys. zł. Pozostałe dochody własne (między innymi dochody z majątku powiatu) wyniosły w 1999 roku 464 tys. zł, w 2000 – 873 tys. zł a na 2001 rok zaplanowano je w wysokości 855 tys. zł.

Dochody z tytułu dotacji celowych i jakie uzyskał powiat wołowski w 1999 roku wyniosły 11 mln 513 tys. zł (w 2000 – 15 mln 165 tys. zł). Z kwoty tej aż 9,2 mln zł stanowiły dotacje na zadania zlecone (w 2000 – prawie 9,6 mln zł) a dotacje na zadania własne 2,3 mln zł (w 2000 – prawie 5,3 mln zł). Budżet powiatu na rok bieżący zakłada, że dochody z tytułu dotacji na zadania własne spadną, w porównaniu z rokiem poprzednim, o 30% – do kwoty 3,7 mln zł, natomiast

dochody z tytułu dotacji na zadania zlecone będą niższe niż w roku poprzednim o prawie 13% (wyniosą, według planu budżetu na rok bieżący, 8,4 mln zł).

Subwencja ogólna przekazana z budżetu państwa w 1999 roku do budżetu powiatu wołowskiego wyniosła 9,7 mln zł. Część oświatowa subwencji ogólnej wyniosła prawie 7,7 mln zł a część drogowa prawie 1,5 mln zł. W 2000 roku subwencja ogólna wyniosła 12,4 mln zł 2000 – z tego część oświatowa 10 mln zł, część drogowa 0,6 mln zł a część wyrównawcza 1,7 mln zł. W budżecie powiatu wołowskiego na 2001 rok zaplanowano dochody z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa w wysokości 12,6 mln zł – 30% więcej niż wyniosły dochody z tego tytułu w 1999 roku. Część oświatowa subwencji ogólnej zaplanowana została w kwocie o 26% wyższej niż wykonanie 1999 roku a część drogowa w kwocie wyższej o prawie 30%.

Wykres 3.1. Struktura dochodów budżetu powiatu wołowskiego w latach 1999—2001 (w %)

Źródło: Starostwo Powiatowe w Wołowie

Analiza struktury dochodów powiatu wołowskiego wskazuje, że udział dochodów własnych powiatu wzrasta. W 1999 wynosił on 3,7% (przeciętny wskaźnik dla powiatów dolnośląskich – 5,6%) w 2000 – 4,1% (przy przeciętnym 7,2% w powiatach dolnośląskich). Plan na rok 2001 zakłada, że wyniosą one 4,6% dochodów ogółem. Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych w 1999 stanowiły 1,6% dochodów ogółem i jednocześnie prawie 50% dochodów własnych powiatu wołowskiego. W 2000 roku dochody z tego tytułu stanowiły 1,1% dochodów

ogółem (przeciętnie wskaźnik dla ziemskich powiatów dolnośląskich wyniosły 1,3%). Udział dochodów z tytułu dotacji celowych w dochodach ogółem powiatu wołowskiego wyniósł w 1999 roku 52% (podobnie w 2000). Plan budżetu na rok bieżący wskazuje na spadek udziału dochodów z tego tytułu w dochodach ogółem do poziomu 47%.

Dotacje celowe na zadania własne w 1999 roku stanowiły 10,5% dochodów ogółem powiatu (w 2000 – 18,3%, przeciętnie w budżetach dolnośląskich powiatów ziemskich udział ten był niższy o prawie 3 punkty procentowe.). W roku bieżącym ich udział w dochodach ogółem wyniesie 14%.

Dotacje celowe na zadania zlecone stanowiły ponad 42% dochodów ogółem powiatu w 1999 roku a w roku 2000 wyniosły 33% (2 punkty procentowych więcej niż przeciętnie dla dolnośląskich powiatów ziemskich). W roku 2001 udział ten wyniesie 32,5%.

Dotacje z funduszy celowych w analizowanym okresie mają w budżecie powiatu wołowskiego znaczenie marginalne (podobnie jak w pozostałych powiatach dolnośląskich).

Udział dochodów z tytułu subwencji ogólnej z budżetu państwa w dochodach ogółem powiatu wołowskiego wyniósł ponad 44% w 1999 roku a w roku bieżącym (według planu budżetu) wyniesie prawie 49%. Część oświatowa subwencji stanowiła w 1999 roku 35% dochodów ogółem (plan na 2001 rok – 38%). Zarówno w 1999 jak i w 2000 roku część drogowa subwencji ogólnej stanowiła mniej niż 7% dochodów ogółem, w 2001 roku wyniesie 8,4% dochodów ogółem.

Wydatki

Tabela 3.2. Struktura wydatków budżetu powiatu wołowskiego w latach 1999—2001 (w tys. zł)

Wyszczególnienie	1999	2000	2001 *
<i>I</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
Wydatki ogółem (I + II)	21 925,0	28 858,9	30 655,1
I Wydatki majątkowe, w tym::	1 136,6	2 815,0	4 910,0
Wydatki inwestycyjne	1 136,6	2 814,0	4 695,0
Pozostałe wydatki majątkowe	0,0	1,0	215,0
II Wydatki bieżące, w tym:	20 788,5	26 043,9	25 745,1
Wynagrodzenia i pochodne	13 568,8	16 524,0	17 105,9
Pozostałe wydatki bieżące	7 219,7	9 519,9	8 639,2

* Plan budżetu na 2001 rok.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Wołowie

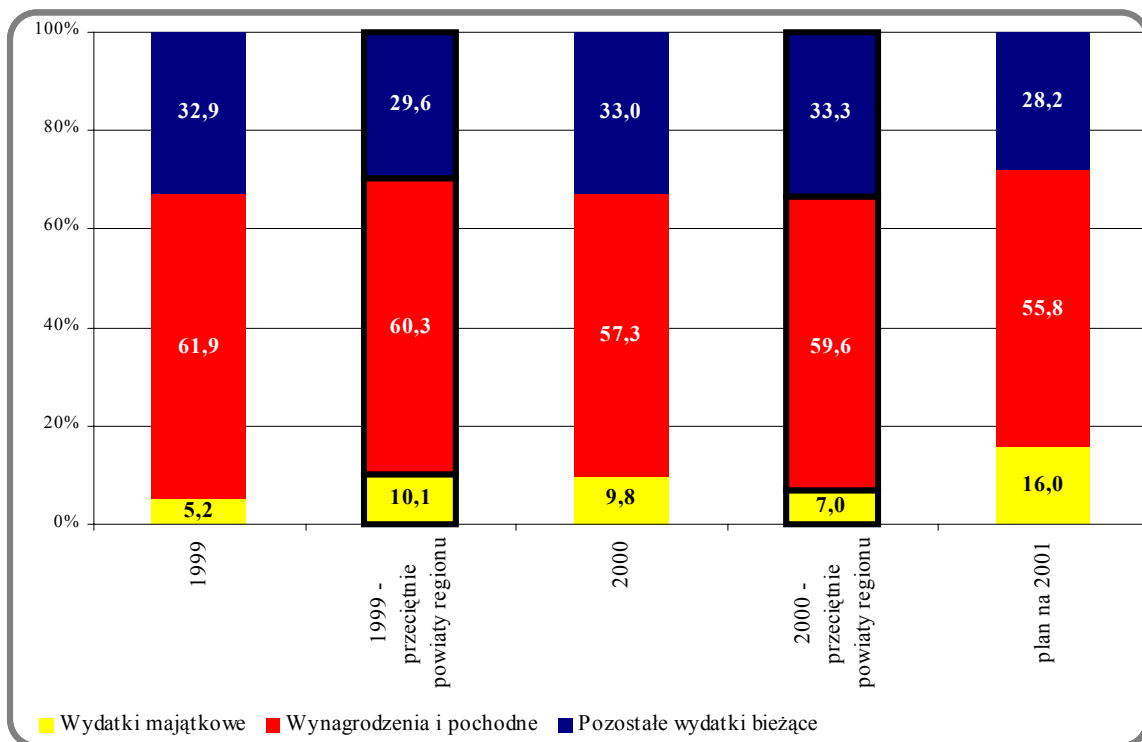
Wydatki ogółem powiatu wołowskiego w 1999 roku wyniosły prawie 22 mln zł. –w roku tym wydatki majątkowe powiatu wyniosły 1 mln 136 tys. zł, a wydatki na wynagrodzenia

i pochodne 11 mln 718 tys. zł. W roku 2000 wydatki ogółem wyniosły prawie 29 mln zł. (w tym wydatki majątkowe 2 mln 815 tys. zł, wydatki na wynagrodzenia i pochodne 16 mln 524 tys. zł). Na rok 2001 dochody ogółem zaplanowano w kwocie 30,6 mln zł (wzrost o 40% w stosunku do 1999 roku), z czego wydatki majątkowe stanowią 4 mln 695 tys. zł (ponad 4-krotny wzrost) a wydatki na wynagrodzenia i pochodne ponad 17 mln 105 tys. zł (wzrost o 26%).

Analiza struktury wydatków budżetowych powiatu wołowskiego wykazuje, że udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w 1999 roku wyniósł nieco ponad 5%. W 2000 roku wyniósł on 9,8% wydatków ogółem – prawie 3 punkty procentowe więcej niż przeciętnie w budżetach powiatów ziemskich regionu. W 2001 roku, zgodnie z planem budżetu wydatki majątkowe wyniosą aż 16% wydatków ogółem.

W 1999 roku wydatki na wynagrodzenia i pochodne stanowiły prawie 62% wydatków ogółem powiatu wołowskiego, w 2000 roku nieco ponad 57%. W budżecie na rok 2001 wydatki na wynagrodzenia i pochodne stanowią prawie 56% wydatków ogółem.

Wykres 3.2. Struktura wydatków budżetu powiatu wołowskiego w latach 1999—2001 (w %)

Źródło: Starostwo Powiatowe w Wołowie

Wynik finansowy

Budżet powiatu wołowskiego w 1999 roku wykazał nadwyżkę w wysokości 147 tys. 229 zł. W stosunku do dochodów jakie uzyskał w tym roku powiat stanowiło to około 0,7%. W 1999 roku powiat nie skorzystał z żadnych środków zwrotnych w związku z czym na budżecie powiatu wołowskiego na koniec 1999 roku nie ciążyły zobowiązania z tego tytułu.

Budżet roku 2000 zamknął się niedoborem w wysokości 89 tys. zł (co, w stosunku do dochodów jakie uzyskał w 2000 roku powiat stanowi to około 0,3%). Źródłem finansowania niedoboru budżetowego była pożyczka.

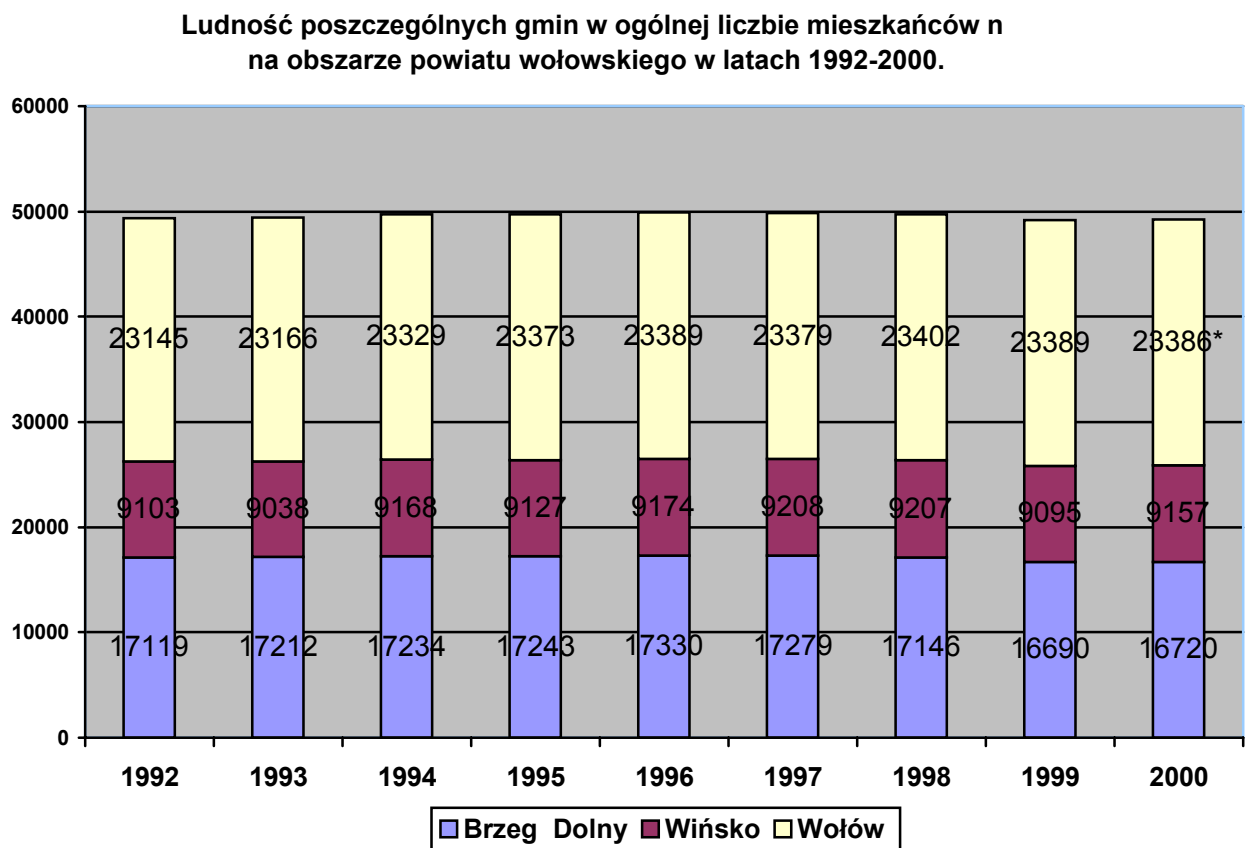
Na koniec 2000 roku zobowiązania powiatu wołowskiego wyniosły 597 tys. zł. W kwocie tej 100 tys. zł stanowią zobowiązania z tytułu pożyczki a 410 tys. to wymagalne zobowiązania jednostek budżetowych z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i Fundusz Pracy. Kwota długu powiatu na koniec 2000 roku w stosunku do dochodów tego roku daje relację w wysokości 2% (przy ustawowym ograniczeniu wynoszącym 60%).

4. DEMOGRAFIA

Dane podstawowe

W roku 2000 ogólna liczba mieszkańców powiatu wołowskiego wynosiła **49,2 tys. mieszkańców**. Wg. stanu na koniec 2000 roku, 16 720 osób mieszkało w gminie Brzeg Dolny i 9 157 w gminie Wińsko. Gminę Wołów zamieszkiwało 23 389 osób (stan na 30.06.2000.). W związku z niewielkimi wahaniami liczby ludności w latach 90-tych, średnia gęstość zaludnienia na obszarze obecnego powiatu kształtowała się na stałym poziomie i obecnie wynosi około **73 osób/1 km²**. Gęstość zaludnienia jest znacznie poniżej średniej dla województwa (około 150 osób/1 km²) i kraju (124 osoby/1 km²) a zaludnienie obszaru powiatu jest nierównomierne i bardzo zróżnicowane w poszczególnych gminach - od 37 osób/1 km² w gminie Wińsko, 71 osób/1 km² w gminie Wołów, do 182 osób/1 km² w gminie Brzeg Dolny.

Wykres 4.1.

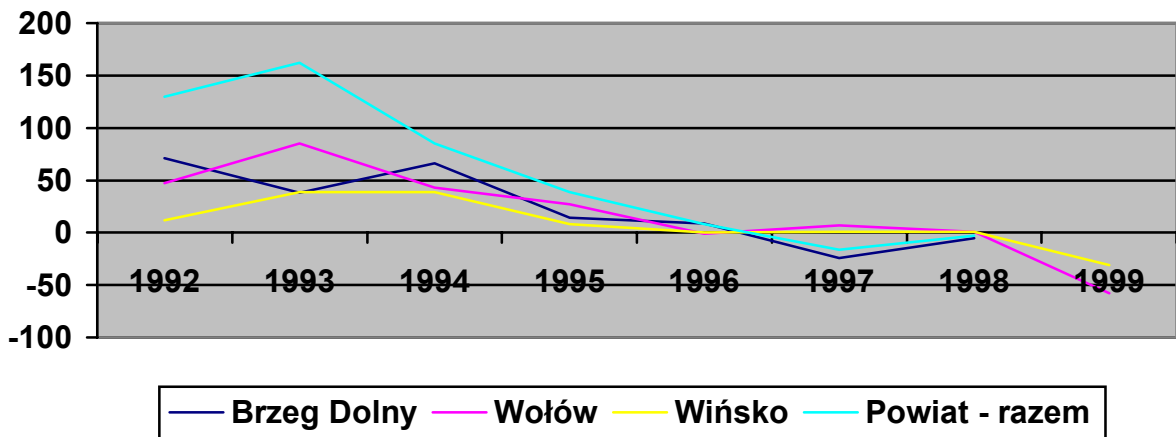
* stan na 30.06.2000.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych statystycznych WUS i danych Urzędu Miejskiego w Brzegu Dolnym, Urzędu Miasta i Gminy Wołów, Urzędu Gminy Wińsko.

Ruch naturalny ludności

Bezpośrednią przyczyną zmniejszenia się liczby ludności zamieszkałej na obszarze powiatu wołowskiego w ostatnich latach jest spadek przyrostu naturalnego, co oznacza, iż liczba zgonów w tym czasie była wyższa od liczby urodzeń.

Wykres 4.2.

Przyrost naturalny w gminach obecnego powiatu wołowskiego (lata 1992-99)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa powiatowego i roczników statystycznych.

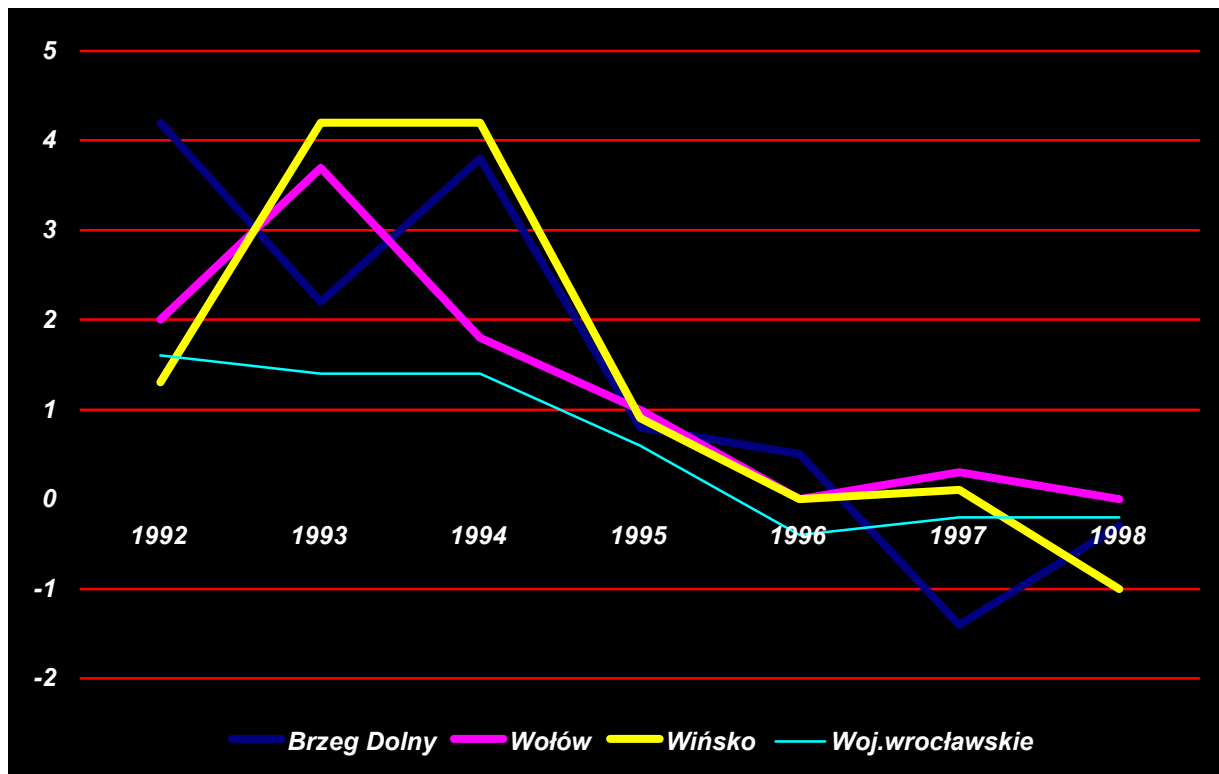
Wskaźniki charakteryzujące ruch naturalny w powiecie wołowskim na 1000 mieszkańców zostały przedstawione w tabeli 4.1 i zilustrowane na wykresie 4.3.

Tabela 4.1. Ruch naturalny ludności w gminach powiatu wołowskiego na 1000 ludności w latach 1992-1998

Rok	Małżeństwa			Urodzenia żywe			Zgony			Przyrost naturalny			
	Brzeg	Wołów	Wińsko	Brzeg	Wołów	Wińsko	Brzeg	Wołów	Wińsko	Brzeg	Wołów	Wińsko	powiat - razem
1992	5,5	5,6	5,5	11,6	12,9	14,0	7,4	10,9	12,7	4,2	2,0	1,3	1,6
1993	6,0	5,7	6,0	11,1	14,0	14,5	8,9	10,3	10,3	2,2	3,7	4,2	1,4
1994	4,5	4,7	6,7	11,4	11,2	14,5	7,6	9,4	10,3	3,8	1,8	4,2	1,4
1995	4,9	5,1	7,9	9,3	12,0	11,7	8,5	10,0	10,8	0,8	1,2	0,9	0,6
1996	5,4	5,2	5,9	9,9	10,5	11,4	9,3	10,6	11,4	0,5	0,0	0,0	-0,4
1997	4,8	5,6	6,2	8,6	10,8	11,9	10	10,5	11,8	-1,4	0,3	0,1	-0,2
1998	5,3	5,6	4,3	9,4	9,1	10,2	9,7	9,0	11,2	-0,3	0,0	-1,0	-0,2

Źródło: Starostwo Powiatowe w Wołowie 2000.

Wykres 4.3. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców: gminy powiatu wołowskiego – porównanie

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Wołowie 2000.

Migracje

Migracje, czyli ruch wędrowkowy, jest drugim obok ruchu naturalnego czynnikiem determinującym zmiany w ilości mieszkańców danego obszaru. Przemieszczanie się ludności, napływ lub odpływ z określonego terytorium stymulują zmiany na rynku pracy, a w szczególności likwidowanie lub tworzenie nowych miejsc pracy, oraz rynek budownictwa mieszkaniowego. W latach 90-tych odnotowano początkowo napływ ludności do powiatu wołowskiego – w roku 1992 saldo migracji było dodatnie i wynosiło 135 osób, rok później 250 osób. Dodatnie saldo było uwarunkowane przede wszystkim napływem ludności na teren gminy Brzeg Dolny. W latach 1994 – 1997 saldo migracji było generalnie ujemne i kształtowało się na poziomie od –68 w roku 1994 i –59 w roku 1997, do +2 w roku 1995. W roku 1998 w powiecie wołowskim ponownie odnotowano dodatni przyrost demograficzny o wartości 32 osób. Szczegółowe dane dotyczące wielkości migracji na terenie powiatu wołowskiego w latach 1990- 1999 przedstawia tabela 4.2.

Tabela 4.2. Migracje w gminach tworzących powiat wołowski w latach 1992 – 1999

Rok	Migracja ludności								
	Napływ				Odpływ				Saldo
	Brzeg Dolny	Wołów	Wińsko	Razem	Brzeg Dolny	Wołów	Wińsko	Razem	
1992	271	325	99	695	250	352	228	830	135
1993	349	289	112	750	294	353	153	500	250
1994	195	335	121	651	222	350	147	719	-68
1995	165	365	166	696	209	347	138	694	2
1996	176	394	130	700	155	385	168	708	-8
1997	171	335	151	657	168	383	165	716	-59
1998	b.d.	b.d.	298	848	b.d.	b.d.	183	816	32
1999	296	329	109	734	286	302	129	717	17

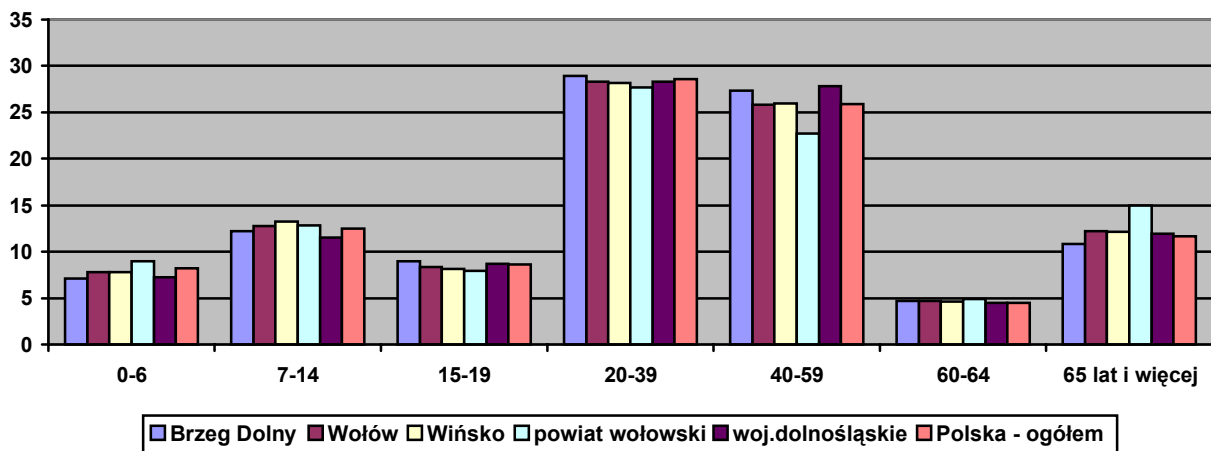
Źródło: Starostwo Powiatowe w Wołowie, roczniki statystyczne GUS 1992-2000.

Struktura wiekowa ludności

Analiza struktury wiekowej mieszkańców powiatu wołowskiego w latach 1994-1998 wykazuje stopniowe przesuwanie się najliczniejszych roczników do grupy ludności produkcyjnej i emerytalnej, co oznacza postępujący proces starzenia się mieszkańców powiatu.

Wykres 4.4.

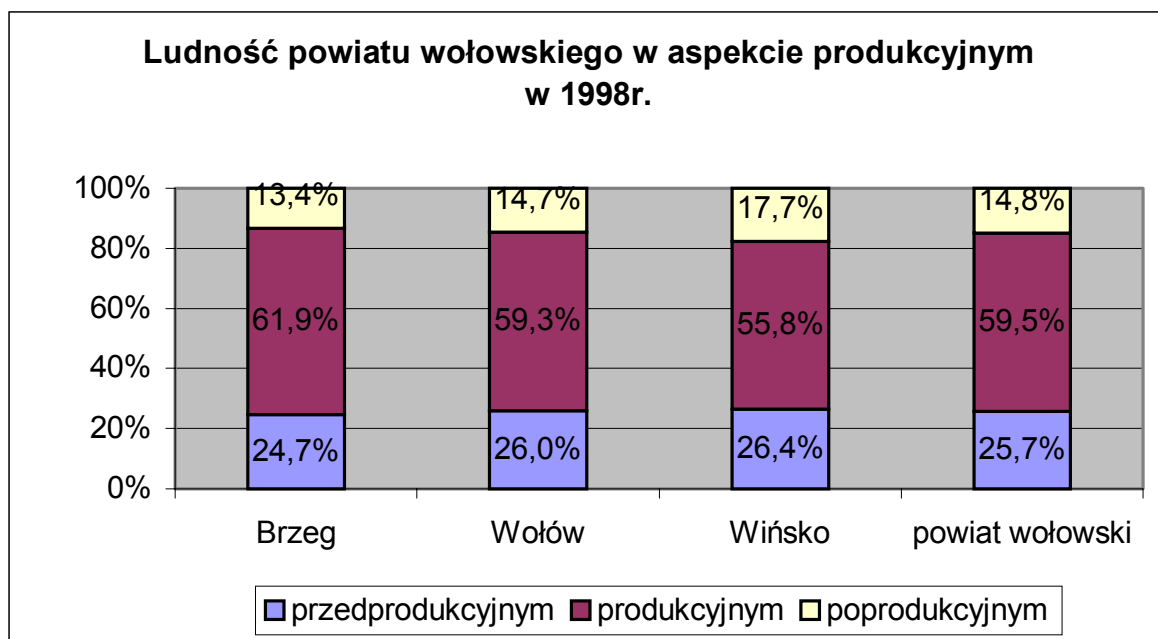
Udział poszczególnych grup wiekowych w populacji w roku 1998.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Wołowie i roczników statystycznych WUS

Dla lokalnego rynku pracy znaczenie ma dynamika procesów demograficznych w aspekcie wieku produkcyjnego. Analizując strukturę wiekową ludności, można zauważyć podobne prawidłowości jak w całym kraju. Zwiększa się grupa ludzi w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym, natomiast spada liczba osób w wieku przedprodukcyjnym.

Wykres 4.5.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Wołowie

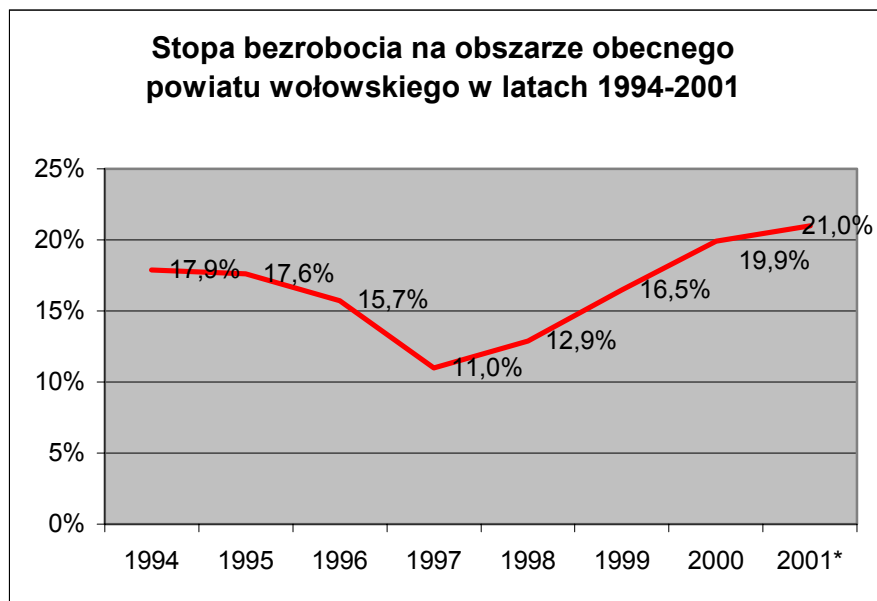
Struktura ludności w powiecie wołowskim w aspekcie produkcyjnym jest bezpośrednią pochodną procentowego stosunku poszczególnych grup ekonomicznych w każdej z gmin tworzących powiat. Nie obserwuje się szczególnych dysproporcji. Analiza wykresu pozwala zauważyć pewne podobieństwo pomiędzy miejsko-wiejskimi gminami Wołów i Brzeg Dolny. Gmina wiejska Wińsko charakteryzuje się w porównaniu z w/w gminami stosunkowo większym udziałem ludności w wieku poprodukcyjnym i mniejszą liczbą osób w wieku produkcyjnym.

5. BEZROBOCIE

Podstawowym źródłem danych o sytuacji na rynku pracy w powiecie wołowskim jest sprawozdawczość prowadzona przez Powiatowy Urząd Pracy w Wołowie.

Na wykresie 5.1. przedstawiono dynamikę zmian bezrobocia na obszarze obecnego powiatu wołowskiego w latach 1994-2001.

Wykres 5.1.

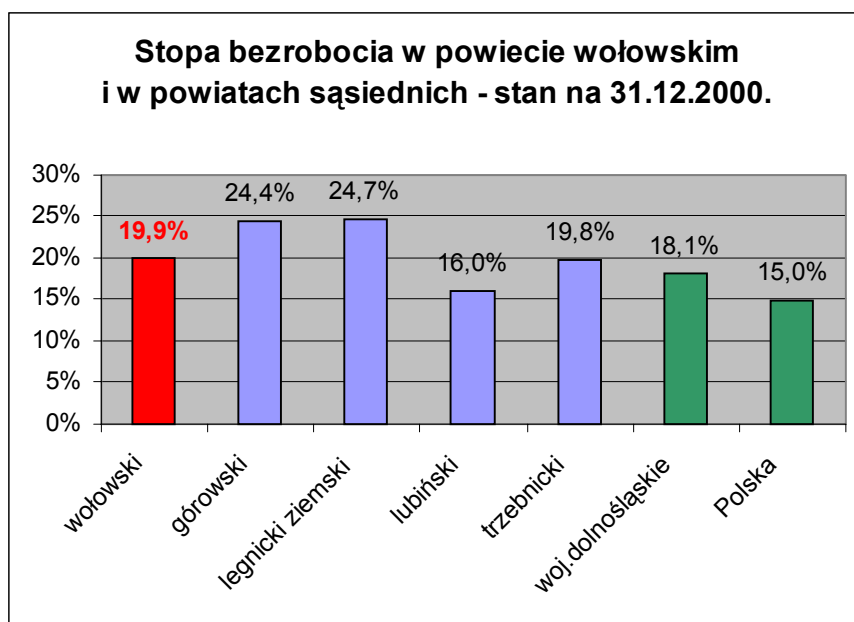
* stan na 31.01.2001.

Źródło: PUP w Wołowie, Rocznik statystyczny GUS 1999 r., Rocznik statystyczny woj. dolnośląskiego WUS 1999 r.

W całym badanym okresie stopa bezrobocia na obszarze obecnego powiatu była wyższa od stopy krajowej. Po znaczącym spadku bezrobocia w 1997 do wartości 11 % ponownie następuje jego wyraźny wzrost w kolejnych latach osiągając 21 % w końcu stycznia 2001r. Dodatkowy impuls dla wzrostu w 1999r. stanowiła rejestracja osób, które pracowały w szarej strefie (w tym za granicą) - związana z reformą systemu opieki zdrowotnej.

Na koniec 2000r. stopa bezrobocia w powiecie wołowskim (19,9%) była również wyższa od średniej dla województwa dolnośląskiego (18,1%) ale mieściła się w średnich wartościach w porównaniu do powiatów sąsiednich (wykres 5.2.).

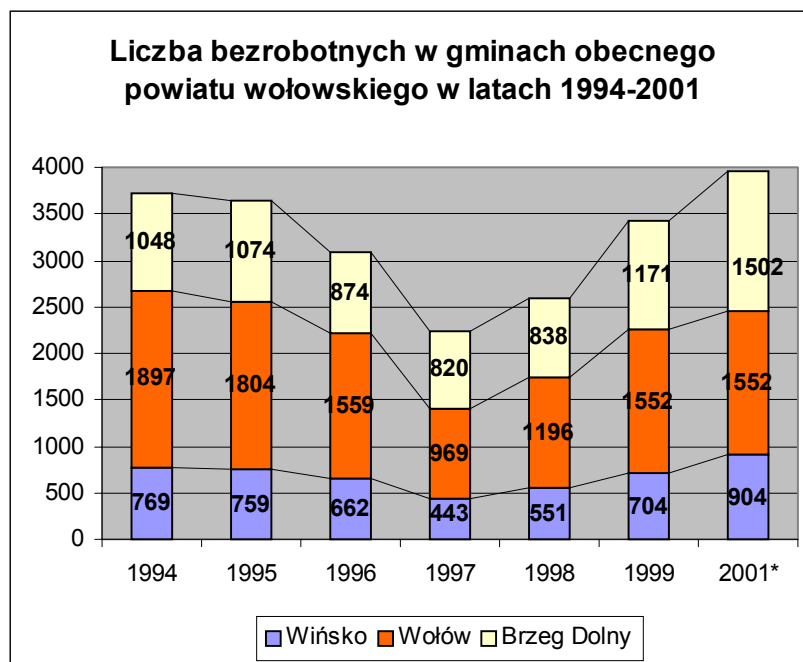
Wykres 5.2.

Źródło: Dolnośląski Wojewódzki Urząd Pracy Filia we Wrocławiu

Poziom bezrobocia na obszarze powiatu wykazuje niewielką dywersyfikację terytorialną związaną ze zróżnicowaniem procesów demograficznych i gospodarczych zachodzących w poszczególnych gminach. Zmiany bezwzględnej liczby bezrobotnych w latach 1994-2001 w gminach tworzących od 1999r. powiat wołowski prezentuje wykres 5.3.

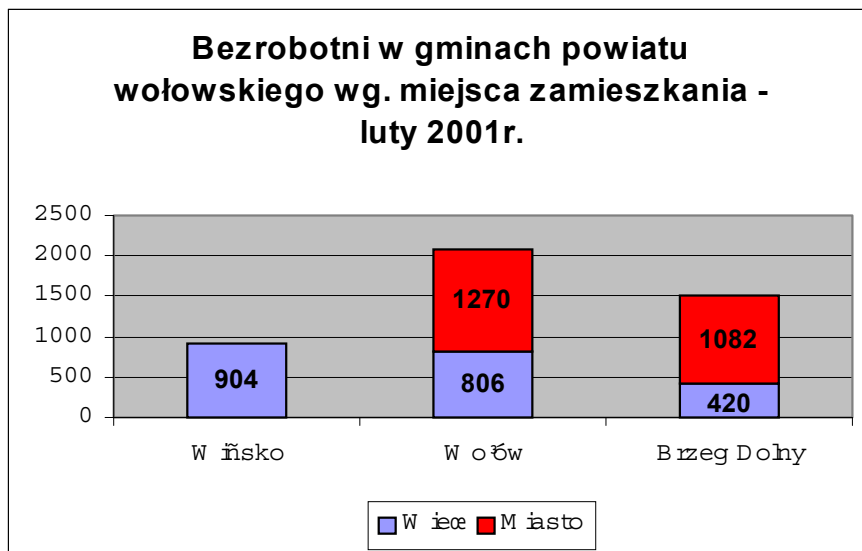
Wykres 5.3.

Źródło: PUP w Wołowie

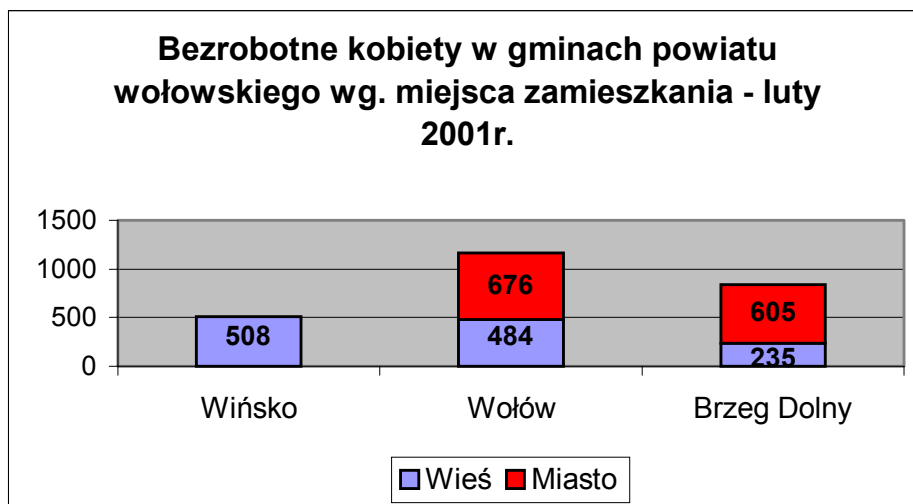
Całkowita liczba bezrobotnych mieszkających na terenie miast i na terenie wsi jest zbliżona, zarówno w kategorii bezrobotni ogółem, jak i wśród bezrobotnych kobiet (wykresy 5.4. i 5.5.).

Wykres 5.4.

Źródło: PUP w Wołowie

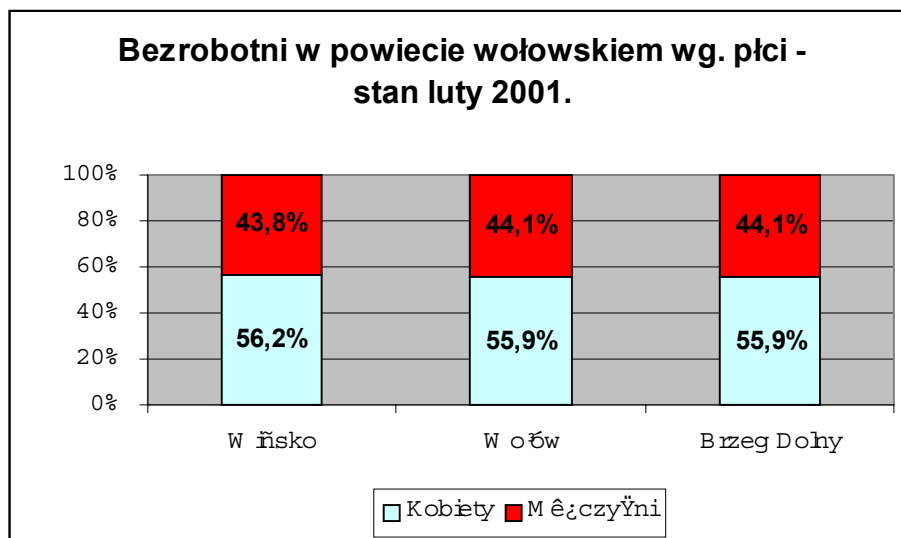
Wykres 5.5.

Źródło: PUP w Wołowie

Kolejny wykres (5.6.) wskazuje na przedstawia strukturę bezrobotnych mieszkańców powiatu wg płci.

Wykres 5.6.

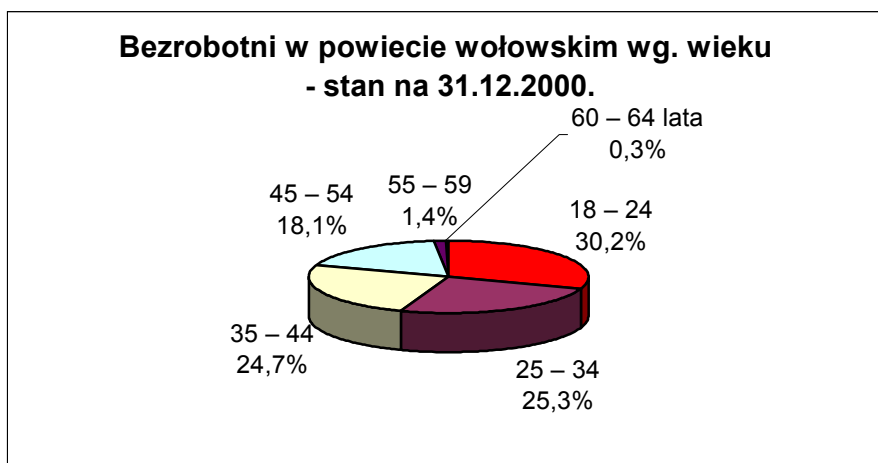

Źródło: PUP w Wołowie

Wśród innych parametrów charakteryzujących grupę bezrobotnych istotne cechy stanowią: wiek, poziom wykształcenia, staż pracy i czas pozostawania bez pracy.

W ostatnich kilku latach znacząco wzrosła liczba młodych bezrobotnych – osób w wieku 18-24 lata. Grupa ta stanowi obecnie prawie 1/3 ogółu bezrobotnych (wykres. 5.7.).

Wykres 5.7.

Źródło: PUP w Wołowie

Wyższe wykształcenie, choć nie chroni całkowicie od bezrobocia, jak to miało miejsce kilka lat temu, nadal zwiększa szanse na rynku pracy. Osoby z wyższym wykształceniem stanowią niewielki odsetek bezrobotnych (wykres 5.8.).

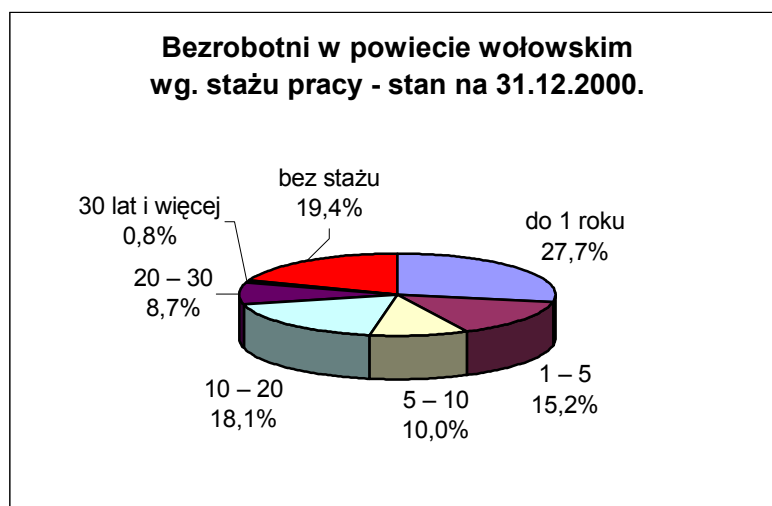
Wykres 5.8.

Źródło: PUP w Wołowie

Brak doświadczenia zawodowego dodatkowo utrudnia pozyskanie zatrudnienia. Bezrobotni bez stażu pracy stanowią około 20% ogólnej liczby bezrobotnych (wykres 5.9.).

Wykres 5.9.

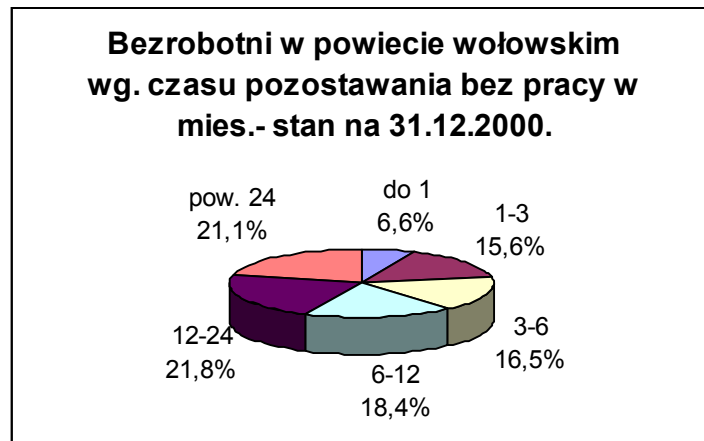

Źródło: PUP w Wołowie

Okres poszukiwania pracy jest kolejnym z czynników określających sytuację na rynku pracy. Długi okres poszukiwania pracy wyraźnie zmniejsza szanse na ponowne zatrudnienie.

Jeśli poszukiwanie pracy trwa dłużej niż rok mówi się o bezrobociu długotrwałym – dotyczy to prawie 43% bezrobotnych (wykres. 5.10.).

Wykres 5.10.

Źródło: PUP w Wołowie

6. GOSPODARCZE ŻYCIE POWIATU

Na koniec 1998r. na terenie powiatu działało 2 506 podmiotów gospodarczych (85 w sektorze publicznym i 2 421 w sektorze prywatnym). W sektorze prywatnym ponad dwa tysiące podmiotów miało status osoby fizycznej prowadzącej działalność gospodarczą, 67 było spółkami prawa handlowego a 33 było spółkami z udziałem kapitału zagranicznego.

Największa liczba podmiotów znajduje się na terenie gminy Wołów (tabela 6.1.).

Tabela 6.1. Podmioty gospodarcze w rejestrze KRUP-REGON w gminach i powiecie wołowskim.

Lp.	Jednostka	Brzeg Dolny	Wińsko	Wołów	powiat wołowski	udział powiatu
1	Jednostki gospodarcze - ogółem	772	340	1394	2506	1,0%
2	Sektor publiczny - ogółem	29	12	44	85	1,7%
3	Sektor publiczny - jednostki budżetowe państwowe i komunalne ogółem	15	4	28	47	1,8%
4	Sektor publiczny - przedsiębiorstwa państwowe	0	0	4	4	1,8%
5	Sektor publiczny - spółki prawa handlowego	1	0	1	2	0,6%
6	Sektor publiczny - spółki z udziałem kapitału zagranicznego	0	0	0	0	0,0%
7	Sektor publiczny- gospodarstwa pomocnicze	0	0	2	2	1,3%
8	Sektor prywatny - ogółem	743	328	1350	2421	1,0%
9	Sektor prywatny - osoby fizyczne	596	295	1150	2041	1,0%
10	Sektor prywatny - spółki prawa handlowego	35	5	27	67	0,6%
11	Sektor prywatny - spółki z udziałem kapitału zagranicznego	16	1	16	33	0,9%
12	Sektor prywatny - spółdzielnie	7	5	11	23	1,4%
13	Sektor prywatny - fundacje	0	0	0	0	0,0%
14	Sektor prywatny - stowarzyszenia i organizacje społeczne	9	1	14	24	1,1%

Źródło: Pakiet danych statystycznych "Polska 1999", SAGRA, 1999.

Kolumna „udział powiatu” przedstawia procentowy stosunek liczby podmiotów o danej formie organizacyjno-prawnej do liczby odpowiednich podmiotów ogółem w województwie dolnośląskim.

Wskaźnik aktywności gospodarczej wyrażony liczbą podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców wynosi 50,3 i jest znacząco niższy od średniej wojewódzkiej (83). Jest on największy dla gminy Wołów (59,6) a najmniejszy dla gminy Wińsko (36,8).

Tabela 6.2. Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców.

Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Brzeg Dolny	Wińsko	Wołów	powiat wołowski	woj. dolnośląskie
	45,0	36,8	59,6	50,3	82,7

Źródło: Pakiet danych statystycznych "Polska 1999", SAGRA, 1999. Rocznik statystyczny województwa dolnośląskiego, Wrocławski Urząd Statystyczny(WUS), 1999 r.

Tabela 6.3 Podmioty wg sekcji EKD i formy własności

Lp.	Sekcja EKD	Brzeg Dolny	Wińsko	Wołów	powiat wołowski	udział powiatu
1	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo [sekcja A] - ogółem	22	49	93	164	2,7%
2	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo [sekcja A] - sektor publiczny	0	0	1	1	1,6%
3	Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo [sekcja A] - sektor prywatny	22	49	92	163	2,7%
4	Rybolówstwo, rybactwo [sekcja B] - ogółem	0	0	0	0	0,0%
5	Rybolówstwo, rybactwo [sekcja B] - sektor publiczny	0	0	0	0	0,0%
6	Rybolówstwo, rybactwo [sekcja B] - sektor prywatny	0	0	0	0	0,0%
7	Górnictwo, kopalnictwo [sekcja C] - ogółem	0	0	1	1	0,4%
8	Górnictwo, kopalnictwo [sekcja C] - sektor publiczny	0	0	0	0	0,0%
9	Górnictwo, kopalnictwo [sekcja C] - sektor prywatny	0	0	1	1	0,5%
10	Działalność produkcyjna [sekcja D] - ogółem	77	33	134	244	0,9%
11	Działalność produkcyjna [sekcja D] - sektor publiczny	0	0	1	1	0,4%
12	Działalność produkcyjna [sekcja D] - sektor prywatny	77	33	133	243	0,9%
13	Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę [sekcja E] - ogółem	4	0	2	6	2,6%
14	Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę [sekcja E] - sektor publiczny	1	0	1	2	2,4%
15	Zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę [sekcja E] - sektor prywatny	3	0	1	4	2,6%
16	Budownictwo [sekcja F] - ogółem	118	23	208	349	1,3%
17	Budownictwo [sekcja F] - sektor publiczny	0	0	2	2	2,2%
18	Budownictwo [sekcja F] - sektor prywatny	118	23	206	347	1,3%
19	Handel hurtowy i detaliczny [sekcja G] - ogółem	267	145	510	922	1,0%
20	Handel hurtowy i detaliczny [sekcja G] - sektor publiczny	0	0	0	0	0,0%
21	Handel hurtowy i detaliczny [sekcja G] - sektor prywatny	267	145	510	922	1,0%
22	Hotele i restauracje [sekcja H] - ogółem	21	14	26	61	0,9%
23	Hotele i restauracje [sekcja H] - sektor publiczny	1	0	0	1	1,5%
24	Hotele i restauracje [sekcja H] - sektor prywatny	20	14	26	60	0,9%
25	Transport i łączność [sekcja I] - ogółem	55	25	92	172	0,8%
26	Transport i łączność [sekcja I] - sektor publiczny	2	0	1	3	4,8%
27	Transport i łączność [sekcja I] - sektor prywatny	53	25	91	169	0,8%
28	Pośrednictwo finansowe [sekcja J] - ogółem	20	4	33	57	1,1%
29	Pośrednictwo finansowe [sekcja J] - sektor publiczny	0	0	0	0	0,0%
30	Pośrednictwo finansowe [sekcja J] - sektor prywatny	20	4	33	57	1,1%
31	Obsługa nieruchomości i wynajem [sekcja K] - ogółem	89	19	134	242	0,7%
32	Obsługa nieruchomości i wynajem [sekcja K] - sektor publiczny	2	0	1	3	0,8%

Źródło : Pakiet danych statystycznych "Polska 1999", SAGRA, 1999.

Największa liczba podmiotów w powiecie wołowskim działała w sekcji handel hurtowy i detaliczny (922), budownictwo (349), działalność produkcyjna (244) i w obsłudze nieruchomości (tabela 6.3.).

Na koniec kwietnia 2000r. w rejestrze KRUP- REGON Wrocławskiego Urzędu Statystycznego zarejestrowanych było 2 839 podmiotów (tabela 6.4.).

Tabela 6.4 Podmioty w rejestrze KRUP-REGON wg wielkości zatrudnienia, kwiecień 2000r.

Liczba zatrudnionych	Gmina			Wińsko	Wołów			ogółem powiat wołowski
	miasto	wieś	razem		miasto	wieś	razem	
powyżej 250 osób	4		4		3	2	5	9
101-250 osób	4		4		6	2	8	12
21-100 osób	18	4	22	8	29	8	37	67
6-20 osób	31	1	32	13	34	12	46	91
0-5 osób	688	110	798	343	1165	408	1573	2714
Razem	745	115	860	364	1237	432	1669	2893

Źródło: Kwerenda bazy danych KRUP-REGON, WUS, kwiecień 2000 r.

Ponad 90 % podmiotów z terenu powiatu to przedsiębiorstwa zatrudniające poniżej 6 osób. Tylko 9 podmiotów zatrudnia więcej niż 250 osób a tylko 12 to firmy o zatrudnieniu w przedziale 101-250 osób.

Znaczące przedsiębiorstwa powiatu

W celu wyodrębnienia najbardziej znaczących dla powiatu firm dokonano selekcji posiadanej bazy podmiotów gospodarczych KRUP-REGON biorąc pod uwagę zatrudnienie (powyżej 5 osób) oraz pominięto jednostki samorządowe i państwowe jednostki organizacyjne. Otrzymano w ten sposób grupę 94 przedsiębiorstw. Strukturę tej grupy pod względem formy organizacyjno-prawnej i sekcji EKD działalności przedstawia wykres 6.1.

Wśród tej liczącej 94 firmy grupie do bardziej znanych należą:

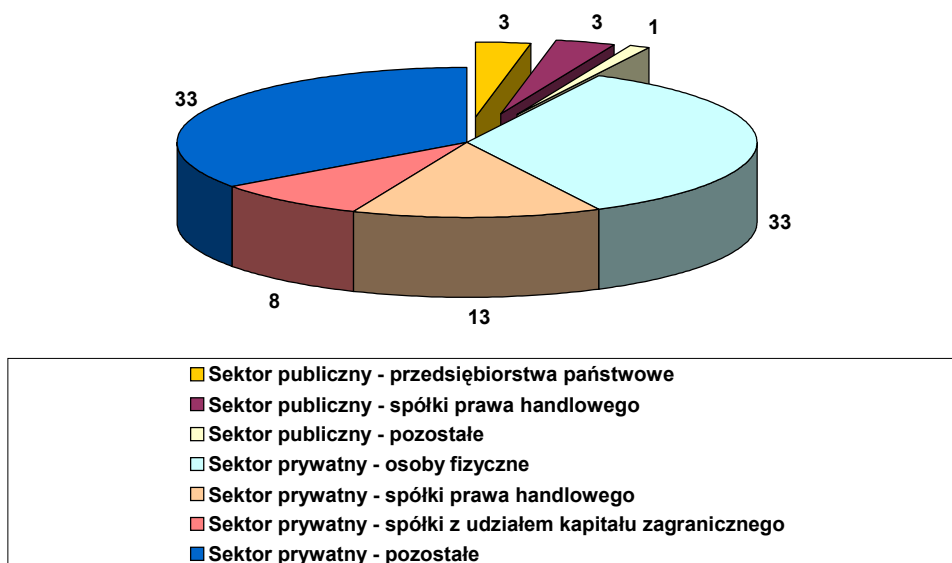
1. Zakłady Chemiczne ROKITA S.A. - przemysł chemiczny
2. Wytwórnia Gazów Technicznych BOC GAZY - producent gazów technicznych
3. VITA POLYMERS POLAND - producent pianki poliuretanowej
4. ORGANIKA MALBORK - producent pianki poliuretanowej
5. ALFA SYSTEM - systemy poliuretanowe, dachówka ceramiczno-metalowa
6. Przedsiębiorstwo Przetwórstwa Drewna DREWNOPAK - przetwórstwo drewna
7. PKS Wołów – przewozy pasażerskie i spedycja

8. ALCO ELECTRONICS – komponenty do komputerów PC
9. Przedsiębiorstwo Budowlane ELKOP- usługi ogólnobudowlane
10. OKNO-PLAST - producent okien, drzwi oraz rolet
11. TERBUD- wytwórnia stropów
12. FRESTEX TEXTILE FINISHING- uszlachetnianie odzieży
13. FELSDEKOR PRODUCTION - producent sztucznych skał
14. BRB - producent okien drewnianych
15. BANASIK - spedycja międzynarodowa i przewozy pasażerskie
16. ICM Sp. z o.o.- producent mebli.
17. Przedsiębiorstwo Przemysłu Metalowego „POMET” w Wołowie – produkcja maszyn rolniczych i różnych konstrukcji i elementów stalowych.

Źródło: Serwis informacyjny www powiatu wołowskiego 2000.

Wykres 6.1

Ważniejsze podmioty gospodarcze wg formy organizacyjno-prawnej.

Źródła: Kwerenda bazy danych KRUP-REGON, WUS, kwiecień 2000 r.

Spółki z udziałem kapitału zagranicznego

Na terenie powiatu działalność gospodarczą prowadzi 8 spółek z udziałem kapitału zagranicznego.

W ostatnim czasie na teren powiatu wybrał znaczący, ze względu działalność w dziedzinie nowych technologii (sprzęt audio i telekomunikacyjny), inwestor – firma grupy **Alco**

Electronics z Hongkongu. W zakładzie produkcyjnym zlokalizowanym w Wołowie, który docelowo ma zatrudnić 120 osób, firma zamierza produkować komponenty do komputerów PC.

Tabela 6.5. Spółki z udziałem kapitału zagranicznego.

NAZWA	Siedziba	Rodzaj działalności
"FELSDEKOR PRODUCTION" SPÓŁKA Z O.O.	Wołów	produkcja sztucznych skał
"B-G-L. METALOTECHNIKA" SPÓŁKA Z O.O.	Wołów	
"KUSKE I PARTNER" SPÓŁKA Z O.O.	Pelczyn	
"FRESHTEX TEXTILE FINISHING POLSKA" SP. Z O.O.	Wołów	uszlachetnianie odzieży
VITA POLYMERS POLAND SPÓŁKA Z O.O.	Brzeg Dolny	produkcja elastycznej pianki poliuretanowej
"DZG POLSKA" SPÓŁKA Z O.O.	Brzeg Dolny	sprzedaż, serwis i produkcja liczników elektrycznych
"INTERROKITA", SPÓŁKA Z O.O.	Brzeg Dolny	
BANK ZACHODNI S.A. ODDZIAŁ W WOŁOWIE	Wołów	

Źródło: Kwerenda bazy danych KRUP-REGON, WUS, kwiecień 2000r.

Sieć handlowa

Tabela 6.6. prezentuje statystyczny obraz sieci handlowej w powiecie wołowskim na koniec 1998r.

Tabela 6.6. Liczba sklepów wg specjalizacji, 31.12.1998 r.

Ogółem	W tym branża							
	ogólno-spożywcza	owocowo-warzywna	mięsna	napoje alkoholowe	kosmetyczno toaletowa	odzieżowa	księgarnie, art. piśmiennicze	pojazdy mechaniczne
493	199	5	19	2	10	39	14	10

Źródła: Rocznik statystyczny województwa dolnośląskiego, Wrocławski Urząd Statystyczny(WUS), 1999 r.

Infrastruktura biznesu i organizacje przedsiębiorców

Na terenie powiatu działają następujące banki: PKO BP, Bank Zachodni, Bank Spółdzielczy w Brzegu Dolnym, Bank Spółdzielczy w Wołowie, Bank Spółdzielczy w Wińsku.

Lokalne instytucje i organizacje biznesowe - Dolnośląskie Stowarzyszenie Biznesu w Wołowie.

7. ROLNICTWO

Tereny powiatu wołowskiego należą do obszarów o średniej koncentracji użytków rolnych (użytki rolne stanowią 56% powierzchni powiatu) i dużym udziale lasów (35% powierzchni). Największa koncentracja użytków rolnych występuje w gminie Wińsko (65%) najmniejsza w gminie Brzeg Dolny.

Tabela 7.1 Użytkowanie ziemi w powiecie wołowskim.

gmina	powierzchnia ogółem	Użytki rolne (ha)					Lasy i grunty leśne	Pozostałe grunty
		razem	grunty orne	sady	łąki	pastwiska		
Brzeg Dolny	7 716	4 046	3 104	15	500	427	2 839	831
Wińsko	24 918	16 204	12 753	34	2 072	1 345	6 345	2 369
Wołów	31 194	15 368	11 666	52	2 237	1 413	13 059	2 767
powiat wołowski	63 828	35 618	27 523	101	4 809	3 185	22 243	5 967
powiat woł. -%	100,0%	55,8%	43,1%	0,2%	7,5%	5,0%	34,8%	9,3%
woj. dolnośląskie %	100,0%	60,4%	45,5%	0,4%	7,7%	6,7%	28,7%	10,9%

Źródło: „Analiza i diagnoza stanu istniejącego obszarów wiejskich Dolnego Śląska”, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, 2000 r.

Wśród użytków rolnych wiodący charakter mają grunty orne, które stanowią 43% użytków rolnych. Największy udział gruntów ornych w powierzchni UR ogółem znajduje się w gminie Wińsko (ponad połowę) a najmniejszy w gminie Wołów.

Pod względem jakościowym grunty orne należą do grupy użytków średnich i słabych (grunty klasy IIIa-IVb) oraz użytków złych i bardzo złych (powyżej klasy IVb). Stosunkowo duży udział gleb średnich występuje w gminie Brzeg Dolny (gleby klasy IIIa i IIIb) zaś największy udział gruntów złych na terenie gminy Wińsko.

Tabela 7.2 Areal gruntów ornych w powiecie wołowskim wg. klas bonitacyjnych

gmina	Powierzchnia ogólna (ha)	razem GO	Areal (w ha) gruntów ornych (bez sadów) w poszczególnych klasach bonitacyjnych								
			I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	ZVI
Brzeg Dolny	7 716	3 104	2	3	435	757	666	512	506	217	6
Wińsko	24 918	12 754		16	1 116	2 208	2 735	2 184	3 219	1 213	63
Wołów	31 194	11 666	3	39	791	1 750	2 680	2 236	3 038	1 101	28
powiat wołowski	63 828	27 524	5	58	2 342	4 715	6 081	4 932	6 763	2 531	97
powiat woł. -%	100,0%	43,1%	0,0%	0,1%	3,7%	7,4%	9,5%	7,7%	10,6%	4,0%	0,2%
woj. dolnośląskie %	100,0%	45,5%	0,5%	7,7%	19,3%	17,5%	20,6%	14,8%	14,7%	4,6%	0,2%

Źródło: „Analiza i diagnoza stanu istniejącego obszarów wiejskich Dolnego Śląska”, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, 2000 r.

Tabela 7.3. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminach powiatu wołowskiego.

Nazwa gminy	Wskaźnik bonitacji				Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej
	bonitacja jakości i przydatności rolniczej gleb	bonitacja agroklimatu	bonitacja rzeźby terenu	bonitacja warunków wodnych	
Brzeg Dolny	56,3	13,4	3,7	3,6	77,0
Wińsko	49,4	13,0	3,9	3,4	69,7
Wołów	48,0	13,2	4,2	3,3	68,7
woj. dolnośląskie					76,3

Źródło: „Analiza i diagnoza stanu istniejącego obszarów wiejskich Dolnego Śląska”, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, 2000 r.

Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej (wg IUNG) sytuuje gminy powiatu nieznacznie poniżej średniej wojewódzkiej.

Władanie zasobami ziemi rolniczej

Prawie 70% ziemi rolniczej należy do sektora publicznego z czego ponad połowa znajduje się we władaniu państwowych gospodarstw leśnych. Tylko 27% powierzchni zajmują indywidualne gospodarstwa rolne przy średniej wojewódzkiej 34 %.

Tabela 7.4. Struktura własności ziemi rolniczej w powiecie wołowskim.

Nazwa gminy	Powierzchnia ogółem (ha)	Sektor publiczny					Sektor prywatny	
		razem	AWRSP	PGL	własność komunalna	pozostałe	razem	gospodarstwa rolne
Brzeg Dolny	7 716	5 489	2 018	2 895	270	306	2 227	1 958
Wińsko	24 918	15 607	7 783	6 339	783	702	9 311	7 335
Wołów	31 194	22 682	7 330	13 635	801	916	8 512	7 686
powiat wołowski	63 828	43 778	17 131	22 869	1 854	1 924	20 050	16 979
powiat woł. -%	100,0%	68,6%	26,8%	35,8%	2,9%	3,0%	31,4%	26,6%
woj. dolnośląskie %	100,0%	60,5%	21,8%	29,5%	3,8%	5,3%	39,5%	33,9%

Źródło: „Analiza i diagnoza stanu istniejącego obszarów wiejskich Dolnego Śląska”, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, 2000 r.

Struktura gospodarstw rolnych

Rolnictwo indywidualne na terenie powiatu charakteryzuje się znacznym stopniem rozdrobnienia obszarowego. Średnia wielkość gospodarstwa rolnego w powiecie to 6,1 ha (średnia wojewódzka to 6,9 ha). Prawie 60 % gospodarstw zajmuje powierzchnię poniżej 5 ha.

Tabela 7.5. Struktura indywidualnych gospodarstw rolnych w powiecie wołowskim wg. powierzchni.

Nazwa gminy	Liczba gospodarstw ogółem wg władania	Średnia powierzchnia gospodarstwa (ha)	Liczba gospodarstw według przedziałów wielkościowych (w ha)					
			1,00-4,99	5,00-9,99	10,00-14,99	15,00-49,99	50,00-99,99	>100
Brzeg Dolny	311	6,3	201	44	43	19	4	0
Wińsko	1 177	6,2	622	294	206	45	10	0
Wołów	1 292	5,9	812	270	159	42	9	0
powiat wołowski	2 780	6,1	1 635	608	408	106	23	
powiat woł. -%	100,0%		58,8%	21,9%	14,7%	3,8%	0,8%	0,0%
woj. dolnośląskie %		6,9	57%	23%	14%	6%	1%	0%

Źródło: „Analiza i diagnoza stanu istniejącego obszarów wiejskich Dolnego Śląska”, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, 2000 r.

Struktura wiekowa rolników

Ponad 21% użytkowników indywidualnych gospodarstw rolnych jest w wieku powyżej 60 lat. Użytkownicy w wieku do 34 lat (gospodarstwa potencjalnie rozwojowe) stanowią 16% ogółu.

Tabela 7.6. Struktura wiekowa użytkowników gospodarstw rolnych w powiecie wołowskim.

Nazwa gminy	Liczba gospodarstw ogółem	Liczba gospodarstw w grupach wiekowych			
		do 34 lat	35 - 54	55-60	powyżej 60 lat
Brzeg Dolny	311	65	215	22	9
Wińsko	1 177	212	471	82	412
Wołów	1 292	168	827	129	168
powiat wołowski	2 780	445	1 513	233	589
powiat woł. -%	100,0%	16,0%	54,4%	8,4%	21,2%
woj. dolnośląskie %	100%	20%	51%	15%	15%

Źródło: „Analiza i diagnoza stanu istniejącego obszarów wiejskich Dolnego Śląska”, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, 2000 r.

Organizacja produkcji roślinnej

Ponad 50% powierzchni gruntów ornych zajmują uprawy zbożowe wśród, których największy areal stanowiła pszenica – 22% i żyto – 15,6% (dwukrotnie większy niż średnia wojewódzka) oraz jęczmień – 8,7%.

Tabela 7.7. Powierzchnia poszczególnych upraw w powiecie wołowskim.

Nazwa gminy	Powierzchnia upraw w ha									Ogółem pow. GO
	pszenica	jęczmień	owies	żyto	kukurydza na ziarno	Razem zboża	buraki cukr.	ziemniaki	rzepak oz. i jary	
Brzeg Dolny	1 110	510	120	360	235	2 335	143	170	248	3 104
Wińsko	2 700	1 150	250	1 950	300	6 350	217	500	200	12 753
Wołów	2 180	697	450	1 994	200	5 521	535	856	606	11 666
powiat wołowski	5 990	2 357	820	4 304	735	14 206	895	1 526	1 054	27 523
powiat woł. - %	21,8%	8,6%	3,0%	15,6%	2,7%	51,6%	3,3%	5,5%	3,8%	100,0%
woj. dolnośląskie %	61,1%	8,7%	2,2%	7,2%	5,3%	54,1%	4,1%	5,9%	7,9%	100,0%

Źródło: „Analiza i diagnoza stanu istniejącego obszarów wiejskich Dolnego Śląska”, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, 2000 r.

Tabela 7.8. Plony podstawowych upraw w powiecie wołowskim.

Nazwa gminy	Plony w dt								Plon z 1 ha w jednostkach zbożowych
	pszenica	jęczmień	owies	żyto	kukurydza ziarno	buraki cukr.	ziemniaki	rzepak oz. i jary	
Brzeg Dolny	33	32	30	32	45	280	190	18	36
Wińsko	33	30	32	25	40	270	170	16	32
Wołów	32	30	29	28	45	340	180	17	36
woj. dolnośląskie	41,2	33,8	28,8	29,1		381	222	24,4	42

Źródło: „Analiza i diagnoza stanu istniejącego obszarów wiejskich Dolnego Śląska”, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, 2000 r.

Produkcja zwierzęca

Powyżej średniej wojewódzkiej kształtuje się wyłącznie obsada trzody chlewnej.

Tabela 7.9 Pogłowie i obsada zwierząt hodowlanych w powiecie wołowskim.

Nazwa gminy	Pogłowie zwierząt w szt. fizycznych				Obsada na 100 ha UR w szt.fizycznych			
	bydło	trzoda	owce	drób (kury)	bydło	trzoda	owce	drób (kury)
Brzeg Dolny	720	1 480	15	4 460	15,2	31,2	0,3	94,2
Wińsko	1 600	8 580	50	5 010	10,0	53,0	0,3	31,0
Wołów	3 350	8 086	130	18 800	20,6	49,7	0,8	115,5
powiat wołowski	5 670	18 146	195	28 270	15,9	50,9	0,5	79,4
woj. dolnośląskie	180 196	510 434	10 251	3 490 988	16,8	47,6	1,0	325,5

Źródło: „Analiza i diagnoza stanu istniejącego obszarów wiejskich Dolnego Śląska”, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, 2000 r.

Charakterystyka stanu istniejącego rolnictwa na terenie powiatu

Cechy charakterystyczne rolnictwa w powiecie wołowskim:

1. Wysoki stopień lesistości

2. Słabe warunki agroekologiczne ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej około 70
3. Wysoki udział sektora publicznego w powierzchni użytków rolnych (69 %)
4. Wysoki udział małych, nietowarowych gospodarstw rolnych o charakterze socjalnym (59 % gospodarstw poniżej 5 ha, 22 % o powierzchni 5-10 ha)
5. Duże zróżnicowanie zatrudnienia w rolnictwie (Tabela 7.10)
6. Ekstensywny i średniointensywny wskaźnik organizacji produkcji rolniczej
7. Uzyskiwane plony poniżej średniej wojewódzkiej
8. Stosunkowo wysoki poziom hodowli trzody chlewnej.

Tabela 7.10. Zatrudnienie w gospodarce narodowej w gminach powiatu wołowskiego.

gmina	Zatrudnienie w gospodarce narodowej (w % ogółu zatrudnionych)		
	rolnictwo	przemysł	usługi
Brzeg Dolny	8,6	64,3	27,1
Wińsko	79,9	2,9	12,9
Wołów	39,0	15,0	44,0

Źródło: „Analiza i diagnoza stanu istniejącego obszarów wiejskich Dolnego Śląska”, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, 2000 r.

W diagnozie „stanu istniejącego obszarów wiejskich” Dolnego Śląska (Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy, 1999 r.) tereny powiatu wołowskiego zostały zaliczone do regionu II, rolniczo-rekreacyjnego. Region ten obejmuje gminy położone w północno-wschodniej części województwa o niskim i średnim poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego oraz o słabych i średnich warunkach rozwoju.

8. STAN, OCHRONA I ZAGROŻENIA ŚRODOWISKA NATURALNEGO

Położenie fizyczno – geograficzne

Pod względem rzeźby terenu obszar powiatu jest określony przez dwie jednostki fizjograficzne: Nizinę Śląską oraz wyspowe Wzgórza Trzebnickie. Jako osobne jednostki wyróżnić należy: dolinę rzeki Odry, Wysoczyznę Rościszawicką, równiny erozyjne i powierzchnie stokowe. Na obszarze powiatu Odra i jej dolina dzielą się na dwa odcinki: równoleżnikowy wzdłuż południowej granicy powiatu oraz południkowy - na północ od Lubiąża. Szerokie dno doliny Odry stanowią dwa tarasy zalewowe. Wysoczyzna Rościszawicka rozciąga się na przedpolu Wzgórz Trzebnickich, w południowej części powiatu, sięgając do Lubiąża. Wznosi się ona 130 do 180 m n.p.m.

Warunki klimatyczne.

Średnie temperatury roczne wynoszą wahają się w przedziale **8-8,5°C**, suma rocznych opadów zawiera się w przedziale **500-650 mm**, a w okresie wegetacyjnym około 350 mm a maximum opadowe przypada na lipiec. Ilość ta jest na tym terenie na ogół wystarczająca dla uprawy roślin ale zbyt mała dla roślin na glebach lekkich. Pokrywa śnieżna na terenie powiatu utrzymuje się **50-60 dni**. Okres wegetacyjny jest długi i wynosi **220-225 dni**. Przeważającymi kierunkami wiatrów są wiatry zachodnie i południowo-zachodnie.

Lasy

Lasy zajmują **22 811 ha**, co stanowi **33,8 %** powierzchni powiatu wołowskiego a na 1 mieszkańca powiatu przypada **45,8 ara** lasu. Spośród gmin tworzących powiat, największy udział lasów w powierzchni ogółem ma gmina Wołów (tabela 8.1.).

Tabela 8.1. Procentowy udział powierzchni gmin powiatu wołowskiego zajmowany przez lasy w 1998r.

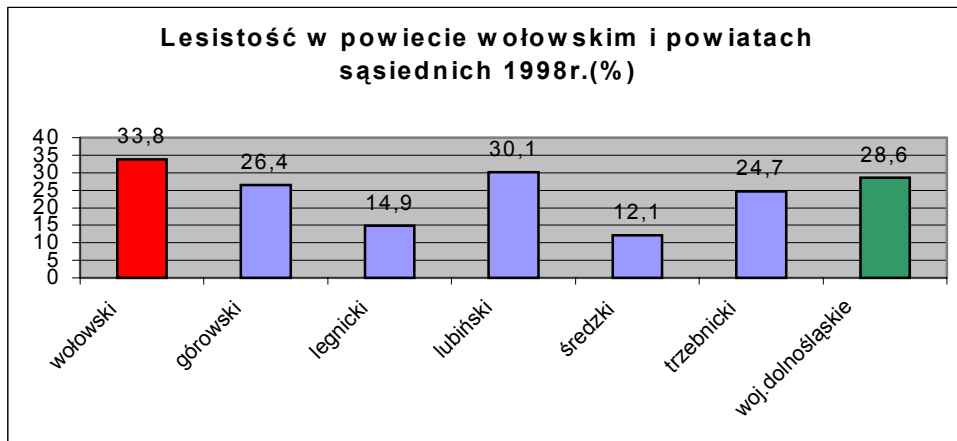
L.p.	Gmina	% pow. gminy zajmowany przez lasy
1	Brzeg Dolny	32,3
2	Wińsko	25,3
3	Wołów	39,8

Źródło: Polska – nowy podział administracyjny 1999, Wyd. Ines, Szczecin

Pod względem lesistości powiat wołowski sytuuje się powyżej średniej dla kraju

(28,2%), województwa (28,6%) i korzystniej niż większość sąsiednich powiatów (wykres 8.1.).

Wykres 8.1.

Źródło: Woj. dolnośląskie w 1998r., Urząd Statystyczny we Wrocławiu, 1999

Sieć rzeczna

Głównym elementem hydrografii obszaru powiatu wołowskiego jest rzeka Odra, wzdłuż której położone są starorzecza oraz liczne stawy. Odra i jej dolina dzielą się na dwa odcinki: równoleżnikowy wzdłuż południowej granicy powiatu oraz południkowy - na północ od Lubiąża. Szerokie dno doliny Odry stanowią dwa tarasy zalewowe.

Gmina Brzeg Dolny znajduje się w całości w jej zlewni. Odra przepływa ze wschodu na zachód tworząc południową granicę gminy. Długość rzeki na terenie gminy wynosi około 16 kilometrów. Największym prawobrzeżnym dopływem Odry na terenie gminy jest Jodłówka.

Przez teren gminy Wołów płyną również prawobrzeżne dopływy Odry, rzeki Juszka i Jezierzycza. Południowa część gminy jest odwadniana bezpośrednio do Odry. Część środkowa i północna znajdują się odpowiednio w zlewni rzeki Juszki i Jezierzyczy.

Większa część gminy Wińsko położona jest w zlewni rzeki Odry, wzdłuż której przebiega zachodnia granica gminy. Tylko niewielki fragment w północno-wschodniej części gminy leży w zlewni rzeki Baryczy. Największym dopływem Odry na terenie gminy jest Jezierzycza.

Obszary chronione

Na terenie powiatu wołowskiego istnieją następujące obszary chronione:

- Park Krajobrazowy „Dolina Jezierzycy” – zajmuje powierzchnię 7 953 ha, z tego na terenie gminy Wołów, 6 362 ha t.j. prawie 80% a na terenie gminy Wińsko 1 591ha, t.j. 20%. Został utworzony w 1994r. w celu zachowania wartości przyrodniczych, historycznych i kulturowych oraz popularyzacji i upowszechniania ich w warunkach racjonalnego gospodarowania.
- Rezerwat przyrody „Uroczysko Wrzosek”- na terenie gminy Wołów. Został utworzony na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Jezierzycy” celem zachowania ze względów przyrodniczych, naukowych, dydaktycznych i krajobrazowych unikalnych fragmentów lasów Obniżenia Wołowa. Zajmuje powierzchnię 576,03 ha.
- Rezerwat przyrody „Odrzyńsko”: na terenie gminy Wołów. Zajmuje powierzchnię 5,15 ha i został utworzony w 1987r. w celu zachowania bogatego stanowiska kotewki – orzecha wodnego oraz salwinii pływającej.
- Rezerwat Jodłowice usytuowany na terenie gminy Brzeg Dolny, na granicy z gminą Oborniki Śląskie, na północny wschód od wsi, od której przyjął nazwę. Na terenie gminy Brzeg Dolny zajmuje powierzchnię 1,9 ha i chroni jodłowy bór mieszany o charakterze puszczańskim. Jodła występuje tu w pobliżu północnej granicy swego naturalnego zasięgu. W skład boru wchodzi ponadto: świerki, dęby, modrzewie i sosny. W runie leśnym występują rośliny borowe. Rezerwat został powołany Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego nr 114 z dnia 20 marca 1958

W fazie projektowania jest drugi Park Krajobrazowy– **Nadodrzański Głogowsko-Lubiński Park Krajobrazowy** w dolinie rzeki Odry, który obejmie 2 500 ha obszaru gminy Wińsko.

Zanieczyszczenia i zagrożenia środowiska naturalnego

Wśród potencjalnych sprawców nadzwyczajnych zagrożeń dla środowiska znajdują się Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A. w Brzegu Dolnym. które są na liście NZŚ ze względu na używanie w procesach technologicznych i składowanie substancji wysoce niebezpiecznych (m.in. estry, kwasy i ługi techniczne, chlor, amoniak, fenol, tlenki etylenu i propylenu). Oddziaływanie na środowisko związane z prowadzoną działalnością stwarza głównie zagrożenie dla czystości powietrza atmosferycznego i wód gruntowych.

Zagrożenia dla powietrza atmosferycznego

Największym emitерem zanieczyszczeń atmosfery są Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A. Zakład posiada wydane decyzje Wojewody Wrocławskiego określające dopuszczalne emisje zanieczyszczeń do atmosfery. Wielkość emitowanych wybranych zanieczyszczeń emitowanych przez Z.Ch.”Rokita” S.A. do atmosfery przedstawia tabela 8.3.

Tabela 8.3. Wielkość emitowanych wybranych zanieczyszczeń emitowanych przez Z.Ch.”Rokita” S.A. do atmosfery w kg

L.p.	Rodzaj zanieczyszczeń	Rok		
		1984	1990	1998
1	Acetylen	184 357	21 484	925
2	Benzen	216 518	63 529	2 765
4	Chlorowodór	22 861	4 318	1 371
5	węglowodory alifatyczne	395 971	989 787	400 976
6	Rtęć	331	297	201

Źródło: Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Brzeg Dolny, Wrocławskie Biuro Urbanistyki, 1999

Analiza powyższych danych wskazuje w stosunku do wielu zanieczyszczeń znaczną redukcję emitowanych zanieczyszczeń często nawet o rząd wielkości. Jest to związane z zastosowaniem urządzeń o wysokiej sprawności lub znacznym zmniejszeniem produkcji.

Obszar powiatu znajduje się również w strefie oddziaływania **zanieczyszczeń napływowych**. Część z nich przenoszonych jest transgranicznie z obszaru Europy Zachodniej, a część pochodzi ze źródeł o znaczeniu ponadregionalnym (LGOM, rejon Turoszowa oraz przyległych niemieckich i czeskich elektrowni ciepłych). Obszary te znajdują się bowiem na kierunku przeważających wiatrów (sektor zachodni) i głównych trajektorii ruchu mas atmosferycznych z Europy Zachodniej.

W strefie zwartej zabudowy miejskiej Brzegu Dolnego i Wołowa spodziewać się należy występowania wyższych stężeń zanieczyszczeń powietrza niż na pozostałych terenach. Związane jest to głównie z działalnością przemysłu, emisjami niskimi i emisjami komunikacyjnymi

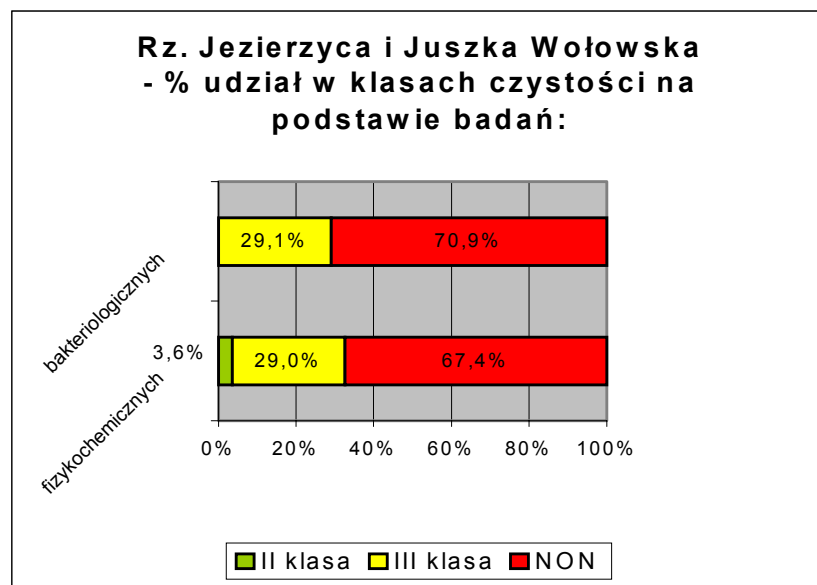
We wsiach powiatu odnotowuje się występowanie **emisji niskich**. Szczególnie duże stężenia zanieczyszczeń związanych z emisją niską występują w sezonie grzewczym w warunkach wyżu barycznego lub podczas występowania mgły, zwłaszcza w dnach dolin i w większych obniżeniach terenu zabudowanego.

Zagrożenia dla wód powierzchniowych

Wody Odry na obszarze powiatu są zanieczyszczone. Rzeka prowadzi wody nie odpowiadające obowiązującym normom klas czystości, o ponadnormatywnej zawartości: zawiesin, azotu azotynowego, fosforu ogólnego oraz miana coli.

Badanie stanu czystości wód powierzchniowych na punkcie kontrolnym na Odrze poniżej Zakładów Chemicznych "Rokita" S.A. wykazało zanieczyszczona pozanormatywnie, z wystąpieniem przekroczeń norm dla licznych wskaźników. W Brzegu Dolnym zrzucane są duże ilości ścieków przemysłowych i komunalnych (ścieki z zakładów "Rokita" razem ze ściekami z miasta). Stan jakości wody Odry jest jednakże silnie uzależniony od zrzutów dokonywanych na całym, wyższym odcinku przepływu (także na terenie Republiki Czeskiej) oraz przyjmowanych zanieczyszczeń za pośrednictwem jej silnie zanieczyszczonych dopływów. Na ocenę jakości wód powierzchniowych na powiatu w szczególności wpływa sytuacja w **rz. Jezierzycy** (prawobrzeżny dopływ Odry o długości 33,6 km) i **rz. Juszka Wołowska** (prawobrzeżny dopływ rz. Jezierzycy o długości 29,7 km). Klasyfikację rzek pod względem % udziału w klasach czystości przedstawia wykres 8.2.

Wykres 8.2.

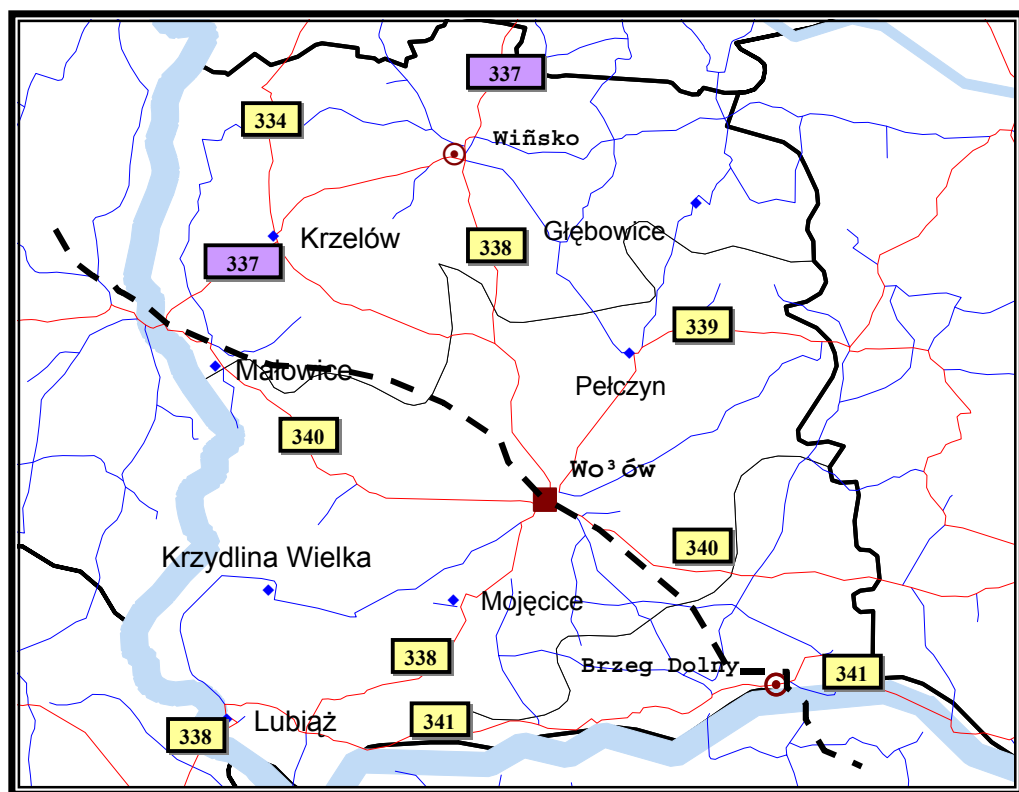
Źródło: Raport o stanie środowiska w województwie dolnośląskim w latach 1997-98, Biblioteka monitoringu środowiska, Wrocław 1999

9. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Główne szlaki komunikacyjne

Położony na prawym brzegu Odry, w północnej części Województwa Dolnośląskiego, powiat wołowski jest w istocie oddzielony rzeką od pozostałej części województwa, co powoduje określone utrudnienia komunikacyjne z obszarami położonymi na zachód i południe. Główne trasy komunikacyjne o charakterze międzynarodowym i międzyregionalnym omijają obszar gminy Wołów za wyjątkiem linii kolejowej Porty: Szczecin - Świnoujście - Zielona Góra - Wrocław. Dwie ważne w układzie krajowym drogi: nr 3 (E-65) i nr 5 (E-261) przebiegają po zachodniej i wschodniej stronie powiatu w odległości kilkunastu kilometrów od jego granic. Stosunkowo dobrze rozwinięta jest natomiast sieć dróg regionalnych i lokalnych obsługujących powiat i sąsiednie obszary.

Mapa 9.1. Główne szlaki komunikacyjne przebiegające przez powiat wołowski.

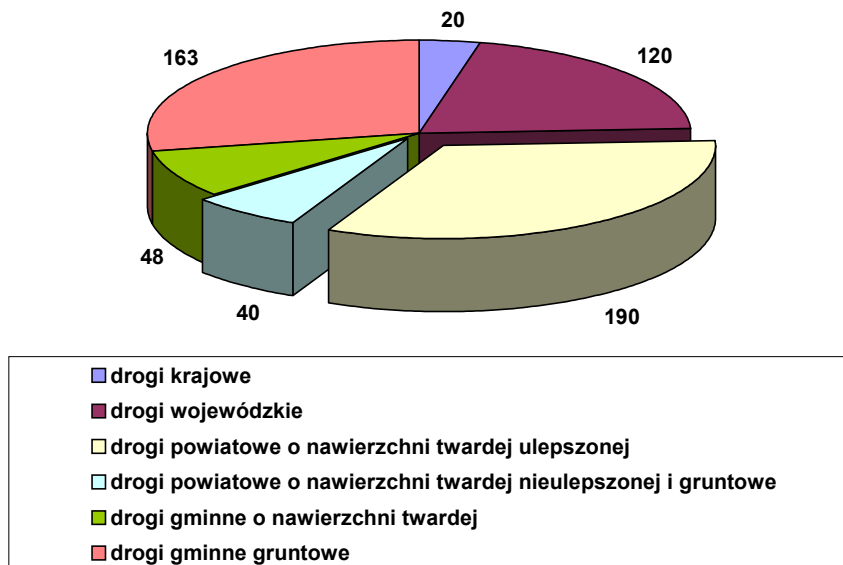

- 337 droga krajowa
- 338 drogi wojewódzkie
- — — linia kolejowa nr 237
- drogi główne
- drogi drugorzędne

Ogółem długość dróg publicznych na terenie powiatu (bez dróg gminnych) wynosi ponad 370 km. Drogi o nawierzchni twardej stanowią 92 % ogółu dróg publicznych (342 km), w tym: drogi o nawierzchni ulepszonej (przystosowanej do szybkiego ruchu samochodowego) posiadają długość 330,3 km a drogi o nawierzchni twardej nie ulepszonej (nie przystosowanej do szybkiego ruchu samochodowego) 11,8 km.

Wykres 9.1.

Drogi publiczne na terenie powiatu wołowskiego (długości w km).

Źródło: Pakiet danych statystycznych "Polska 1999", SAGRA, 1999,
Informacja z Zarządu Dróg Powiatowych w Wołowie 2000.

Tabela 9.1. Drogi krajowe i wojewódzkie na terenie powiatu wołowskiego.

Nr drogi	opis	długość na terenie powiatu (w km)	długość odcinków miejskich (km)
36	droga krajowa; Lubin-Załęcze	20,2	
drogi wojewódzkie			
334	Chobienia – Moczydlnica Dworska	17,3	
338	Wińsko – skrzyżowanie z drogą krajową nr 96	35,2	3,5
339	Żmigród - Wołów	14,7	0,7
340	Ścinawa - Oleśnica	29,5	3,6
341	Prawików - Pęgów	23,6	5,1

Źródło: Informacja z Zarządu Dróg Powiatowych w Wołowie 2000.

Tabela 9.2. Drogi powiatowe na obszarze powiatu wołowskiego.

Nr drogi	Przebieg drogi na terenie powiatu wołowskiego	Gmina	Kilometr od	Kilometr do	Długość drogi (km)	Długość nawierzchni twardej (km)	W tym nieulepszonej (km)
47501	granica powiatu trzebnickiego - Godzięcin - Brzeg Dolny	Wołów	3,700	4,800	1,100	1,100	
47501	granica powiatu trzebnickiego - Godzięcin - Brzeg Dolny	Brzeg Dolny	4,800	13,506	8,706	8,706	
47543	granica powiatu trzebnickiego - Turzany – droga nr 47732	Wińsko	1,000	6,791	5,791	5,791	
47544	granica powiatu trzebnickiego – Pawłoszewo – droga nr 47747	Wołów	3,180	4,159	0,979	0,979	
47703	Prawików - rz.Odra	Wołów	0,000	3,600	3,600	3,600	2,21
47712	Wińsko - Stryjno - Białawy Wlk. - granica powiatu trzebnickiego	Wińsko	0,000	11,680	11,680	11,680	
47713	droga gminna m. Wołów - Lubiąż	Wołów	0,000	2,265	2,265	2,265	
47714	Wińsko - Smogorzów Wlk. - Pelczyn	Wińsko	0,000	8,900	8,900	8,900	
47714	Wińsko - Smogorzów Wlk. - Pelczyn	Wołów	8,900	11,200	2,300	2,300	
47715	Granica powiatu górowskiego - Rogów Wołowski - Wińsko	Wińsko	2,300	6,932	4,632	4,632	
47719	Małowice - Buszkowice - Dąbie – Wińsko	Wińsko	0,000	18,630	18,630	18,630	0,497
47720	Boraszyn - Tarchalice	Wołów	0,000	5,028	5,028	5,028	
47721	droga nr 340 - Małowice - Orzeszków – droga nr 334	Wińsko	0,000	5,523	5,523	4,310	
47722	Wołów - Sławowice - Gródek – droga nr 339	Wołów	1,480	11,924	10,444	10,444	
47723	Wołów-Uskórz Wielki	Wołów	0,520	2,850	2,330	2,239	
47724	droga nr 341 - Star Dwór - Wały – droga nr 341	Brzeg Dolny	0,000	3,184	3,184	3,184	
47725	droga nr 47715 – Łazy	Wińsko	0,000	3,470	3,470	2,220	
47726	droga nr 338 - Wińsko - Grzeszyn	Wińsko	0,000	1,940	1,940	1,940	0,305
47727	droga nr 47712 – Białków	Wińsko	0,000	0,723	0,723	0,723	
47729	Wołów - Łososiowice – Żerków	Wołów	0,000	5,752	5,752	5,752	0,479
47730	Wołów - Krzydlina Mała - Domaszków – Lubiąż	Wołów	1,604	18,429	16,825	16,825	1,09
47731	Wołów - Stobno - Naborów - Brzeg Dolny	Wołów	0,000	5,300	5,300	5,300	
47732	Wołów - Stobno - Naborów - Brzeg Dolny	Brzeg Dolny	5,300	7,427	2,127	2,127	
47732	granica województwa - Białawy Wielkie - Głębowice – Pelczyn	Wińsko	6,945	12,600	5,655	5,655	
47733	granica województwa - Białawy Wielkie - Głębowice – Pelczyn	Brzeg Dolny	12,600	19,718	7,118	7,118	
47734	droga nr 47714 - Smogorzów Wlk. - Brzózka - Morzyna - granica powiatu górowskiego	Wińsko	0,000	8,790	8,790	8,790	
47735	droga nr 338 - Bożeń – Pelczyn	Wołów	0,000	4,600	4,600	0,000	
47736	droga nr 339 - Pelczyn - Siodłkowice - Mikorzyce – droga nr 47501	Wołów	0,000	9,945	9,945	5,233	
47738	droga nr 47731 - Naborów - Pogolewo Małe – droga nr 341	Brzeg Dolny	0,000	3,200	3,200	0,000	
47739	droga nr 47501 - Godzięcin – granica powiatu trzebnickiego	Brzeg Dolny	0,000	2,200	2,200	0,240	
47740	Wołów- Żerkówek- Brzeg Dolny	Wołów	0,900	2,600	1,700	1,700	
47740	Wołów- Żerkówek- Brzeg Dolny	Brzeg Dolny	2,600	6,050	3,450	3,450	
47742	droga nr 338 - Stary Wołów - Wrzosey - Rudno – droga nr 340	Wołów	0,000	6,347	6,347	6,347	
47743	droga nr 340 - Krzydlina Mała - Zagórzycy droga nr 338	Wołów	0,000	12,690	12,690	5,250	3,454
47744	droga nr 338 - Lubiąż- droga nr 47703	Wołów	0,000	3,410	3,410	3,410	3,410
47747	droga nr 339 - Warzęgowo - Pierusza - Aleksandrowice	Wołów	0,000	4,830	4,830	4,830	
47747	droga nr 339 - Warzęgowo - Pierusza - Aleksandrowice	Wińsko	4,830	8,330	3,500	0,000	
47779	droga nr 337 – Słup	Wińsko	0,000	2,810	2,810	2,810	0,090
47780	granica powiatu górowskiego – Piskorzyna	Wińsko	4,200	4,982	0,782	0,782	
	RAZEM				212,256	184,290	11,535

Źródło: Informacja z Zarządu Dróg Powiatowych w Wołowie 2000.

Komunikacja kolejowa

Przez obszar powiatu na kierunku północny-zachód - południowy-wschód przebiega magistralna linia kolejowa nr 273: Szczecin - Zielona Góra - Głogów - Wołów - Brzeg Dolny - Wrocław o znaczeniu krajowym. Pozostałą infrastrukturę kolejową stanowią nieczynne linie relacji.

- Kobylin – Rawicz – Ścinawa - Legnica posiadająca stacje w Wińsku, Krzelowie i Iwnie,
- Wołów - Lubiąż przez Rataje, której grunty są we władaniu przedsiębiorstwa państwowego PKP
- Lubiąż - Malczyce przez rzekę Odrę, zlikwidowana po 1945 r.

Linia nr 273 zapewnia dogodne połączenie Wołowa z Brzegiem Dolnym (ok. 10 min jazdy) i Wrocławiem (ok. 45 min jazdy) a także Głogowem (ok. 70 min jazdy). Stacje i przystanki obsługujące obszar powiatu to: stacja Brzeg Dolny, przystanek Łosiosowice stacja Wołów, Orzeszków i Małowice (przystanek na terenie gminy Wińsko).

Według rozkładu jazdy PKP wielkość natężenia w ruchu pociągów pasażerskich na dobę wynosi 6 par pociągów pospiesznych i 8 par pociągów osobowych.

Powiat posiada bezpośrednie połączenia z:	liczba par pociągów w ciągu doby
Berlinem	1
Wrocławiem	13
Zieloną Górą	3.

Komunikacja autobusowa

Komunikacja autobusowa na terenie powiatu wołowskiego na szczeblu lokalnym jak i regionalnym realizowana jest głównie przez przedsiębiorstwo PKS Wołów. Przedsiębiorstwo to obejmuje zasięgiem swojej działalności dodatkowo powiaty milicki i trzebnicki. W 1999 r. PKS w Wołowie przewiózł ogółem ponad 5 milionów pasażerów. Łączna długość sieci połączeń obsługiwanych przez firmę (razem z kursami do miejscowości położonych poza terenem województwa) to 1114 km. Średnio w ciągu miesiąca w komunikacji regularnej PKS w Wołowie przewozi około 470 tysięcy osób.

Uruchomienie dodatkowych połączeń lokalnych PKS uzależnia od dofinansowania przewozów przez władze samorządowe.

powiatu, za wyjątkiem gminy Brzeg Dolny posiadają wskaźnik nasycenia znacznie powyżej średniej wojewódzkiej.

Na terenie powiatu TP SA posiada 138 aparatów ogólnodostępnych.

W gminach Wołów oraz Brzeg Dolny dostępne są usługi ISDN i POLPAK-T. Aktualnie TP S.A. Zakład we Wrocławiu jest aktualnie inwestorem sieci szerokopasmowej, umożliwiającej korzystanie z nowych usług teleinformatycznych na terenie gminy Brzeg Dolny.

Obszar zdecydowanej większości powiatu objęty jest także zasięgiem telefonii GSM zarówno sieci PLUS GSM, ERA GSM, jak i IDEA.

Sieć wodociągowa

W ostatnich latach na znaczna skalę rozbudowano sieć wodociągową i obecnie zdecydowana większość miejscowości na obszarze powiatu jest zwodociągowana. Wszystkie miejscowości zlokalizowane w gminach Wińsko i Brzeg Dolny są podłączone do sieci wodociągowej a do końca 2000r. ostatnie 3 wsie z terenu gminy Wołów (Rataje, Zagórzycy i Mikorzyce) zostaną podłączone do sieci wodociągowej.

Zaopatrzenie w wodę poszczególnych miejscowości powiatu odbywa się generalnie poprzez systemy wodociągowe zaopatrywane z ujęć podziemnych w układzie wodociągów grupowych. Na obszarach wiejskich zaopatrzenie w wodę oparte jest również oparte jest na lokalnych ujęciach (studnie kopane lub wiercone). Ponadto na terenie miast występują czynne ujęcia wody użytkowanej dla potrzeb ogródków działkowych i cmentarzy.

Podstawowe dane charakteryzujące sieć wodociągową powiatu wołowskiego z wyszczególnieniem gmin przedstawia tabela 9.3.

Tabela 9.3. Gospodarka wodna w powiecie wołowskim w 1998r.

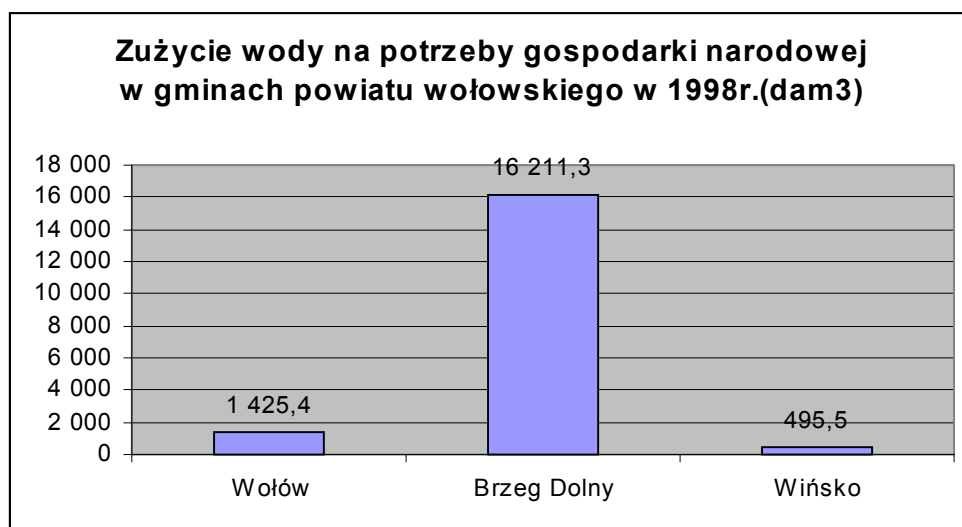
L.p.	Wyszczególnienie / Jednostka		Miasto i Gmina Brzeg Dolny	Gmina Wińsko	Miasto i Gmina Wołów	Powiat wołowski
1	Długość sieci wodociągowej (km)	Ogółem	68,6	154	154	378
		Magistralnej	8,4.	94	11,6	114
		Rozdzielczej	60,2.	60	139,2	259,4
2	Liczba eksploatowanych ujęć wody		9	8	30	47
3	Udokumentowane zasoby wód podziemnych (m ³ /h)		300	389	571,6	-
4	Dobowa zdolność produkcyjna ujęć wody (w tys. m ³)		2,64	1,68	13,7	-

5	Zużycie wody z wodociągów sieciowych (m ³) na 1 mieszkańca	33,89	29	88,14	50,34 śr.
6	Straty wody w sieci wodociągowej (%)	20	15	16,7	17,2 śr.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędów: Miasta i Gminy Brzeg Dolny, Gminy Wińsko, Miasta i Gminy Wołów, 2000.

Spośród gmin tworzących powiat wołowski, najwięcej wody na potrzeby gospodarki narodowej zużywa się w gminie Brzeg Dolny (wykres 9.2.).

Wykres 9.2.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Polska 1999, Sagra

Przyczyną tak znaczącego zużycia wody jest przemysł zlokalizowany na terenie gminy, w szczególności Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A. w Brzegu Dolnym. Zakłady są zaopatrywane z ujęć wody położonych pomiędzy wsiami Żerków i Lipnica nazywanych ujęciami w Łososiwicach, poprzez które odbywa się również zaopatrzenie w wodę miasta Brzeg Dolny i części gminy.

Odprowadzanie i unieszkodliwianie ścieków

Sukcesywnie rozbudowywana sieć kanalizacyjna na terenie powiatu wołowskiego istnieje w ośrodkach miejskich Brzeg Dolny i Wołów, wsi gminnej Wińsko oraz w ramach lokalnych sieci w kilku pojedynczych miejscowościach na terenie gminy Wołów, w których zlokalizowano zakładowe oczyszczalnie ścieków. Pozostałe miejscowości nie posiadają

systemowych urządzeń do odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków. W poszczególnych wsiach istnieją jedynie odcinki kanalizacji deszczowej, odprowadzającej wody opadowe do cieków powierzchniowych i rowów melioracyjnych. Najczęściej stosowanymi urządzeniami do usuwania ścieków bytowo gospodarczych są suche ustępy, bezodpływowe osadniki gnilne opróżniane okresowo oraz osadniki wykonane jako doły chłonne. Często są również przypadki odprowadzania ścieków bytowo-gospodarczych bezpośrednio do kanalizacji deszczowej, rowów przydrożnych i melioracyjnych. Podstawowe dane dot. systemu odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków w powiecie wołowskim zawiera tabela 9.2.

Tabela. 9.4. Podstawowe dane dot. systemu odprowadzania i unieszkodliwiania ścieków w gminach powiatu wołowskiego w 1998r.

L.p.	Wyszczególnienie/gmina/powiat	Brzeg Dolny	Wińsko	Wołów	powiat wołowski
1	Długość ogólnospławnej i rozdzielczej sieci kanalizacyjnej [km]	18,8	4,3	36,5	59,6
2	Komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków ogółem	1	0	4	5
3	Komunalne i przemysłowe oczyszczalnie ścieków-chem.,biolog. i z podwyższonym usuwaniem biogenów	1	0	3	4
4	Przepustowość oczyszczalni [dam3/dobę]	36 000	0	5 657	41 657
5	Przepustowość oczyszczalni [dam3/dobę]-chem., biolog. i z podwyższonym usuwaniem biogenów	36 000	0	5 227	41 227
6	Ludność obsługiwana przez oczyszczalnie ścieków miejskich i wiejskich	0	0	12 300	12 300
7	Wielkość oczyszczalni komunalnych w LRM	0	0	64 561	64 561
8	Ścieki komunalne i przemysłowe wymagające oczyszczania -ogółem [dam3]	8 765,1	146,0	893,1	9 804
9	Ścieki komunalne i przemysłowe oczyszczane razem [dam3]	7 351	0	875	8 226
10	Ścieki komunalne i przemysłowe oczyszczane - mechanicznie [dam3]	0	0	124	124
11	Ścieki komunalne i przemysłowe oczyszczane - biologicznie [dam3]	7 351	0	751	8 102
12	Ścieki komunalne i przemysłowe nie oczyszczane razem [dam3]	1 414,1	146,0	18,1	1 578
13	Ścieki komunalne i przemysłowe nie oczyszczane- odprowadzane z zakładów [dam3]	864	0	0	864
14	Ścieki komunalne i przemysłowe nie oczyszczane - odprowadzane siecią kanalizacyjną [dam3]	550,1	146,0	18,1	714

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Polska 1999, Sagra i własne na podstawie danych Urzędów: Miasta i Gminy Brzeg Dolny, Gminy Wińsko, Miasta i Gminy Wołów.

Spośród gmin tworzących powiat wołowski oczyszczalnie ścieków komunalnych i przemysłowych znajdują się w Brzegu Dolnym oraz na terenie gminy Wołów.

W **Brzegu Dolnym** ścieki sanitarne doprowadzane są systemem pompowym do **mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków Zakładów Chemicznych „Rokita” S.A.** Odbiornikiem ścieków jest rzeka Odra. W oczyszczalni ścieków „Rokita” oczyszczane są ścieki przemysłowe z zakładu chemicznego wraz ze ściekami sanitarnymi z miasta.

W **Wołowie mechaniczno-biologiczna oczyszczalnia ścieków „Odra 3”** zlokalizowana jest w północno-zachodniej części miasta, w pobliżu rzeki Juszka Wołowska. Obecne możliwości przepustowe oczyszczalni wynoszą **5 000 m³/dobę**. Rozbudowa oczyszczalni do II projektowanego etapu zwiększy jej przepustowość do **10 000 m³/dobę**.

Oprócz miasta Wołów na obszarze gminy znajdują się zakładowe oczyszczalnie ścieków w następujących miejscowościach (stan 2000r.):

- wieś **Bożeń** (skanalizowane było osiedle PGR),
- wieś **Lubiąż** (Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych),
- wieś **Mojęcice** (osiedle mieszkaniowe Z.R. Mojęcice),
- wieś **Pelczyn** (ścieki poprodukcyjne z Gorzelni Rolniczej),
- wieś **Stary Wołów** (zakład „IMMO PLAN”).

Oprócz w/w miejscowości budowa kolejnych oczyszczalni jest planowana we wsiach **Pogalewo Wielkie** (gmina Brzeg Dolny), **Krzydlina Mała**, **Krzydlina Wielka**, **Warzęgowo** (gmina Wołów). We wsi gminnej **Wińsko** jest w budowie oczyszczalnia ścieków o zakładanej przepustowości wynoszącej **837 m³/dobę** w dni bezdeszczowe i maksymalnej **1 674 m³/dobę** w dni deszczowe.

Gospodarka odpadami stałymi

Wywozem nieczystości objęte są wszystkie miejscowości. Na obszarze powiatu znajduje się **6 wysypisk**, które różnią się powierzchnią, pojemnością, stopniem wypełnienia, przewidywanym okresem eksploatacji. Podstawowe dane charakteryzujące funkcjonujące wysypiska zawiera tabela 9.5.

Tabela 9.5. Zagospodarowanie nieczystości stałych w gminach powiatu wołowskiego w 1998r.

L.p.	Gmina	Lokalizacja wysypisk	Pow. wysypisk (ha)	Pojemność wysypisk (m ³)	Stopień wypełnienia (%)	Planowane nowe wysypiska (m ³)	Liczba wsi objętych wywozem śmieci	% wsi objętych wywozem śmieci
1	Brzeg Dolny	Brzeg Dolny	2,30	160 000	95,0%	270 000	13	100%
2	Wińsko	Wińsko Krzelów Kozowo Głębowice	3,06 0,70 b.d. b.d.	235 000	87,2%	200 000	43	100%
3	Wołów	Wołów	10,55	216 000	10,0%		37	100%
4	Powiat ogółem			611 000		470 000	93	

Źródło: Analiza i diagnoza stanu istniejącego obszarów wiejskich woj. dolnośląskiego, Biuro Geodezji i Terenów Rolnych w Legnicy

Spośród w/w wysypisk komunalne wysypisko w **Brzegu Dolnym** jest wypełnione w największym (95%) stopniu. W związku z tym jest planowane otwarcie nowego wysypiska. Wyczerpywanie się pojemności istniejących wysypisk na terenie gminy **Wińsko** przy jednoczesnym braku alternatywnej lokalizacji nowych powoduje z kolei konieczność uzgodnienia z zarządami sąsiednich gmin wywózki odpadów na wysypiska zlokalizowane na ich terenie.

Stosunkowo najlepsza sytuacja istnieje w gminie **Wołów**. Funkcjonujące obecnie wysypisko w obrębie miasta Wołowa przy drodze Wołów-Pełczyn zostało oddane do eksploatacji w **lipcu 1998r.** i projekt zakłada jego dalszą rozbudowę. Zrealizowany I etap inwestycji obejmuje kwaterę nr 1, której przewidywany okres eksploatacji wyniesie od **2,6-3,4 lat** w zależności od stopnia odzyskiwania surowców wtórnych. Łączny okres eksploatacji wszystkich trzech planowanych kwater wyniesie **14-18 lat**. Na terenie zaplecza wysypiska przewidywana jest budowa prostej technologicznie stacji segregacji odpadów.

Oprócz w/w wysypisk komunalnych na terenie Zakładów Chemicznych „Rokita” S.A. znajduje się wysypisko odpadów przemysłowych, posiadające dwie kwatery o powierzchni **4,40 ha** i **6,90 ha**. Na wysypisku gromadzone są odpady o konsystencji ciekłej i stałej.

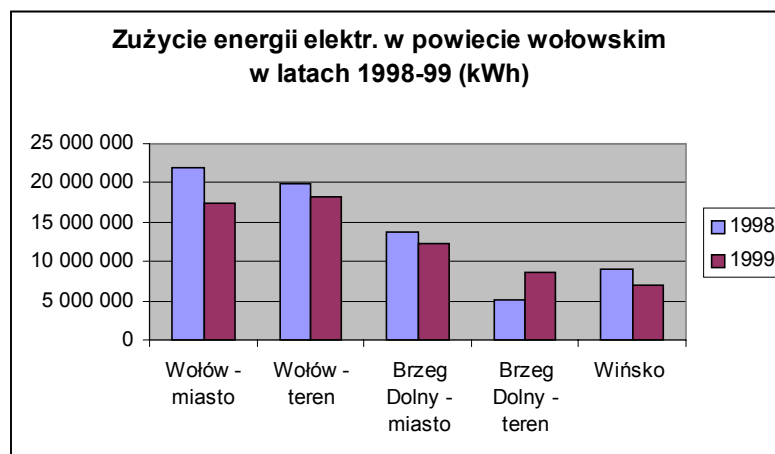
Zaopatrzenie w energię elektryczną

Miejscowości na obszarze powiatu wołowskiego są podstawowo zasilane z **GPZ** (Głównych Punktów Zasilania) **110/20kV R-151 w Wołowie** oraz z elektrowni **Wały Śląskie**. Z tych punktów poprzez wyprowadzone **linie napowietrzne średnich napięć 20 kV**, poprzez które odbywa się zaopatrzenie w energię elektryczną wszystkich miejscowości. Ponadto Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A. w Brzegu Dolnym zasilane są odrębnie z dwóch GPZ-ów o napięciu **110kV**.

Zużycie energii elektrycznej na obszarze powiatu wykazuje tendencję spadkową. Dynamika zmian w zużyciu energii elektrycznej jest zróżnicowana w zależności od obszaru, procesów gospodarczych na nim zachodzących i stopnia wdrażania energooszczędnych technologii. Zużycie energii elektr. w 1999r. z podziałem na grupy (III, IV,V) odbiorców o różnych parametrach przyłączy i rozliczanych wg odrębnych taryf przedstawiają: tabela 9.6. i wykres 9.3.

Tabela 9.6. Zużycie energii elektrycznej na obszarze powiatu wołowskiego w 1999r. (kWh)

L.p.	Obszar	Grupa III	Grupa IV	Grupa V	Razem
1	Wołów – miasto	1 692 492	3 477 601	12 198 326	17 368 419
2	Wołów – teren	8 289 119	3 412 635	6 439 539	18 141 293
3	Brzeg Dolny – miasto	671 911	704 458	10 854 000	12 230 369
4	Brzeg Dolny – teren	1 172 179	642 033	6 823 000	8 637 212
5	Wińsko	199 755	144 594	6 650 000	6 994 349
Źródło: Zakład Energetyczny Wrocław S.A.					63 371 642

Wykres 9.3.

Źródło: Zakład Energetyczny Wrocław SA

Przesyłanie energii elektrycznej odbiorcom następuje liniami niskich napięć napowietrznymi lub kablowymi poprzez 262 stacje transformatorowe 20/0,4 kV (gm.Brzeg Dolny-60, gm.Wińsko-86, gm.Wołów-121), z których większość stanowią stacje wieżowe i słupowe (tabela 9.6.).

Tabela 9.6. Liczba stacji transformatorowych na obszarze powiatu wołowskiego w 1999r.

L.p.	Obszar	Parterowe	Wieżowe	Słupowe	Razem
1	Wołów – miasto	20	12	9	41
2	Wołów – teren	1	42	37	80
3	Brzeg Dolny – miasto	17	7	2	26
4	Brzeg Dolny – teren	1	15	13	29
5	Wińsko	1	54	31	86
					262

Źródło: Zakład Energetyczny Wrocław S.A.

Niezależnie od w/w danych istnieją stacje transformatorowe będące własnością odbiorców przemysłowych i zakładów na terenie miasta i gminy Wołów (28 szt.), miasta i gminy Brzeg Dolny (8 szt.) oraz gminy Wińsko (4 szt.).

Ciepłownictwo.

System gospodarki ciepłej na terenie powiatu wołowskiego jest bardzo zróżnicowany na obszarze poszczególnych gmin.

Miasto Brzeg Dolny zaopatrywane jest w ciepło z elektrociepłowni zakładowej – Przedsiębiorstwa Energetycznego ENERGETYKA-ROKITA Sp. z o.o., znajdującego się na terenie Zakładów Chemicznych „Rokita” S.A. i zajmującego się między innymi produkcją, przesyłaniem i dystrybucją energii ciepłej Przedsiębiorstwo posiada 2 elektrociepłownie, w których zainstalowane są kotły parowe o łącznej mocy ciepłej 1 120 GJ. Moc członu ciepłowniczego wynosi 280 GJ a rezerwy jego mocy 90 GJ. Całkowita długość sieci ciepłej wynosi 34,6 km, w tym magistralnej 18,4 km. (1999r. Źródło: Przedsiębiorstwo Energetyczne ENERGETYKA-ROKITA Sp. z o.o.).

Oprócz tego na terenie miasta istnieje **10 kotłowni lokalnych**. Na pozostałym obszarze gminy **nie występują scentralizowane systemy ogrzewania**. Budynki indywidualne mieszkańców ogrzewane są: piecami, etażowo lub instalacjami c.o. pojedynczych budynków.

System gospodarki ciepłej na terenie **miasta i gminy Wołów** ma charakter rozproszony ze względu na brak centralnych urządzeń zaopatrujących mieszkańców w ciepło.

W Wołowie i wsiach Bożeń, Mojęcice, Pełczyn, Stary Wołów i Lubiąż znajdują się lokalne kotłownie, zaopatrujące w ciepło poszczególne budynki mieszkalne, zakłady i szkoły.

Mieszkańcy miasta i gminy w przeważającej części korzystają z indywidualnych źródeł ciepła, znajdujących się w poszczególnych gospodarstwach domowych (ogrzewanie piecowe lub etażowe) opalanych węglem, koksem, olejem opałowym lub na terenie miasta – gazem. W 1998r. liczba mieszkań opalanych gazem wyniosła 834 na 6 742 mieszkania w gminie, t.j. ok. **12,5%**.

Na terenie **gminy Wińsko** znajdują się 3 kotłownie zdalaczynne i 1 lokalna. Długość sieci cieplnej wynosi 3,81 km, z tego magistralnej 1,25 km a rozdzielczej 2,56 km. Mieszkańcy gminy w przeważającej części korzystają z indywidualnych źródeł ciepła.

Zaopatrzenie w gaz

Sieć gazowa na terenie powiatu funkcjonuje w miastach Brzeg Dolny i Wołów. Pozostałe miejscowości są zaopatrywane w gaz płynny w butlach, z zastosowaniem do celów użytkowych głównie w kuchniach domowych.

Łączna długość gazowej sieci rozdzielczej w powiecie wynosi **54,2 km** (1998r.) i na terenie miast jest ona stale rozbudowywana (tabela 9.7).

Tabela 9.7. Sieć gazowa w m. Brzeg Dolny i Wołów w latach 1995-98

L.p.	Parametr/Miasto	Brzeg Dolny				Wołów			
		1995	1996	1997	1998	1995	1996	1997	1998
1	Sieć rozdzielcza (km)	19,5	25,8	27,3	27,3	26,8	26,9	26,9	26,9
2	Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych	364	367	375	389	1 127	1 149	1 167	1 168
3	Odbiorcy gazu w gospodarstwach domowych	3 900	3 929	3 935	3 933	3 669	3 776	3 767	3 810
4	Zużycie gazu w gospodarstwach domowych (dam ³)	5 060,6	4 273,0	4 382,0	4 351,6	8 203,7	7 812,7	7 032,5	6 938,3
5	Zużycie gazu na 1 odbiorcę w gospodarstwach domowych (m ³)	1 283,8	1 087,5	1 115,0	1 106,4	2 197,6	2 096,0	1 864,4	1 821,0

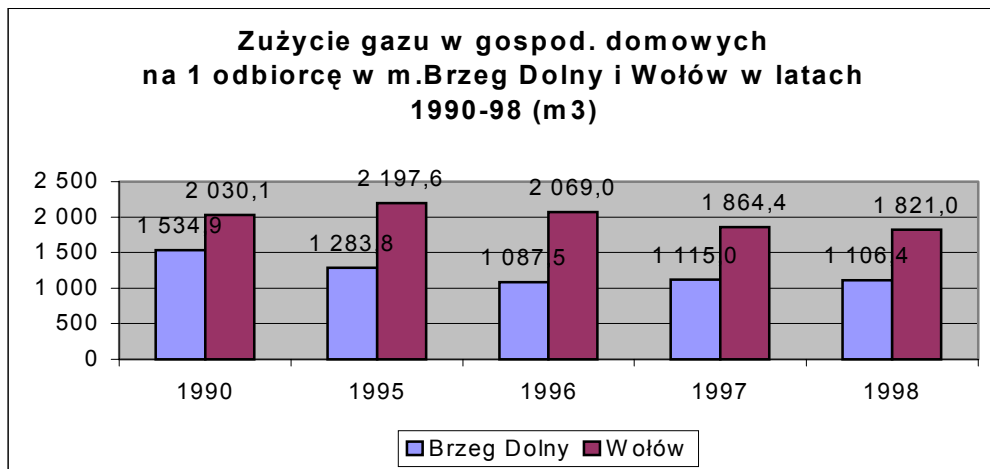
Źródło: Gminy woj. wrocławskiego w 1996r. , Urząd Statystyczny we Wrocławiu, 1997

Infrastruktura komunalna w woj.wrocławskim 1990-97, Urząd Statystyczny we Wrocławiu, 1998

Woj. dolnośląskie w 1998r., Urząd Statystyczny we Wrocławiu, 1999

Tendencja wzrostowa liczby odbiorców nie skutkuje jednak wzrostem zużycia gazu (wykres 9.4.).

Wykres 9.4.

Źródło: Gminy woj. wrocławskiego w 1996r. , Urząd Statystyczny we Wrocławiu, 1997
Infrastruktura komunalna w woj.wrocławskim 1990-97, Urząd Statystyczny we Wrocławiu, 1998
Woj. dolnośląskie w 1998r., Urząd Statystyczny we Wrocławiu, 1999

Do obu ośrodków miejskich gazociągami prowadzony jest gaz ziemny wysokometanowy a zaopatrzenie w gaz bezpośrednich odbiorców odbywa się z sieci gazowej **niskiego ciśnienia**. Na terenie miast Brzeg Dolny i Wołów znajduje się łącznie 7 stacji redukcyjno-pomiarowych gazu (5 w Brzegu Dolnym i 2 w Wołowie).

Przez teren gminy **Brzeg Dolny** przebiegają **gazociągi magistralne wysokiego ciśnienia** DN250 mm 6,3MPa Załęcze-Rodakowice. Z tego gazociągu magistralnego jest poprowadzone odgałęzienie DN100 mm, poprzez które zaopatrywane jest m. **Wołów** oraz inne odgałęzienie DN100 mm do Obornik Śląskich.

Przez wschodnią część gminy **Wińsko** w rejonie miejscowości Aleksandrowice również przebiega rurociąg gazu ziemnego **wysokiego ciśnienia** DN250 mm z kierunku Załęcze–Wrocław, ale żadna z miejscowości w gminie nie jest zaopatrywana w gaz przewodowy.

Zasoby mieszkaniowe

Zasoby mieszkaniowe powiatu wyniosły w 1998r. **14 438** mieszkań a ich łączna powierzchnia użytkowa 891 711 m³. Zdecydowana większość zasobów mieszkaniowych przypada na gminy miejsko-wiejskie, w szczególności na ośrodki miejskie Wołów i Brzeg Dolny (tabela 9.8.).

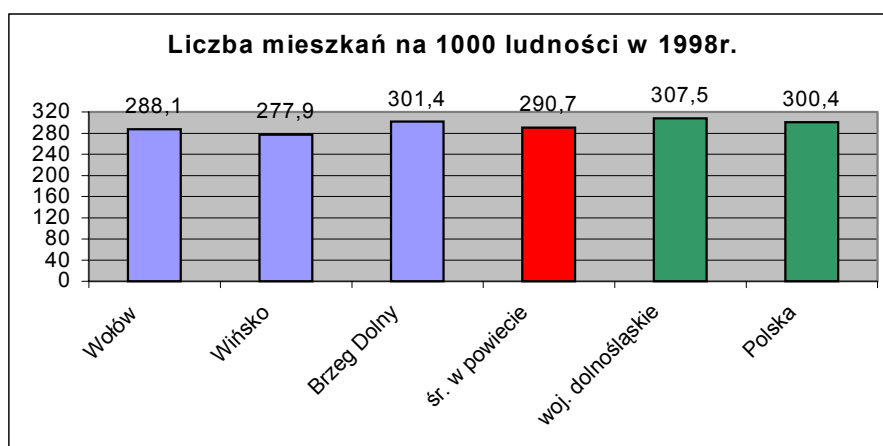
Tabela 9.8. Zasoby mieszkaniowe w powiecie wołowskim w 1998r.

L.p.	Wyszczególnienie	Miasto i Gmina Brzeg Dolny	Gmina Wińsko	Miasto i Gmina Wołów	Powiat wołowski
1	Ludność mieszkająca w mieszkaniach	16 379	9 208	22 618	48 205
2	Liczba mieszkań	5 132	2 564	6 742	14 438
3	Liczba izb w mieszkaniach	17 855	9 797	24 278	51 930
4	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m2]	277 789	179 783	434 139	891 711
5	Mieszkania stanowiące własność gminy	787	136	1 108	2 031
6	Liczba izb w mieszkaniach stanowiących własność gminy	2 235	378	2 904	5 517
7	Powierzchnia użytkowa mieszkań stanowiących własność gminy [m2]	36 003	6 445	47 252	89 700

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Polska 1999, Sagra

Na 1000 ludności powiatu w 1998r. przypadło 290,7 mieszkania i jest to wartość niższa od wartości dla obecnego woj. dolnośląskiego (307,5) i parametru dla całego kraju (300,4). Sytuacja jest jednak zróżnicowana w ramach gmin tworzących powiat. Najmniej mieszkań w stosunku do liczby ludności jest w gminie Wińsko (277,9/1000) a najwyższy (301,4), przewyższający średnią wskaźnik osiągnięto w gminie Brzeg Dolny, głównie za sprawą intensywnego spółdzielczego budownictwa wielorodzinnego z lat 70-tych, 80-tych i (znacznie mniejszym stopniu) w pierwszej połowie lat 90-tych (wykres 9.5.).

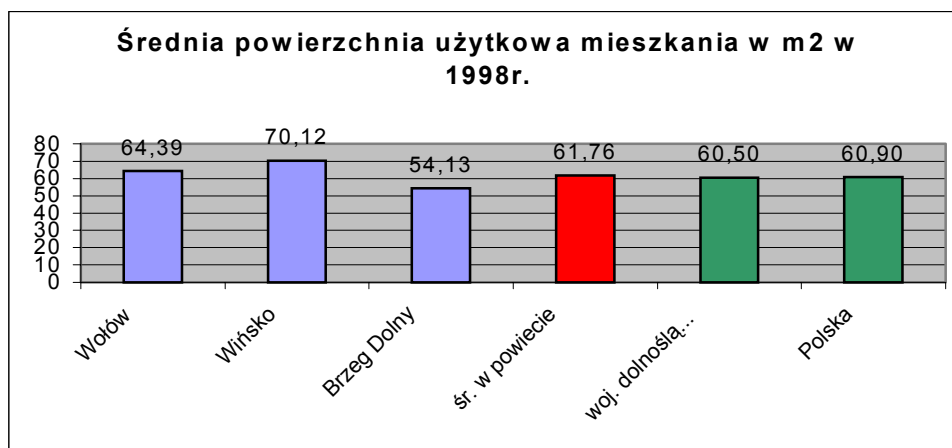
Wykres 9.5.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Polska 1999, Sagra

Mniejsza liczba mieszkań w stosunku do liczby ludności na obszarze gminy wiejskiej Wińsko jest z kolei rekompensowana większą średnią powierzchnią użytkową mieszkania, co jest pewną prawidłowością w indywidualnej zabudowie wiejskiej (wykres 9.6.).

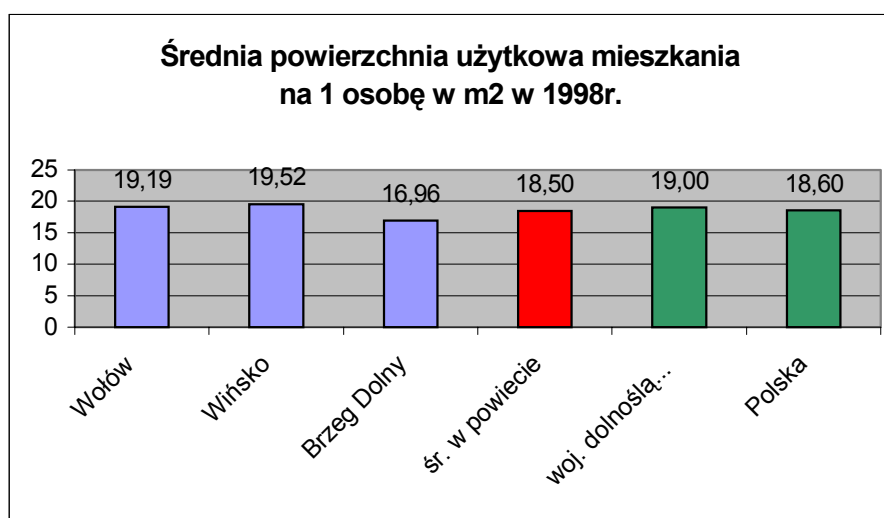
Wykres. 9.6.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Polska 1999, Sagra

Średnia powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę jest w powiecie wołowskim zbliżona do średniej ogólnopolskiej, ale wykazuje duże zróżnicowanie na jego obszarze. Miejska zabudowa wielorodzinna, charakterystyczna dla m. Brzeg Dolny skutkuje większym zagęszczeniem (wykres 9.7.).

Wykres 9.7.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Polska 1999, Sagra

W wyniku regresu budownictwa spółdzielczego ruch budowlany na terenie powiatu wołowskiego począwszy od połowy lat 90-tych uległ znacznemu zahamowaniu. Przyrost zasobów mieszkaniowych odbywa się przede wszystkim w rezultacie inwestycji komunalnych i osób fizycznych i jest nierównomierny na obszarze powiatu. Największy przyrost liczby mieszkań notuje się w miastach Brzeg Dolny i Wołów, natomiast jednostkowe przypadki są rejestrowane na obszarze gminy Wińsko (tabela 9.9.).

Tabela 9.9. Efekty mieszkaniowe w powiecie wołowskim w 1998r.

L.p.	Wyszczególnienie	Miasto i Gmina Brzeg Dolny	Gmina Wińsko	Miasto i Gmina Wołów	powiat wołowski
1	Liczba mieszkań oddanych do użytku	79	12	22	113
2	Liczba izb w mieszkaniach oddanych do użytku	187	40	109	336
3	Powierzchnia użytkowa mieszkań oddanych do użytku [m2]	3 766	858	2 551	7 175

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Polska 1999, Sagra

10. EDUKACJA

Szkolnictwo średnie

Na terenie powiatu funkcjonują dwa licea ogólnokształcące, jeden zespół szkół o profilu rolniczym, jeden zespół szkół zawodowych i jedna zasadnicza szkoła zawodowa. Do szkół tych w roku szkolnym 1999/2000 uczęszczało **3 350** uczniów. Miasta Wołów i Brzeg Dolny są głównymi ośrodkami szkolnictwa średniego dla mieszkańców powiatu.

Tabela 10.1. Lokalizacja placówek szkolnictwa średniego w powiecie wołowskim wraz z liczbą uczniów

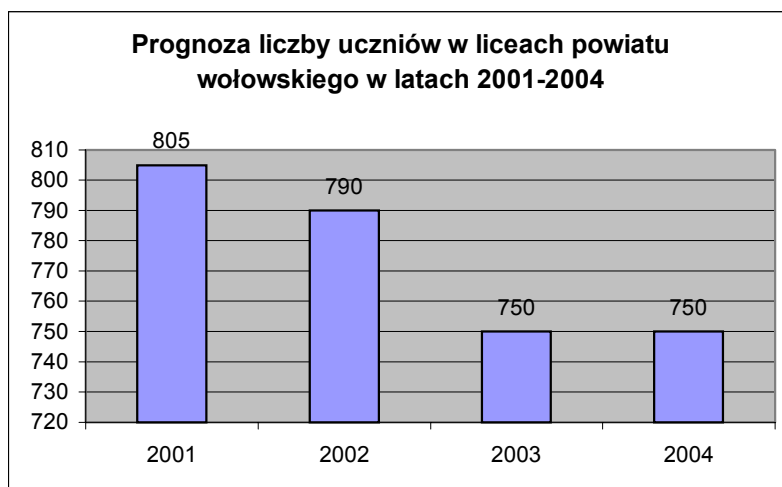
Wyszczególnienie	Wołów	Brzeg Dolny
Liceum ogólnokształcące	539	480
Zespół Szkół Rolniczych	1125	---
Zasadnicza Szkoła Zawodowa	504	702
Powiat Wołowski	2168	1182

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego..

Licea ogólnokształcące

W dwóch liceach ogólnokształcących mieszczących się na terenie powiatu, w roku szkolnym 1999/2000 uczyło się 1019 uczniów, z czego ponad 77% pochodzących z Wołowa i Brzegu Dolnego. Zatrudniona kadra pedagogiczna to 93 osoby, z czego prawie 90% posiada wykształcenie wyższe.

Wykres 10.1.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wołowie

Szkoły średnie techniczne

W powiecie istnieją dwie tego typu placówki:

- Zespół Szkół-Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wołowie;
- Szkoły średnie techniczne w ramach Zespołu Szkół Zawodowych w Brzegu Dolnym.

W obu szkołach w roku 1999/2000 było zatrudnionych łącznie 135 nauczycieli. Do w/w/ szkół uczęszczało ogółem 1 827 uczniów, rekrutujących się głównie z Wołowa i Brzegu Dolnego.

Ze względu na uwarunkowania lokalne - występowanie przemysłu chemicznego - w Brzegu Dolnym, placówki szkolnictwa średniego technicznego kształciły młodzież głównie w dziedzinie specjalności związanych z przemysłem chemicznym: technik chemik, technik ochrony środowiska.

W gminie Wołów młodzież, a także dorośli kształcą się głównie w kierunkach związanych z rolnictwem, takich jak: technik rolnik, mechanik operator pojazdów i maszyn rolniczych. Zespół Szkół-Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wołowie oferuje także możliwość nauki w kierunku agrobiznesu i agroturystyki, które to specjalności mogą być szansą uruchomienia dodatkowego źródła dochodów dla wielu gospodarstw wiejskich.

Zasadnicze Szkoły Zawodowe

Na terenie powiatu wołowskiego funkcjonują 3 Zasadnicze Szkoły Zawodowe:

1. Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Zespole Szkół Rolniczego Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wołowie przy ul T. Kościuszki 27;
2. Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Wołowie przy ul Spacerowej;
3. Zasadnicza Szkoła Zawodowa w Brzegu Dolnym ul. 1-go Maja 1A.

Do w/w placówek w roku szk. 1999/2000 uczęszczało ogółem 928 uczniów, z czego ponad 60 % do ZSZ mieszczących się w Wołowie.

W gminach Wołów i Brzeg Dolny są nauczane zawody związane z rolnictwem np.: operator pojazdów rolniczych, operator maszyn rolniczych oraz zawody związane z handlem i usługami, takie jak: sprzedawca, mechanik samochodowy, tapicer, lakiernik, kucharz, blacharz, piekarz, ciastkarz, stolarz. Placówki szkolnictwa zawodowego posiadają bazę lokalową wymagającą inwestycji i remontów, z wyjątkiem Zespołu Szkół Zawodowych przy ul. Spacerowej nr 1 w Wołowie, którego stan techniczny został oceniony na bardzo dobry.

Gimnazja

Na terenie powiatu istnieją 4 gimnazja o następującej lokalizacji:

1. Publiczne Gimnazjum w Wołowie przy ul. Komuny Paryskiej 18,
2. Publiczne Gimnazjum w Lubiążu przy ul. Wojska Polskiego 3A,
3. Publiczne Gimnazjum nr1 przy ul. Młodzieżowej w Brzegu Dolnym,
4. Gimnazjum w Wińsku.

Gimnazja mieszczą się w tych samych budynkach, co szkoły podstawowe. W roku szkolnym 1999/2000 do gimnazjów funkcjonujących na terenie powiatu uczęszczało ogółem **780** uczniów.

Szkoły podstawowe

Na terenie powiatu funkcjonują **22** szkoły podstawowe. Zatrudniona kadra to 400 nauczycieli. Do szkół podstawowych w roku szkolnym 1999/2000 uczęszczało ogółem **5 318** uczniów. Najwięcej uczniów uczyło się w szkołach podstawowych w gminie Wołów, a najmniej w gminie Wińsko (tabela 10.2).

Tabela:10.2. Liczba uczniów placówek szkolnictwa podstawowego w powiecie wołowskim - udział poszczególnych gmin powiatu.

Miasto i Gmina Wołów	Miasto i Gmina Brzeg Dolny	Gmina Wińsko	Powiat Wołowski Ogółem
2827	1646	845	5318

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędów Miejskich i Gminnych gmin powiatu.

Przedszkola

Na terenie powiatu wołowskiego znajduje się 9 placówek wychowania przedszkolnego: 5 na terenie gminy Wołów i w 4 gminie Brzeg Dolny. W gminie Wińsko nie istnieje żadna tego typu placówka.

11. KULTURA, SPORT I REKREACJA

Ośrodki kultury

Instytucje kultury w powiecie wołowskim skupione są w stolicach gmin: Wołowie, Brzegu Dolnym i Wińsku. W tych ośrodkach istnieją i funkcjonują jednostki realizujące zadania z zakresu polityki kulturalnej, które stwarzają mieszkańcom możliwość kontaktu z różnymi dziedzinami sztuki i przejawami działalności artystycznej.

Na terenie powiatu działają następujące ośrodki kultury i ich filie:

- Wołowski Ośrodek Kultury przy ul. Sikorskiego 6 w Wołowie (filia -Dom Kultury w Lubiążu);
- Dolnobrzeski Ośrodek Kultury przy ul Kolejowej 29 (filia- Dział Dziecięco-Młodzieżowy Dolnobrzeskiego Ośrodka Kultury przy ul Zwycięstwa 7);
- Gminny Ośrodek Kultury, Bibliotek i Sportu w Wińsku - jednostka powstała w wyniku połączenia Gminnej Biblioteki Publicznej, Gminnego Ośrodka Kultury i Ludowych Zespołów Sportowych.

Tabela 11.1. Ważniejsze imprezy kulturalne organizowane na terenie powiatu z podziałem na gminne ośrodki kultury.

Lp.	Wołowski Ośrodek Kultury	Dolnobrzeski Ośrodek Kultury	Gminny Ośrodek Kultury w Wińsku
1.	• Turniej Tańca Dyskotekowego	• Konkurs na „Literacką Twórczość dzieci i młodzieży”	• Indywidualne mistrzostwa gminy w tenisie stołowym
2.	• Dni Lubiąża	• Imprezy z okazji obchodów Świąt Państwowych	• Turniej „Pikarska kadra czeka”
3.	• Imprezy z okazji obchodów Świąt Państwowych	• Konkursy recytatorskie	• Dożynki gminne
4.	• Dni Wołowa	• Imprezy okolicznościowe dla seniorów	• Biegi przełajowe w Głębowicach – o randze wojewódzkiej
5.	• Dożynki gminne	• Oplatek wigilijny	• Wieczór kolęd
6.	• Bal sylwestrowy	Bal sylwestrowy	• Festyn majowy 1-3 maja

Zródło: Gminne ośrodki kultury

Biblioteki

Na terenie każdej gminy powiatu działa Biblioteka Publiczna oraz podlegające jej filie.

Tabela 11.2. Biblioteki na terenie powiatu wołowskiego - wg. gmin.

Miasto i Gmina Wołów	Miasto i Gmina Brzeg Dolny	Gmina Wińsko
<ul style="list-style-type: none"> Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna, ul Sikorskiego 8 w Wołowie 	<ul style="list-style-type: none"> Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna w Brzegu Dolnym, ul Zwycięstwa 5 	<ul style="list-style-type: none"> Gminna Biblioteka Publiczna w Wińsku
<ul style="list-style-type: none"> Filie w miejscowościach: Mojęcice, Pełczyn, Lubiąż Stary Wołów 	<ul style="list-style-type: none"> Oddział dla Dzieci i Młodzieży, w Brzegu Dolnym, ul Zwycięstwa 5 	<ul style="list-style-type: none"> Biblioteki Publiczne w miejscowościach: Głębowice, Małowice, Krzelów
	<ul style="list-style-type: none"> Filie w miejscowościach : Stary Brzeg, Pogalewo Wielkie, Brzeg Dolny- przy SP nr 6 	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędów Miejskich i Gminnych trzech gmin powiatu wołowskiego.

Kino

Jedyne kino w powiecie znajduje się w Dolnobrzeskim Ośrodku Kultury.

Galeria

W Brzegu Dolnym, w filii Ośrodka Kultury przy ul. Zwycięstwa 5 znajduje się galeria miejska.

Sport i rekreacja

Powiat wołowski obejmuje obszar charakteryzujący się licznymi walorami, które mogą być wykorzystane do rozwoju sportu i rekreacji. Położenie w pobliżu aglomeracji wrocławskiej, dobre powiązanie komunikacyjne z Wrocławiem predysponują te tereny do stworzenia na nich interesujących terenów wypoczynku świątecznego dla wrocławian.

Atuty powiatu są wykorzystane tylko częściowo. Wśród najważniejszych walorów powiatu należy wymienić:

- stosunkowo niskie zaludnienie;
- bogactwo przyrody i krajobrazu - *Park Krajobrazowy „Doliny Jezierzycy”* utworzony na terenie gmin Wołów i Wińsko;
- obecność terenów, które w przyszłości otrzymają rangę rezerwatów przyrody;
- zbiorniki wodne;
- parki zabytkowe (w gminie Brzeg Dolny jest 11 takich parków);
- tereny leśne z przeznaczeniem na biwaki;
- tereny z przeznaczeniem na ścieżki rowerowe;

- dużą liczbę atrakcyjnie położonych gospodarstw wiejskich (przede wszystkim w gminie Wińsko) z możliwością przeznaczenia na agroturystykę;
- występowanie oznakowanych szlaków turystycznych: szlak czerwony (pieszy) z Wołowa do Obornik przez Godzięcin, Szlak Cystersów z Trzebnicy do Lubiąża przez Bukowice, niebieski Szlak Archeologiczny (pieszy) z Urazu do Lubiąża przez stary Dwór, Wały, Brzeg Dolny, Pyszącą, Pogalewo Małe, Pogalewo Wielkie, Grodzanów;
- liczne zabytki kultury świeckiej i sakralnej o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym (n.p. Mauzoleum von Hoymów, Pocysterski Zespół Pałacowo-Klasztorny w Lubiążu);
- występowanie stanowisk archeologicznych- grodzisk na terenie gminy Brzeg Dolny)

Wszystkie w/w atuty powiatu pozwalają na stworzenie na jego terenie warunków do rozwoju sportu i rekreacji. Istniejąca infrastruktura turystyczna i sportowo-rekreacyjna tylko częściowo wykorzystuje możliwości jakie posiadają tereny powiatu.

Tabela 11.3. Elementy infrastruktury na potrzeby sportu turystyki i wypoczynku na terenie powiatu wołowskiego.

Wyszczególnienie	Element infrastruktury	Uwagi
<u>Miasto i Gmina Wołów</u>	3 parki 23 boiska basen kąpielowy kąpielisko strzeżone 2 korty tenisowe <u>baza noclegowa</u> - 45 miejsc w OSIR i 10 miejsc w motelu „Bis” Ośrodek Wypoczynkowy w Golinie - 200 miejsc	Parki są niezagospodarowane 7 boisk wymaga kapitalnego remontu basen jest nieczynny - wymaga remontu Ośrodek Wypoczynkowy w Golinie jest w stanie dobrym
<u>Miasto i Gmina Brzeg Dolny</u>	9 boisk Stadion Miejski z areną sportową Korty tenisowe Kryta pływalnia Aquasport na terenie OSIR-u Kompleks hotelowo-sportowy „Rokita” OSIR z kąpieliskiem – w miejscowości Wały	boiska na terenie gminy wiejskiej posiadają na ogół tylko bramki pływalnia jest dobrze zagospodarowana w skład „Rokity” wchodzi sala konferencyjna na 20, 30 i 60 miejsc. Na terenie OSIR-u jest pole namiotowe Nie ma żadnego pensjonatu ani motelu dla turystów
<u>Gmina Wińsko</u>	8 boisk gospodarstwa rolne rozpoczynają usługi w zakresie agroturystyki	brak elementów infrastruktury na potrzeby sportu i rekreacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędów Miejskich i Gminnych – z trzech gmin powiatu.

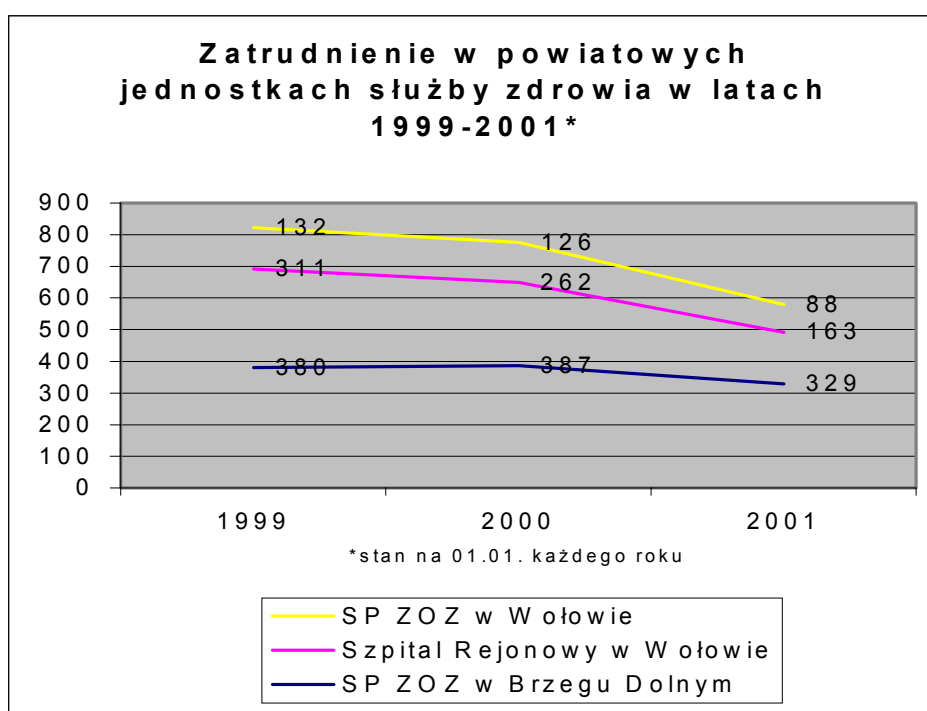
12. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Na terenie powiatu wołowskiego funkcjonują 3 Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, nad którymi nadzór sprawuje Samorząd Powiatowy:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej pod nazwą **Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna** w Wołowie,
- Szpital Rejonowy w Wołowie,
- Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Brzegu Dolnym, w skład którego wchodzi: Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna i Szpital Miejski.

Dynamikę zatrudnienia w w/w jednostkach w latach 1999-2001 przedstawia wykres 12.1.

Wykres 12.1.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Wołowie.

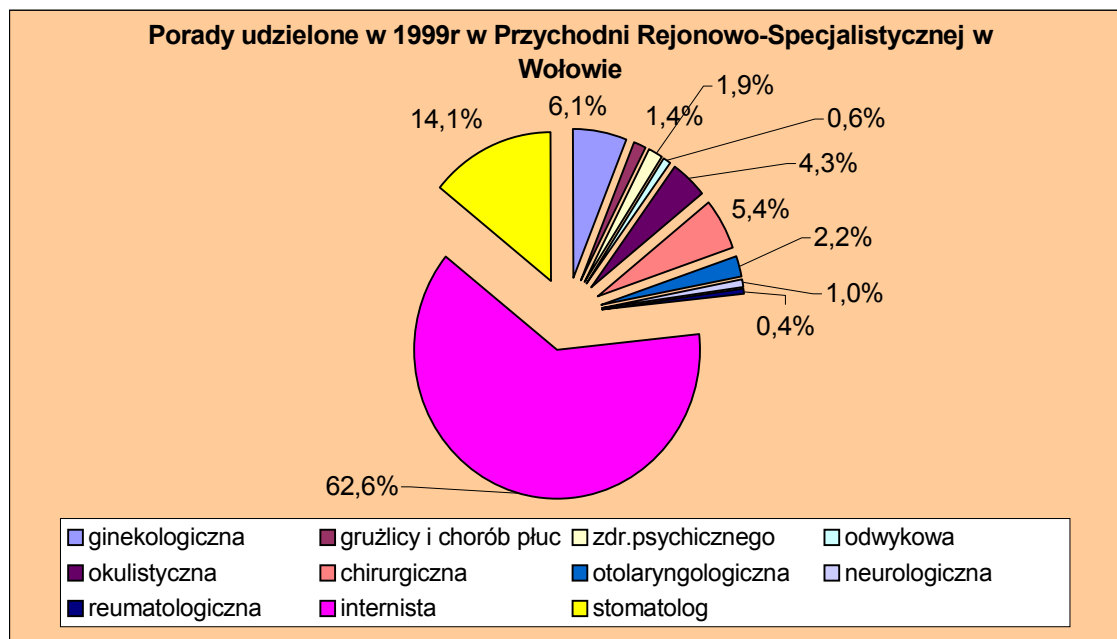
SP ZOZ w Wołowie

W ramach Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej pod nazwą **Przychodnia Rejonowo-Specjalistyczna** w Wołowie funkcjonują: poradnie ogólne, stomatologia, poradnia medycyny pracy, poradnia medycyny szkolnej, pracownia RTG i EKG oraz poradnie specjalistyczne. Jednostka ta mieści się w Wołowie przy ul. Piłsudskiego 34. Przychodnia świadczy usługi medyczne z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej dla zadeklarowanych pacjentów z terenu powiatu wołowskiego, przy czym

najwięcej porad udzielanych jest dla mieszkańców gminy Wołów. W roku 1999 **16 491** pacjentów zadeklarowało chęć korzystania z usług medycznych przychodni. W roku 2000 do nowopowstałych Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej odeszło 3 030 osób. W tym samym roku, w związku z likwidacją niepublicznych ZOZ-ów w Wołowie, około 1 500 osób powróciło do korzystania z usług w/w przychodni..

Przychodnia świadczy obecnie również specjalistyczne usługi medyczne w następującym zakresie: laryngologii, reumatologii, ginekologii, chirurgii, dermatologii, okulistyki, otolaryngologii, neurologii, zdrowia psychicznego, protetyki, poradnictwa odwykowego, medycyny pracy, polmunologii, gruźlicy i chorób płuc, medycyny szkolnej a od marca 2001r. także ortopedii. Liczba udzielonych w 1999r. porad wyniosła **119 882**. Strukturę udzielonych porad przedstawia wykres 12.2.

Wykres 12.2.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wołowie

Szpital Rejonowy

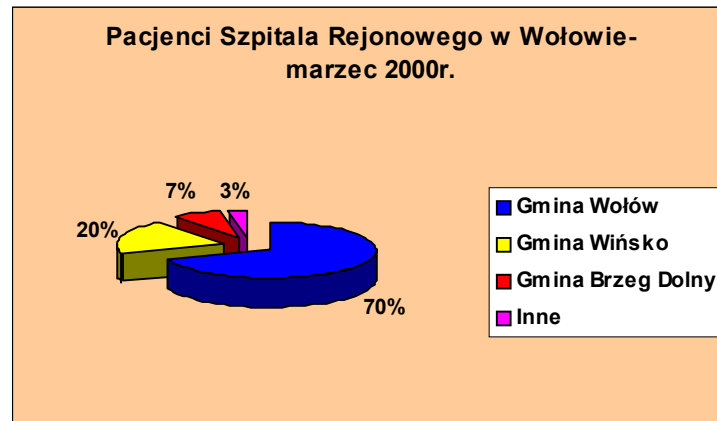
Szpital Rejonowy mieści się przy ul. Inwalidów Wojennych 26 w Wołowie. Udzielane świadczenia zdrowotne z zakresu stacjonarnej opieki zdrowotnej udzielane są w pionie:

- oddziału wewnętrznego,
- oddziału pediatryczno-dziecięcego,
- oddziału chirurgicznego ogólnego.

W roku 2000 szpital dysponował 80 łózkami, w stosunku do roku 1999 ilość miejsc w szpitalu została zredukowana o 61 miejsc. W marcu 2000r. na ogółem zatrudnionych wtedy 196 osób, 15 stanowili lekarze a 47 - pielęgniarki.

Pacjenci Szpitala pochodzą głównie z miasta i gminy Wołów (wykres 12.3).

Wykres 12.3. Pacjenci Szpitala Rejonowego w Wołowie, wg gmin powiatu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Wołowie.

SP ZOZ w Brzegu Dolnym

Jednostki wchodzące w skład ***Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Brzegu Dolnym*** to:

- Przychodnia Rejonowa Specjalistyczna - w zakresie leczenia ambulatoryjnego,
- Stacja dializ,
- Szpital miejski - w zakresie leczenia zamkniętego podstawowego.

Przychodnia mieści się w Brzegu Dolnym przy Al. Jerozolimskie 28. Udzielane są w niej świadczenia zdrowotne w pełnym zakresie podstawowym oraz specjalistycznym. Obejmują one świadczenia w zakresie: reumatologii, ginekologii i położnictwa, pediatrii, chirurgii, dermatologii, okulistyki, laryngologii, neurologii, zdrowia psychicznego, leczenia bólu, protetyki stomatologicznej, poradnictwa odwykowego, medycyny pracy, medycyny szkolnej, ogólnym, stomatologii.

W roku 1999, na 1000 ludności udzielono **4 717** porad. Liczba corocznie udzielanych porad w latach 1995-99 wzrastała (tabela 12.1.).

Tabela 12.1. Porady udzielone w latach 1995-99 w Przychodni Rejonowo-Specjalistycznej w Brzegu Dolnym.

Rok	Liczba udzielonych porad na 1000 mieszkańców
1995	3121
1996	4143
1997	4244
1998	4415
1999	4717

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z UM w Brzegu Dolnym.

Zatrudniona kadra w przychodni o (stan: marzec 2000r.): lekarze kilkunastu specjalności - łącznie pracujący na 16,5 etatu, stomatolodzy - 6 etatów, pielęgniarki - 26 etatów i pozostały personel –37 etatów. Przychodnia posiada nowoczesną bazę lokalową wraz z dobrą bazą sprzętową o niskim stopniu wyeksploatowania.

Stacja dializ działa na bazie Przychodni-Rejonowo-Specjalistycznej w Brzegu Dolnym i udziela świadczeń zdrowotnych w zakresie hemodializoterapii. Stacja dializ jest istotną jednostką medyczną świadczącą usługi nie tylko dla całego powiatu wołowskiego, ale także dla mieszkańców Wrocławia. Stacja posiada 12 stanowisk do dializy. W roku 1999 przeprowadzono 11 223 hemodializy, z roku na rok zwiększa się liczba wykonywanych tego typu świadczeń. Stacja dializ kieruje lekarz nefrolog z tytułem profesora nauk medycznych. Placówka zatrudnia 3 lekarzy i 34 osoby personelu i obsługi i technicznej (stan: marzec 2000r.). Baza sprzętowa placówki jest nowa.

Szpital Miejski w Brzegu Dolnym mieści się przy ul. Al. Jerozolimskie 26. Udzielane świadczenia zdrowotne z zakresu stacjonarnej opieki zdrowotnej udzielane są w pionie:

- internistycznym,
- nefrologii,
- chirurgii ogólnej,
- ginekologii, położnictwa i patologii ciąży,
- noworodków.

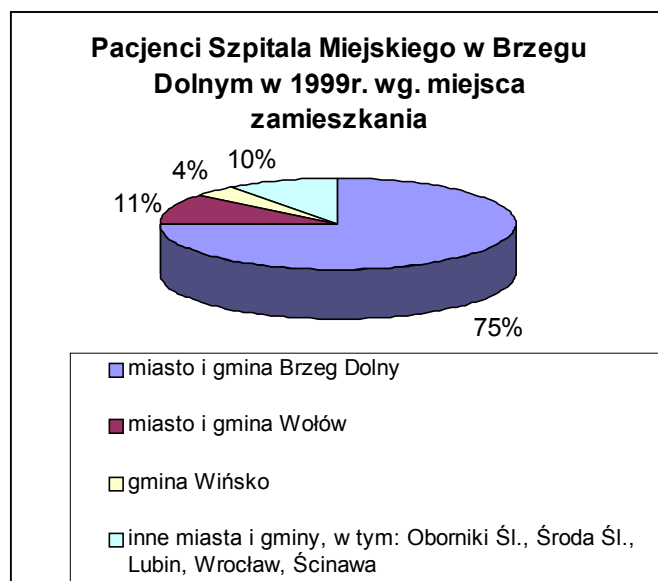
W 1999 roku szpital dysponował 126 łózkami w podziale na oddziały:

- 33 łóżka oddziału wewnętrznego,
- 6 łózek pododdziału nefrologii,
- 25 łózek oddziału chirurgii ogólnej,

- 15 łóżek oddziału ginekologii,
- 26 łóżek oddziału położniczego,
- 21 łóżeczek oddziału noworodków i wcześniaków.

W roku 1999 szpital przyjął **3 463** pacjentów, przy czym **75%** stanowili **mieszkańcy miasta i gminy Brzeg Dolny**. W latach 1995-99 najczęściej pacjentów przebywało na oddziałach chorób wewnętrznych i ginekologiczno-położniczym. Udział pacjentów wg. zamieszkania pacjentów przedstawia wykres 12.4.

Wykres 12.4.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Miasta i Gminy w Brzegu Dolnym

Zatrudniona w Szpitalu kadra medyczna to (stan: marzec 2000r.) 22 lekarzy, w tym 1 lekarz dr nauk medycznych, 13 lekarzy II stopnia specjalizacji, 7 lekarzy I st. specjalizacji, pielęgniarki (60 etatów), położne (18 etatów), personel średni (37,82 etatu). Ponadto szpital zatrudnia pracowników usługowo-medycznych i niemedycznych - łącznie 48 osób, pracujących na rzecz wszystkich jednostek ZOZ-u w Brzegu Dolnym.

Szpital posiada dobre wyposażenie sprzętowe i warunki lokalowe, co pozwala mu na zapewnienie opieki medycznej dla mieszkańców miasta i gminy Brzeg Dolny, a także z okolic. Szpital pełni funkcję ponadlokalną. Obiekt zostanie przekazany na mocy porozumienia Kongregacji Sióstr Miłosierdzia św. Karola Boromeusza w Trzebnicy do 30.10.2004r.

Gminne Ośrodki Zdrowia

W gminach tworzących powiat wołowski funkcjonują Gminne Ośrodki Zdrowia podlegające poszczególnym samorządom gminnym.

Na obszarze **gminy Wińsko** świadczenia zdrowotne są realizowane przez Zespół Publicznych Zakładów Lecznictwa Ambulatoryjnego w Krzelowie. Usługi medyczne dla ludności świadczą wchodzące w skład Zespołu 3 Ośrodki Zdrowia o następującej lokalizacji.:

1. Ośrodek Zdrowia w Krzelowie

Krzelów 49

2. Ośrodek Zdrowia w Wińsku

ul. Piłsudskiego 29, Wińsko

3. Ośrodek Zdrowia w Głębowicach

Głębowice 32

W **gminie Wołów** funkcjonuje 1 ośrodek zdrowia podlegający samorządowi gminnemu. Jest to: Ośrodek Zdrowia w Lubiążu przy ul. Willmanna.

Pomoc społeczna

Na terenie powiatu wołowskiego wśród jednostek realizujących zadania z zakresu pomocy społecznej dla mieszkańców, którzy takiego wsparcia potrzebują lub w zakresie rozpoznawania problemów społecznych można wymienić:

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Ośrodki Pomocy Społecznej (w gminach),
- Komisje Pomocy Społecznej,
- Środowiskowy Dom Samopomocy,
- Gminne Komisje ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Klub Aktywnego Poszukiwania Pracy,
- Ośrodki Kuratorskie,
- „Caritas”,
- „Monar”,
- Kluby AA.

Badania przeprowadzone przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie w oparciu o raporty jednostek pomocy społecznej powiatu, wykazują że największym problemem społecznym jest bezrobocie i wynikające z niego patologie społeczne. W roku 1999 właśnie brak pracy był główną przyczyną udzielania pomocy społecznej rodzinom. Kolejnymi istotnym problemami na terenie powiatu jest niepełnosprawność i długotrwałe choroby, które ze względu na wysokie ceny leków i leczenia przyczyniają się do ubóstwa. Wśród innych ważnych problemów społecznych znajdują się alkoholizm i narkomania będące zarazem przyczyną i skutkiem ubóstwa i patologii.

Tabela 12.2. Przyczyny udzielania pomocy społecznej w powiecie wołowskim wg. gmin powiatu.

Wyszczególnienie /Przyczyna	Bezrobocie		Bezdomność		Ochrona macierzyństwa		Niepełnospraw- ność i choroba		Alkoholizm i narkomania	
	98r	I-VI 99r	98r	I-VI 99r	98r	I-VI 99r	98r	I-VI 99r	98r	I-VI 99r
Brzeg Dolny	451	262	13	11	58	33	144	109	96	78
Wołów	488	334	-	-	64	34	243	54	50	8
Wińsko	361	311	-	-	39	18	261	148	51	68
Razem- POWIAT WOŁOWSKI	1300	907	13	11	161	85	648	311	197	154

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wołowie: Diagnoza Problemów Społecznych na terenie powiatu wołowskiego

W/w przyczyny są również czynnikami wpływającymi na wzrost patologii społecznych, takich jak przemoc w rodzinie. Istotny obszar z zakresu pomocy społecznej stanowi wsparcie dla rodzin-ofiar przemocy.

Oprócz udzielanej pomocy materialnej coraz bardziej w powiecie rośnie zapotrzebowanie na wsparcie psychologiczne dla ofiar przemocy. W powiecie wołowskim (wg badań PCPR) jest około 200 rodzin w których występuje zjawisko przemocy. Mimo trudności z dokładnym oszacowaniem rzeczywistej liczby ofiar, zakłada się (badania PCPR), że w gminie Wołów takich rodzin jest 90, w Wińsku –30, a w Brzegu Dolnym 80. Na rzecz ofiar przemocy w rodzinie działa **Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej** zlokalizowany na terenie Gminy Brzeg Dolny w Godzięcinie

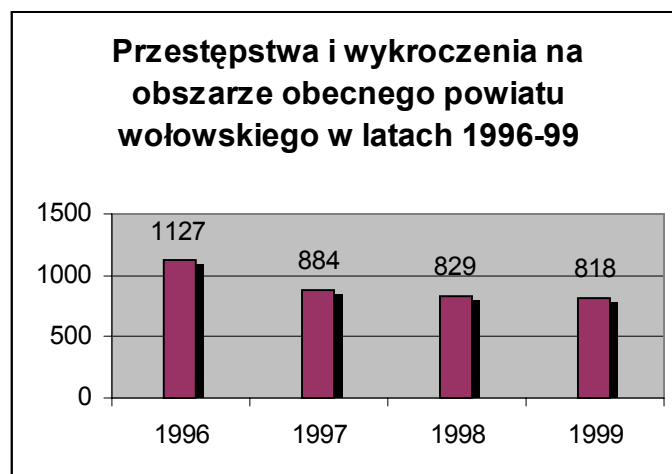
13. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

Policja

Wraz ze zmianami w funkcjonowaniu administracji w kraju zmieniała się struktura i zasady organizacyjne Policji. Dotychczasowa Komenda Rejonowa Policji w Wołowie otrzymała nazwę Komendy Powiatowej Policji w Wołowie i stała się jedną z 26 Komend Powiatowych Policji na terenie Województwa Dolnośląskiego. Komenda obejmuje swoim działaniem miasto i gminę Wołów, miasto i gminę Brzeg Dolny oraz gminę Wińsko. Komenda Powiatowa Policji w Wołowie podlega Dolnośląskiej Komendzie Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu. Komendzie Powiatowej Policji podlegają: Komisariat Policji w Brzegu Dolnym oraz Posterunek Policji w Wińsku.

Podstawowym zadaniem Policji jest ograniczanie zagrożenia przestępczością i zapewnianie mieszkańcom powiatu bezpieczeństwa. Na terenie powiatu wołowskiego od 1995 r. następował spadek ilości zarejestrowanych przestępstw z 1184 w roku 1995 na 1127 w roku 1996, 884 w roku 1997. W roku 1998 zarejestrowanych zostało 829 przestępstw, a w roku 1999 tylko 818, co wskazuje na malejącą tendencję dynamiki przestępczości na terenie powiatu (wykres 13.1.)

Wykres. 13.1.

Źródło: Starostwo Powiatowe w Wołowie

Struktura przestępczości w ostatnich latach nie uległa zmianie i odpowiada tendencjom ogólnopolskim. Zdecydowaną większość stanowią przestępstwa przeciwko mieniu prywatnemu, a w szczególności takie jak włamania do samochodów, piwnic, sklepów, szkół, kradzieże rowerów i kradzieże mieszkaniowe.

W roku 1999 policjanci Komendy Powiatowej Policji w Wołowie uzyskali wyższe niż średnia wojewódzka wyniki w zakresie wykrywalności przestępstw. Tabela 13.1. przedstawia strukturę ogólnej wykrywalności przestępstw w powiecie w rozbiciu na składniki.

Tabela 13.1. Wskaźniki wykrywalności przestępstw w powiecie wołowskim w latach 1996-1999

Wyszczególnienie	1996	1997	1998	1999
Wykrywalność ogólna	51,0	66,6	60	51,7
Wykrywalność przestępstw kryminalnych	48,3	62,4	53,1	45,7
Wykrywalność przestępstw gospodarczych	54,7	77,8	78,7	92,9
Wykrywalność przestępstw przeciwko mieniu	31,4	46,1	36,3	33,8
Wykrywalność przestępstw przeciwko rodzinie i op.	100,0	100,0	100,0	100,0

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Wołowie

Istotnym elementem mającym wpływ na stan bezpieczeństwa i porządku publicznego jest funkcjonowanie ruchu drogowego.

Zagrożenie bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym na terenie powiatu przedstawiają dane w tabeli 13.2.

Tabela 13.2. Zagrożenie bezpieczeństwa i porządku w ruchu drogowym.

Wyszczególnienie/Rok	1995	1996	1997	1998	1999
Liczba zdarzeń drogowych	256	307	368	388	388
w tym wypadki drogowe	61	52	54	77	55
Zabici	4	3	5	5	6
Ranni	69	62	63	102	68
Kolizje	195	255	305	311	333

Źródło: Starostwo Powiatowe w Wołowie

Największą ilość kolizji zanotowano w mieście Wołowie na skrzyżowaniu ulicy Korzeniowskiego z Pomorską i na ulicy Ścinawskiej, w mieście Brzeg Dolny przy al. Jerozolimskich oraz na dwóch najważniejszych drogach w powiecie, to jest na drodze W338 (Wińsko - Wołów) i na drodze W340.

Straż Pożarna

Na terenie miasta Wołów ma swoją siedzibę Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej (PSP), w skład której wchodzi Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza PSP w Wołowie współpracująca z Jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej włączonymi do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego w Wińsku i Smogorzowie Wielkim oraz z Jednostkami Ochotniczej Straży Pożarnej nie włączonymi do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego w Brzegu Dolnym, Lubiążu, a także w miejscowościach Budków, Krzelów, Komary, Orzeszków, Turzany, Stary Wołów, Dębno, Krzydłina Wielka, Krzydłina Mała, Pełczyn

i Tarchalice. Na terenie powiatu funkcjonują również Zakładowa Straż Pożarna Rokita S.A. i Stacja Ratownictwa Chemicznego w Brzegu Dolnym.

Analiza zarejestrowanej działalności Straży Pożarnej wykazuje, iż liczbę pożarów i miejscowych zagrożeń charakteryzuje nieznaczna tendencja wzrostowa. Na znaczący wzrost liczby miejscowych zagrożeń w roku 1997 wpłynęły przede wszystkim interwencje związane z powodzią w lipcu 1997r. Statystykę działalności Straży Pożarnej przedstawiono w tabeli 13.3.

Tabela 13.3. Liczba zdarzeń na terenie powiatu wołowskiego w latach 1996 - 1999

	Gmina Brzeg Dolny				Gmina Wińsko				Gmina Wołów				Ogółem			
	1996	1997	1998	1999	1996	1997	1998	1999	1996	1997	1998	1999	1996	1997	1998	1999
Pożary	44	52	61	82	42	70	45	54	104	120	104	128	190	242	210	264
Miejsc. zagrożenia	14	63	11	23	11	67	11	20	51	186	54	77	76	316	76	120
Falszywe alarmy	8	5	3	11	3	1	5	0	11	13	5	12	22	19	13	23

Źródło: Komenda Powiatowa PSP w Wołowie, Komenda Powiatowa PSP w Trzebnicy

Tabela 13.4. Wypadki z ludźmi w 1999r.

Wyszczególnienie	Pożary		Miejscowe zagrożenia	
	Ofiary śmiertelne	Ranni i poparzeni	Ofiary śmiertelne	Ranni i poparzeni
Ratownicy	0	0	0	0
Inne osoby	1	3	8	29

Źródło: Komenda Powiatowa Straży Pożarnej w Wołowie

Ogółem podczas działań ratowniczo-gaśniczych na terenie powiatu wołowskiego w 1999 roku było 9 ofiar śmiertelnych oraz 32 osoby ranne lub poparzone. Dla porównania w roku 1996 zarejestrowano ogółem 14 ofiar śmiertelnych, w roku 1997 jedną, a w roku 1998 - 3.

II. ANALIZA SWOT

Mocne strony powiatu wołowskiego:

- walory przyrodniczo-turystyczne
- warunki klimatyczne
- położenie geograficzne – bliskość Wrocławia
- układ komunikacyjny (droga krajowa, linia kolejowa, szlak wodny rz. Odry)
- rezerwy mocy cieplnej i elektrycznej
- oczyszczalnie ścieków (Brzeg Dolny, Wołów, Wińsko)
- zasoby wód powierzchniowych i głębinowych
- zwodociągowane wsie
- zasoby kopalin
- nowoczesne centrale telefoniczne i stopień telefonizacji obszarów wiejskich
- podaż nieruchomości pod inwestycje i ich atrakcyjna cena
- rezerwa ziemi w AWRSP
- Zakłady Chemiczne "Rokita"
- potencjał przedsiębiorstw transportowych
- podaż wykwalifikowanych pracowników i relatywnie niski koszt pracy
- dostępność do usług bankowych
- ilość terenów pod zabudowę mieszkaniową
- dostępność podstawowej opieki zdrowotnej i szeroki zakres specjalistycznych usług medycznych
- rozbudowana baza sportowa
- zabytki kultury materialnej
- niski stopień przestępczości
- funkcjonowanie licznych lokalnych mediów (prasa lokalna i tv)

Słabe strony powiatu wołowskiego:

- wysokie bezrobocie
- odpływ wykształconych i kształcących się mieszkańców
- sektor małych i średnich przedsiębiorstw
- sfera usług
- instytucje okołobiznesowe
- uzbrojenie terenu pod inwestycje
- brak przeprawy mostowej w Brzegu Dolnym
- stan dróg i dostępność komunikacyjna niektórych obszarów
- sieć ciepłownicza
- bonitacja gleb
- stan urządzeń melioracyjnych
- rozdrobnienie gospodarstw rolnych
- przetwórstwo rolno-spożywcze
- sanitacja obszarów wiejskich
- gazyfikacja wsi
- powierzchnia nieużytków i miejscowo zdegradowane gleby
- transport materiałów niebezpiecznych przez teren powiatu
- powierzchnia i usytuowanie składowisk odpadów przemysłowych
- niewystarczająca ilość zorganizowanych wysypisk śmieci i liczne „dzikie wysypiska”
- świadomość ekologiczna mieszkańców
- baza noclegowa i infrastruktura turystyczna
- stan zespołu pocysterskiego w Lubiążu
- stan techniczny obiektów lecznictwa zamkniętego
- odległość do szkół średnich i wyższych z pñ. części powiatu
- baza techniczna placówek edukacyjnych
- zróżnicowanie poziomów kształcenia w szkołach podstawowych
- aktywność kulturalna i sportowa na obszarach wiejskich
- liczba i aktywność instytucji pozarządowych (stowarzyszenia, fundacje)
- promocja walorów turystycznych powiatu
- powiatowa tożsamość lokalna

Szanse:

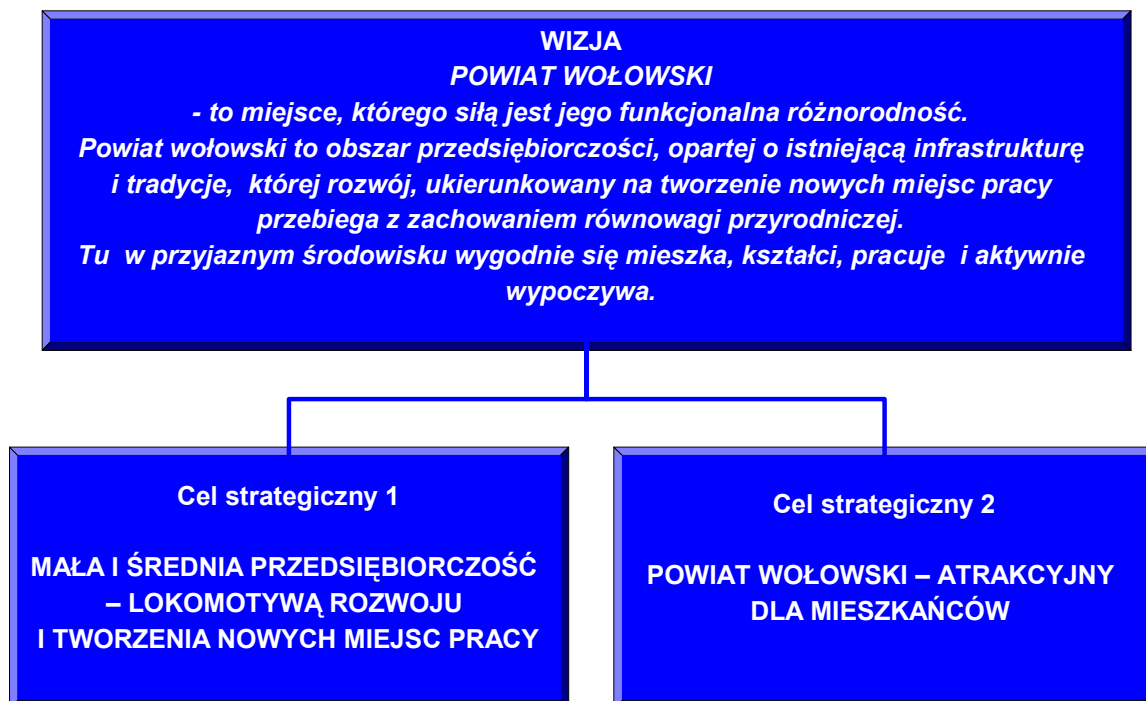
- budowa przeprawy mostowej na Odrze
- realizacja Programu dla Odry 2006 (w tym wzrost znaczenia rz. Odry jako szlaku wodnego)
- rozwój agroturystyki i turystyki weekendowej
- upowszechnianie zdrowego stylu życia i aktywności sportowej
- migracja ludności z dużych miast na obszary pozamiejskie
- rozwój leśnictwa i przemysłu drzewnego
- rozwój przemysłu rolno-spożywczego
- tworzenie grup producenckich
- wzrost zapotrzebowania na przemysłowe wykorzystanie produktów rolnych
- napływ kapitału inwestycyjnego
- wsparcie dla rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw
- integracja z Unią Europejską
- włączenie obszaru w system ważnych szlaków komunikacyjnych kraju
- zagospodarowanie kopalin
- proces uspołecznienia oświaty
- rozwój internetu i innych form edukacji i komunikacji

Zagrożenia:

- recesja gospodarcza i wzrost bezrobocia
- nieopłacalność produkcji rolnej
- odpływ wykwalifikowanej kadry poza teren powiatu
- zewnętrzna konkurencja w dziedzinie turystyki i agroturystyki
- marginalizacja znaczenia powiatu w regionie
- dekonunktura na produkty chemiczne
- skażenie środowiska
- powódź
- rozwój patologii społecznych i wzrost przestępczości
- ujemny przyrost naturalny i starzenie się społeczeństwa
- niska świadomość społeczna dot. integracji z Unią Europejską

III. WIZJA I CELE STRATEGICZNE

Docelowa wizja rozwojowa powiatu została wyznaczona w oparciu o jego funkcjonalną różnorodność przyrodniczą, gospodarczą i społeczną i stanowi syntezę dążeń strategicznych sformułowanych w procesie planowania strategicznego na jego obszarze. Wielofunkcyjność powiatu wołowskiego jest szansą na jego zrównoważony, wielokierunkowy rozwój, spełnianie funkcji komplementarnych dla obecnych mieszkańców i zarazem wzmacnia jego atrakcyjność dla przyszłych mieszkańców i turystów. Wizja znajduje swoją konkretyzację poprzez 2 cele strategiczne, które wytyczają główne równorzędne osie rozwojowe, wokół których powinien koncentrować przyszły rozwój społeczno-gospodarczy powiatu.

ROZWINIĘCIE CELÓW STRATEGICZNYCH

1. MAŁA I ŚREDNIA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ – LOKOMOTYWĄ ROZWOJU I TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY

Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości stanowi podstawę dla trwałego lokalnego rozwoju gospodarczego i w rezultacie skutkuje powstawaniem nowych miejsc pracy dla mieszkańców powiatu. Wzmocnienie sektora MŚP jako wyznacznik jednej z osi rozwojowych wynika zarówno z historycznych tradycji rozwoju tego sektora na ziemi wołowskiej, istniejącej infrastruktury technicznej i możliwościach związanych z rozwojem wyspecjalizowanego ekologicznego rolnictwa, nowymi formami wypoczynku, aktywnego spędzania wolnego czasu i intensyfikacji wykorzystania walorów turystyczno-przyrodniczych.

Cel strategiczny 1 zostanie osiągnięty przez realizację następujących celów cząstkowych:

- 1.1. Wysoka atrakcyjność inwestycyjna oparta na nowoczesnej infrastrukturze technicznej**
- 1.2. Silna lokalna przedsiębiorczość**
- 1.3. Atrakcyjna wieś o nowoczesnym rolnictwie i zróżnicowanej działalności gospodarczej**
- 1.4. Turystyka oparta na unikalnych zabytkach oraz czystym środowisku**

2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW

U genezy celu strategicznego 2 leży dążenie do wzmocnienia atrakcyjności powiatu w oparciu o rozwój infrastruktury społecznej i infrastruktury technicznej służącej podniesieniu jakości życia mieszkańców. W rezultacie obszar powiatu powinien stać się kompleksowym miejscem kształcenia, pracy i wypoczynku zarówno dla obecnych i przyszłych jego mieszkańców oraz powinny zostać zahamowane niekorzystne tendencje migracyjne w niektórych częściach powiatu i ulec wzmocnieniu zaznaczający się lokalnie rozwój mieszkalnictwa.

Cel strategiczny 2 zostanie osiągnięty przez realizację następujących celów cząstkowych:

- 2.1. Infrastruktura techniczna zapewniająca wysoki standard życia i czystość środowiska**
- 2.2. Wysoki poziom kształcenia i zróżnicowana oferta edukacyjna pod kątem rynku pracy**
- 2.3. Wysoki poziom usług medycznych i zdrowy styl życia mieszkańców**
- 2.4. Silne poczucie tożsamości powiatowej poprzez aktywizację kulturalną mieszkańców**
- 2.5. Bezpieczny i przyjazny powiat**

IV. KATALOG PROGRAMÓW I PROJEKTÓW

Realizacja wyznaczonej wizji, osiągnięcie wygenerowanych celów strategicznych i ich operacjonalizacja poprzez implementację skonkretyzowanych celów częściowych odbędzie się drogą stopniowego wdrażania opracowanych programów. Zestaw programów i składających się na nie projektów ma charakter otwarty i zakłada się możliwość jego modyfikacji i rozszerzania w zależności od zmiany uwarunkowań rozwojowych.

SPIS UŻYWANYCH W KATALOGU SKRÓTÓW I SYMBOLI

AMiRR	Agencja Modernizacji i Restrukturyzacji Rolnictwa
AWRSP	Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa
FOGRiL	Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych i Leśnych
ISPA	fundusz przedakcesyjny Unii Europejskiej wspierający modernizację infrastruktury transportowej i ochrony środowiska
PAOW	Program (Banku Światowego) Aktywizacji Obszarów Wiejskich
PSP	Państwowa Straż Pożarna
RCDRRiOW	Regionalne Centrum Doradztwa, Rozwoju Rolnictwa i Obszarów Wiejskich
SAPARD	fundusz przedakcesyjny Unii Europejskiej wspierający rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich
WFOŚiGW	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu
●	Udział podmiotu
⊕	Podmiot wiodący

ZESTAWIENIE PROGRAMÓW

PROGRAM 1: AKTYWIZACJA GOSPODARCZA OBSZARÓW WIEJSKICH	89
PROGRAM 2: WZMOCNIENIE SEKTORA MŚP	93
PROGRAM 3: MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ	96
PROGRAM 4: PRZEPRAWA MOSTOWA W BRZEGU DOLNYM	100
PROGRAM 5: NOWOCZESNA GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI	102
PROGRAM 6: SANITACJA WSI	105
PROGRAM 7: REALIZACJA PROGRAMU DLA ODRY 2006 W GRANICACH POWIATU	108
PROGRAM 8: EDUKACJA JAKOŚCIOWA I PRAKTYCZNA	110
PROGRAM 9: WYSOKI POZIOM USŁUG MEDYCZNYCH I ZDROWY STYL ŻYCIA	114
PROGRAM 10: NIEPEŁNOSPRAWNI W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	116
PROGRAM 11: POMOC SPOŁECZNA O WYSOKIM STANDARDZIE	119
PROGRAM 12: POWIAT WOŁOWSKI – MIEJSCE DLA AKTYWNEGO WYPOCZYNKU	121
PROGRAM 13: BUDOWANIE TOŻSAMOŚCI POWIATOWEJ MIESZKAŃCÓW	124
PROGRAM 14: PROMOCJA POWIATU	126
PROGRAM 15: REWITALIZACJA ZABYTKÓW KULTURY MATERIALNEJ	130
PROGRAM 16: BEZPIECZNY I PRZYJAZNY POWIAT	133

PROGRAM 1: AKTYWIZACJA GOSPODARCZA OBSZARÓW WIEJSKICH	
Realizowane cele powiatu	<p>1. MAŁA I ŚREDNIA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ LOKOMOTYWĄ ROZWOJU I TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY</p> <p>1.2. <i>Silna lokalna przedsiębiorczość</i></p> <p>1.3. <i>Atrakcyjna wieś o nowoczesnym rolnictwie i zróżnicowanej działalności gospodarczej</i></p>
Realizowane cele strategiczne województwa	Innowacyjna gospodarka
Efekty programu	Nowoczesna gospodarka rolnicza i nowe formy działalności gospodarczej na obszarach wiejskich. Zmiana struktury gospodarki na wsi, w kierunku sektorów nierolniczych. Prowadzenie doradztwa i szkoleń w tym zakresie. Doradztwo w zakresie nowoczesnych form gospodarki rolnej.
PROJEKTY	
Projekt 1.1.	SCALANIE GRUNTÓW
Projekt 1.2.	WSPARCIE TWORZENIA GRUP PRODUCENCKICH
Projekt 1.3.	PRZEMYSŁOWA PRODUKCJA ROLNA NA TERENACH ZDEGRADOWANYCH
Projekt 1.4.	STYMULOWANIE ROZWOJU AGROTURYSTYKI
Projekt 1.5.	WSPIERANIE ROZWOJU EKOLOGICZNEJ PRODUKCJI ROLNEJ I MAŁEGO PRZETWÓRSTWA

Projekt 1.1.		Opis						
SCALANIE GRUNTÓW		Scalenie gruntów w celu podniesienia opłacalności produkcji rolnej. Doradztwo. Pomoc prawna. Upowszechnienie takich kierunków działań						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕		•	•	•	AWRSP		
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR	•	PHARE	
					Inne		Inne	
Projekt 1.2.		Opis						
WSPARCIE TWORZENIA GRUP PRODUCENCKICH		Pomoc doradcza i prawna dla rolników zainteresowanych tworzeniem specjalistycznych grup producenckich.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕			•	•	RCDRRiOW		
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
	•			•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 1.3.		Opis						
PRZEMYSŁOWA PRODUKCJA ROLNA NA TERENACH ZDEGRADOWANYCH		Upowszechnienie produkcji roślinnej dla potrzeb przemysłu na gruntach zdegradowanych						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕					RCDRRiOW		
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR	•	PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 1.4.		Opis						
STYMULOWANIE ROZWOJU AGROTURYSTYKI		Projekt zakłada wspieranie rozwoju agroturystyki na terenie powiatu poprzez propagowanie wiedzy na temat organizacji, podstaw prawnych i funkcjonowania gospodarstw agroturystycznych wśród rolników. Aktywne działania promujące wypoczynek agroturystyczny na terenie powiatu						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕					RCDRRiOW		
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•		•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR	•	PHARE	
					Inne		PAOW	

Projekt 1.5.		Opis						
WSPIERANIE ROZWOJU EKOLOGICZNEJ PRODUKCJI ROLNEJ I MAŁEGO PRZETWÓRSTWA		Projekt zakłada wspieranie ekologicznej produkcji rolnej oraz związanego z nią przetwórstwa zlokalizowanego na obszarach wiejskich.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕	•		•	•	RCDRRiOW		
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•		•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

PROGRAM 2: WZMOCNIENIE SEKTORA MŚP	
Realizowane cele strategiczne powiatu	1. MAŁA I ŚREDNIA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ LOKOMOTYWĄ ROZWOJU I TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY 1.2. <i>Silna lokalna przedsiębiorczość</i> 1.3. <i>Atrakcyjna wieś o nowoczesnym rolnictwie i zróżnicowanej działalności gospodarczej</i>
Realizowane cele strategiczne województwa	Innowacyjna gospodarka
Efekty programu	Stworzenie mechanizmów stymulujących powstawanie małych i średnich przedsiębiorstw. Silny sektor MŚP będący podstawą lokalnej gospodarki, nowe miejsca pracy; aktywizacja obszarów wiejskich.
PROJEKTY	
Projekt 2.1.	OPRACOWANIE KONCEPCJI ROZWOJU MŚP NA TERENIE POWIATU
Projekt 2.2.	STWORZENIE SIECI PUNKTÓW INFORMACYJNO-DORADCZYCH DLA ZAŁOŻYCIELI MŚP
Projekt 2.3.	FUNDUSZ POŻYCZKOWY
Projekt 2.4	PARK PRZEMYSŁOWY

Projekt 2.1.		Opis						
OPRACOWANIE KONSEPCJI ROZWOJU MŚP NA TERENIE POWIATU		Projekt zakłada wypracowanie kompleksowej koncepcji wspierania rozwoju MŚP na terenie powiatu w ścisłej koordynacji z władzami gminnymi. Identyfikacja instrumentów stymulujących rozwój MŚP.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•							
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•				fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 2.2.		Opis						
STWORZENIE SIECI PUNKTÓW INFORMACYJNO-DORADCZYCH DLA ZAŁOŻYCIELI MŚP		Projekt zakłada organizację na terenie powiatu sieci punktów informacyjnych, w którym obecni i potencjalni przedsiębiorcy będą mogli uzyskać kompleksową informację na temat możliwości uzyskania wsparcia dla rozwoju własnych firm ze środków publicznych.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕			•		•		
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					FUNDACJA MŚP	⊕		

Projekt 2.3.		Opis						
FUNDUSZ POŻYCZKOWY		Utworzenie funduszu pożyczkowego dla powstających MŚP z terenu powiatu						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕			•				
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					FUNDACJA MŚP	⊕	Inne	

Projekt 2.4.		Opis						
PARK PRZEMYSŁOWY		Utworzenie parku przemysłowego w oparciu o istniejącą infrastrukturę techniczną						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕							
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
	⊕			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					FUNDACJA MŚP		Inne	

PROGRAM 3: MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY DROGOWEJ

Realizowane cele powiatu	<p>1. MAŁA I ŚREDNIA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ – LOKOMOTYWĄ ROZWOJU I TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY</p> <p><i>1.1. Wysoka atrakcyjność inwestycyjna oparta na nowoczesnej infrastrukturze technicznej</i></p> <p>2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW</p> <p><i>2.1. Infrastruktura techniczna zapewniająca wysoki standard życia i czystość środowiska</i></p>
Realizowane cele strategiczne województwa	<p>Integracja dolnośląska</p> <p>Otwarcie na świat</p>
Efekty programu	<p>Poprawa bezpieczeństwa ruchu kołowego i pieszego, zwiększenie przepustowości i nośności dróg. Poprawa systemu komunikacyjnego pomiędzy ościennymi gminami i powiatami.</p> <p>Większa atrakcyjność inwestycyjna powiatu. Realizacja programu pośrednio korzystnie wpłynie na rozwój przedsiębiorczości i aktywizację agroturystyki, a także spowoduje skrócenie dojazdu producentów produkcji rolnej z obszarów wiejskich do ośrodków miejskich.</p>
PROJEKTY	
Projekt 3.1.	MODERNIZACJA DROGI POWIATOWEJ Nr 47 740 WOŁÓW-BRZEG DOLNY
Projekt 3.2.	MODERNIZACJA DROGI POWIATOWEJ Nr 47 501 GRANICE POWIATU-GODZIĘCIN-BRZEG DOLNY
Projekt 3.3.	REMONT NAWIERZCHNI DROGI POWIATOWEJ NR 47 712 WIŃSKO-WSCH.GRANICA POWIATU
Projekt 3.4.	PRZEBUDOWA DROGI WOJEWÓDZKIEJ nr 338
Projekt 3.5.	PRZEBUDOWA DROGI KRAJOWEJ nr 36 WRAZ Z MODERNIZACJĄ MOSTU W ŚCINAWIE

Projekt 3.1		Opis						
MODERNIZACJA DROGI POWIATOWEJ Nr 47 740 WOŁÓW-BRZEG DOLNY		Poszerzenie konstrukcji jezdni i wzmocnienie jej konstrukcji, odwodnienie drogi w terenie niezabudowanym i budowa ciągów pieszo-rowerowych. Inwestycja spowoduje skrócenie czasu dojazdu pomiędzy dwoma powiatowymi ośrodkami miejskimi oraz dojazdu do zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego w płu.-zach. części województwa.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	Wołów Brzeg Dolny	•	•					
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	Wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
					fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					inne		inne	
Projekt 3.2.		Opis						
MODERNIZACJA DROGI POWIATOWEJ Nr 47 501 GRANICE POWIATU-GODZIĘCIN-BRZEG DOLNY		Poszerzenie konstrukcji jezdni i wzmocnienie jej konstrukcji, budowa chodnika w m.Godzięcín, odwodnienie drogi w terenie niezabudowanym i utwardzenie poboczy. Realizacja projektu spowoduje w szczególności poprawę bezpieczeństwa ruchu poprzez zwiększenie nośności trasy wyznaczonej jako droga TŚP.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	Wołów Brzeg Dolny	•	•					
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
					fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					inne		inne	

Projekt 3.3.		Opis						
REMONT NAWIERZCHNI DROGI POWIATOWEJ NR 47 712 WIŃSKO- WSCH.GRANICA POWIATU		Obecnie stan drogi nie pozwala na szybkie i bezpieczne komunikowanie się a jest to jeden z głównych ciągów komunikacyjnych gminy i północno-wschodniej części powiatu. Projekt zakłada modernizację nawierzchni.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	Wińsko	•	•					
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
Projekt 3.4.		Opis						
PRZEBUDOWA DROGI KRAJOWEJ nr 338		Projekt przebudowy zakłada budowę obwodnic Wołowa, Brzegu Dolnego i Prawikowa.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	Wołów Brzeg Dolny	•	⊕					
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					inne		inne	

Projekt 3.5.		Opis						
PRZEBUDOWA DROGI KRAJOWEJ nr 337 WRAZ Z MODERNIZACJĄ MOSTU W ŚCINAWIE		Projekt przebudowy zakłada budowę obwodnic Wińska i Krzelowa oraz modernizację mostu w Ścinawie na granicy z gmina Wińsko. Obecny stan rzeczy nie pozwala na przejazd przez most pojazdów o dużej masie projekt i zakłada wybudowanie przeprawy o wystarczającej nośności oraz dostosowanie drogi do poruszania się ciężkich pojazdów.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	Wińsko	⊕	•					
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					inne		inne	

PROGRAM 4: PRZEPRAWA MOSTOWA W BRZEGU DOLNYM	
Realizowane cele powiatu	<p>1. MAŁA I ŚREDNIA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ – LOKOMOTYWĄ ROZWOJU I TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY</p> <p><i>1.2. Wysoka atrakcyjność inwestycyjna oparta na nowoczesnej infrastrukturze technicznej</i></p> <p>2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW</p> <p><i>2.1. Infrastruktura techniczna zapewniająca wysoki standard życia i czystość środowiska</i></p>
Realizowane cele strategiczne województwa	<p>Integracja dolnośląska</p> <p>Otwarcie na świat</p>
Efekty programu	<p>Skrócenie dojazdu do i z Wrocławia dla mieszkańców południowo-zachodniej części powiatu. Realizacja programu korzystnie wpłynie na rozwój przedsiębiorczości i aktywizację gospodarczą na znacznym obszarze powiatu, w tym na rozwój agroturystyki oraz podniesie poziom bezpieczeństwa poprzez stworzenie alternatywy dla transportu TŚP.</p>
PROJEKTY	
Projekt 4.1.	LOBBING NA RZECZ BUDOWY MOSTU W BRZEGU DOLNYM
Projekt 4.2.	BUDOWA MOSTU W BRZEGU DOLNYM

Projekt 4.1.		Opis						
LOBBING NA RZECZ BUDOWY MOSTU W BRZEGU DOLNYM		Program działań mających na celu wsparcie projektu budowy mostu w Brzegu Dolnym.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕ Brzeg Dolny		•					
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		Fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					inne		inne	

Projekt 4.2.		Opis						
BUDOWA MOSTU W BRZEGU DOLNYM		Budowa mostu w Brzegu Dolnym wraz z 3 km odcinkiem drogi dojazdowej. Efekty i oddziaływanie inwestycji → efekty programu.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕ Brzeg Dolny		•					
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	•
					FOGR		PHARE	
					inne		inne	

PROGRAM 5: NOWOCZESNA GOSPODARKA ODPADAMI STAŁYMI

Realizowane cele powiatu	<p>2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW</p> <p>2.1. <i>Infrastruktura techniczna zapewniająca wysoki standard życia i czystość środowiska</i></p> <p>1. MAŁA I ŚREDNIA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ LOKOMOTYWĄ ROZWOJU I TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY</p> <p>1.1. <i>Wysoka atrakcyjność inwestycyjna oparta na nowoczesnej infrastrukturze technicznej</i></p>
Realizowane cele strategiczne województwa	<p>Renesans cywilizacyjny</p> <p>Innowacyjna gospodarka</p>
Efekty programu	<p>Nowoczesna gospodarka odpadami stałymi z terenu gminy odpowiadająca standardom europejskim. Ochrona środowiska naturalnego przed degradacją.</p>
PROJEKTY	
Projekt 5.1.	NOWE WYSYPISKO ŚMIECI
Projekt 5.2.	LIKWIDACJA DZIKICH WYSYPISK ŚMIECI
Projekt 5.3.	EFEKTYWNA SEGREGACJA ODPADÓW
Projekt 5.4.	ŚWIADOMOŚĆ PROEKOLOGICZNA

Projekt 5.1.		Opis						
NOWE WYSYPISKO ŚMIECI		Projekt zakłada współdziałanie i koordynację działań gminnych władz samorządowych przy wybudowaniu nowoczesnego wysypiska na terenie jednej z gmin powiatu lub gmin sąsiednich, z którego korzystać będzie więcej niż jedna gmina.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕			•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
	•	•		•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	•
					Inne		PAOW	

Projekt 5.2.		Opis						
LIKWIDACJA DZIKICH WYSYPISK ŚMIECI		Projekt zakłada likwidację dzikich wysypisk śmieci i rekultywację terenów, które zajmują - zapobiegnie to dalszej degradacji środowiska i przywróci walory przyrodnicze gminy						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕							
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	•
					Inne		PAOW	

Projekt 5.3.		Opis						
EFEKTYWNA SEGREGACJA ODPADÓW		Wprowadzenie segregacji śmieci w gospodarstwach domowych na całym obszarze powiatu.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕			•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
	•			•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	•
					Inne	PAOW		
Projekt 5.4.		Opis						
ŚWIADOMOŚĆ PROEKOLOGICZNA		Podniesienie poziomu świadomości ekologicznej wśród mieszkańców, w szczególności wśród dzieci i młodzieży. Propagowanie troski o środowisko naturalne poprzez lokalne media.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕	•		•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	•
					Inne		Inne	

PROGRAM 6: SANITACJA WSI	
Realizowane cele strategiczne powiatu	2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW 2.1. <i>Infrastruktura techniczna zapewniająca wysoki standard życia i czystość środowiska</i>
Realizowane cele strategiczne województwa	Renesans cywilizacyjny
Efekty programu	Oczyszczanie nieczystości płynnych powstających na terenie powiatu. Uporządkowanie gospodarki ściekowej. Ochrona środowiska naturalnego przed degradacją spowodowaną odprowadzaniem nieczyszczonych ścieków. (realizacja programu związku gmin <i>Bychowo</i>)
PROJEKTY	
Projekt 6.1.	NOWOCZESNE KOMUNALNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
Projekt 6.2.	PRZYDOMOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW
Projekt 6.3.	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA KANALIZACJI

Projekt 6.1.		Opis						
NOWOCZESNE KOMUNALNE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW		Rozbudowa i modernizacja istniejących komunalnych oczyszczalni ścieków zgodnie ze standardami europejskimi i potrzebami rozwojowymi. Poprawa stanu środowiska naturalnego						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕			•				
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
	•			•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	•
					Inne	PAOW		
Projekt 6.2.		Opis						
PRZYDOMOWE OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW		Celem projektu jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w gospodarstwach, które nie będą skanalizowane ze względu na nieopłacalność przedsięwzięcia						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	•			•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 6.3.		Opis						
ROZBUDOWA I MODERNIZACJA KANALIZACJI		Celem projektu jest rozbudowa i modernizacja istniejącego systemu kanalizacyjnego. Realizacja projektu pozwoli na efektywną ochronę środowiska naturalnego.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
	⊕				•			
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
	•	•		•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

PROGRAM 7: REALIZACJA PROGRAMU DLA ODRY 2006 W GRANICACH POWIATU	
Realizowane cele powiatu	<p>1. MAŁA I ŚREDNIA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ LOKOMOTYWĄ ROZWOJU I TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY</p> <p>2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW</p> <p>2.1. <i>Infrastruktura techniczna zapewniająca wysoki standard życia i czystość środowiska</i></p> <p>2.5. <i>Bezpieczny i przyjazny powiat</i></p>
Realizowane cele strategiczne województwa	<p>Otwarcie na świat</p> <p>Renesans cywilizacyjny</p>
Efekty programu	<p>Zwiększenie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego i atrakcyjności turystycznej nadodrzańskich, ochrona ekologiczna, aktywizacja gospodarcza pasa Odry</p>
PROJEKTY	
Projekt 7.1.	STOPIEŃ WODNY W MALCZYCACH

Projekt 7.1.		Opis						
STOPIEŃ WODNY W MALCZYCACH		Wybudowanie stopnia wodnego w ramach Programu dla Odry 2006						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	•		•			•		
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
			•		fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

PROGRAM 8: EDUKACJA JAKOŚCIOWA I PRAKTYCZNA	
Realizowane cele powiatu	2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW 2.2. <i>Wysoki poziom kształcenia i zróżnicowana oferta edukacyjna pod kątem rynku pracy</i>
Realizowane cele strategiczne województwa	Spółeczeństwo obywatelskie Renesans cywilizacyjny Integracja dolnośląska Innowacyjna gospodarka
Efekty programu	Podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców powiatu i dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy.
PROJEKTY	
Projekt 8.1.	MODERNIZACJA BAZY LOKALOWEJ I WYPOSAŻENIA TECHNICZNEGO SZKÓŁ
Projekt 8.2.	JEDNOLITE STANDARDY EDUKACYJNE NA TERENIE POWIATU
Projekt 8.3.	WSPARCIE NAJZDOLNIEJSZYCH UCZNIÓW
Projekt 8.4.	EFEKTYWNY SYSTEM MOTYWACYJNY DLA NAUCZYCIELI
Projekt 8.5.	UTWORZENIE CENTRUM SZKOLEŃ MULTIMEDIALNYCH W ZSR CKU W WOŁOWIE

Projekt 8.1.		Opis						
MODERNIZACJA BAZY LOKALOWEJ I WYPOSAŻENIA TECHNICZNEGO SZKÓŁ		Projekt zakłada modernizację zarówno lokalowej bazy dydaktycznej i wyposażenia szkół, jaki i unowocześnienie przyszłkolnej infrastruktury sportowej (sale gimnastyczne, boiska).						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	⊕			•				
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	•
					Inne		Inne	

Projekt 8.2.		Opis						
JEDNOLITE STANDARDY EDUKACYJNE NA TERENIE POWIATU		Celem projektu jest określenie jednolitych standardów edukacyjnych na terenie powiatu niezależnie od miejsca zamieszkania ucznia i lokalizacji szkoły oraz zapewnienie korelacji pomiędzy różnymi poziomami kształcenia podstawowego i średniego (n.p. w nauczaniu j.obcych) w placówkach prowadzonych przez szczebel gminny i powiatowy.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•							
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 8.3.		Opis						
WSPARCIE NAJZDOLNIEJSZYCH UCZNIÓW		Projekt zakłada pomoc najzdolniejszym uczniom szkół średnich i propagowanie ich osiągnięć w lokalnych mediach. Przyznanie tytułu „Uczeń Roku w Powiecie”, ufundowanie stypendium (-ów) dla laureata (-ów), zakup pomocy naukowych, organizacja zagranicznych wyjazdów szkoleniowych i pilotaż ich dalszej edukacji i stworzenie systemu motywacyjnego do pozostania i pracy na obszarze powiatu.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 8.4.		Opis						
EFEKTYWNY SYSTEM MOTYWACYJNY DLA NAUCZYCIELI		Opracowanie i wdrożenie efektywnego systemu motywacyjnego dla nauczycieli szkół średnich, skłaniającego do stałego podwyższania kwalifikacji i poziomu nauczania oraz związania się z powiatowymi placówkami edukacyjnymi.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕								
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•				•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 8.5.		Opis						
UTWORZENIE CENTRUM SZKOLEŃ MULTIMEDIALNYCH W ZSR CKU W WOŁOWIE		Uruchomienie Centrum w Zespole Szkół Rolniczych - Centrum Kształcenia Ustawicznego w Wołowie poprzez modernizację bazy dydaktycznej i wyposażenia technicznego szkoły oraz warunków lokalowych internatu. Celem utworzenia Centrum jest stworzenie bazy dla doskonalenia zawodowego osób zatrudnionych w rolnictwie oraz umożliwienie właścicielom gospodarstw rolnych i byłym pracowników PGR-ów przekwalifikowania się dla podjęcia działalności pozarolniczej w oparciu o programy szkoleń dostosowane do potrzeb rynku pracy. Akademia Rolnicza we Wrocławiu podejmie się opracowania szczegółowej oferty szkoleniowej. Po utworzeniu Centrum zostanie włączone do sieci multimedialnej Akademii Rolniczej.						
		Podmioty realizujące						
		powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne
⊕				•		Akademia Rolnicza we Wrocławiu RCDRRiOW		
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•		•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					inne	ARiMR	inne	Program UE COMENIUS

PROGRAM 9: WYSOKI POZIOM USŁUG MEDYCZNYCH I ZDROWY STYL ŻYCIA

Realizowane cele powiatu	2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW 2.3. <i>Wysoki poziom usług medycznych i zdrowy styl życia mieszkańców</i>
Realizowane cele strategiczne województwa	Integracja dolnośląska Otwarcie na świat
Efekty programu	Większa dostępność do usług medycznych o wyższym poziomie świadczeń. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej zachorowalności i profilaktyki zdrowotnej. Zestaw działań w ramach programu zakłada zarówno przedsięwzięcia infrastrukturalne, jaki i organizacyjne.
PROJEKTY	
Projekt 9.1.	NOWY SZPITAL POWIATOWY
Projekt 9.2.	ZDROWY STYL ŻYCIA

Projekt 9.1.		Opis						
NOWY SZPITAL POWIATOWY		Obecnie istniejące obiekty szpitalne w Brzegu Dolnym i Wołowie muszą ulec likwidacji w 2004r., ponieważ nie spełniają wymogów rozporządzenia MZiOS z dnia 21.09.1992r. Realizacja zadania stworzy nowoczesną infrastrukturę w zakresie leczenia zamkniętego o charakterze użyteczności publicznej, poprawi organizację i standardy obsługi pacjentów oraz umożliwi utrzymanie zatrudnienia personelu medycznego.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•	•	•					
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	Gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON	•	ISPA	
					FOGR		PHARE	
					inne		inne	
Projekt 9.2.		Opis						
ZDROWY STYL ŻYCIA		Projekt zakłada propagowanie zdrowego stylu życia wśród mieszkańców powiatu – ze szczególnym uwzględnieniem dzieci młodzieży poprzez organizowanie różnego rodzaju akcji promocyjnych, prelekcji i spotkań w szkołach.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON	•	ISPA	
					FOGR		PHARE	
					inne		inne	

PROGRAM 10: NIEPEŁNOSPRAWNI W SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Realizowane cele powiatu	2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW 2.1. <i>Infrastruktura techniczna zapewniająca wysoki standard życia i czystość środowiska</i>
Realizowane cele strategiczne województwa	Spółeczeństwo obywatelskie Renesans cywilizacyjny
Efekty programu	Dostępność do obiektów użyteczności publicznej dla osób niepełnosprawnych. Włączenie niepełnosprawnych w życie społeczne i kulturalne powiatu. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej problematyki osób niepełnosprawnych. Zestaw działań w ramach programu zakłada zarówno przedsięwzięcia infrastrukturalne, jak i edukacyjne.
PROJEKTY	
Projekt 10.1.	IDENTYFIKACJA I INWENTARYZACJA BARIER DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Projekt 10.2.	LIKWIDACJA BARIER DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Projekt 10.3.	PROPAGOWANIE PROBLEMATYKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Projekt 10.1.		Opis						
IDENTYFIKACJA I INWENTARYZACJA BARIER DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH		Projekt zakłada identyfikację i inwentaryzację istniejących barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych w obiektach użyteczności publicznej na terenie powiatu.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	województwo	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	⊕							
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•				fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					inne		inne	
Projekt 10.2.		Opis						
LIKWIDACJA BARIER DLA NIEPEŁNOSPRAWNYCH		W pierwszej fazie zostanie przygotowana niezbędna dokumentacja techniczna dla modernizacji poszczególnych obiektów użyteczności publicznej w celu likwidacji barier architektonicznych dla niepełnosprawnych. Druga faza zakłada stopniową likwidację zidentyfikowanych barier.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	województwo	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	⊕	•		•	•	•		
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•		•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON	•	ISPA	
					FOGR		PHARE	•
					inne		inne	

Projekt 10.3.		Opis						
PROPAGOWANIE PROBLEMATYKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH		Projekt zakłada propagowanie problematyki osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej w celu upowszechnienia zrozumienia i akceptacji ich potrzeb, w szczególności likwidacji barier architektonicznych. Działalność informacyjna będzie prowadzona poprzez lokalne media i placówki edukacyjne stopnia podstawowego i średniego dla podniesienia świadomości w/w problematyki wśród dzieci i młodzieży i wykształcenia odruchów pomocy i tolerancji. Podejmowane działania i programy będą koordynowane pomiędzy szczeblami samorządowymi: powiatowym i gminnymi.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	⊕	•		•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON	•	ISPA	
					FOGR		PHARE	•
					inne		inne	

PROGRAM 11: POMOC SPOŁECZNA O WYSOKIM STANDARDZIE	
Realizowane cele powiatu	2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW
Realizowane cele strategiczne województwa	Spółeczeństwo obywatelskie Renesans cywilizacyjny
Efekty programu	Uruchomienie Domu Pomocy Społecznej na terenie powiatu. Podniesienie jakości usług zakresu pomocy społecznej i ich kompleksowość.
PROJEKTY	
Projekt 11.1.	DOM POMOCY SPOŁECZNEJ
Projekt 11.2.	KONCENTRACJA USŁUG Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Projekt 11.1.			Opis					
DOM POMOCY SPOŁECZNEJ			Uruchomienie Domu Pomocy Społecznej na terenie powiatu.					
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	województwo	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•				
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
					fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON	•	ISPA	
					FOGR		PHARE	
					inne		inne	
Projekt 11.2.			Opis					
KONCENTRACJA USŁUG Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ			Utworzenie zespołu specjalistów działających przy PCPR i świadczących usługi na rzecz rodzin potrzebujących pomocy: trenerzy rodzin zastępczych, radca prawny, specjalista ds. uzależnień, specjalista terapii rodzi, psycholog.					
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	województwo	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕				•				
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
					fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON	•	ISPA	
					FOGR		PHARE	
					inne		inne	

PROGRAM 12: POWIAT WOŁOWSKI – MIEJSCE DLA AKTYWNEGO WYPOCZYNKU	
Realizowane cele strategiczne powiatu	<p>1. MAŁA I ŚREDNIA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ LOKOMOTYWĄ ROZWOJU I TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY</p> <p>1.2. <i>Silna lokalna przedsiębiorczość</i></p> <p>1.4. <i>Turystyka oparta na unikalnych zabytkach oraz czystym środowisku</i></p> <p>2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW</p> <p>2.3. Wysoki poziom usług medycznych i zdrowy styl życia mieszkańców</p>
Realizowane cele strategiczne województwa	<p>Renesans cywilizacyjny Innowacyjna gospodarka</p>
Efekty programu	Rozbudowanie bazy turystycznej i sportowo-rekreacyjnej na terenie powiatu. Napływ turystów. Możliwość aktywnego wypoczynku dla mieszkańców gminy.
PROJEKTY	
Projekt 12.1.	ROZBUDOWA BAZY NOCLEGOWEJ
Projekt 12.2.	BUDOWA ŚCIEŻEK ROWEROWYCH
Projekt 12.3.	URUCHOMIENIE KĄPIELISK NA TERENIE POWIATU
Projekt 12.4.	UTWORZENIE PUNKTÓW INFORMACJI TURYSTYCZNEJ I AGROTURYSTYCZNEJ

Projekt 12.1.		Opis						
ROZBUDOWA BAZY NOCLEGOWEJ		Projekt zakłada rozbudowę bazy noclegowej, tak aby na terenie powiatu znajdowało się wiele obiektów o różnym standardzie (lokalizacja pól namiotowych, schroniska młodzieżowego i hotele)						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕			•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
	•			•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 12.2.		Opis						
BUDOWA ŚCIEŻEK ROWEROWYCH		Projekt zakłada wybudowanie ścieżek rowerowych na podstawie istniejącego programu, które pozwolą na efektywne wykorzystanie walorów przyrodniczych powiatu. Sieć na terenie powiatu zostałaby połączona w system z sąsiednimi powiatami/gminami.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕			•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
	•			•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	•
					Inne		Inne	

Projekt 12.3.		Opis						
URUCHOMIENIE KĄPIELISK NA TERENIE POWIATU		Projekt zakłada zlokalizowanie kąpielisk w oparciu o istniejące zbiorniki wodne na terenie powiatu, które będą służyły mieszkańcom i turystom.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
	⊕			•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
	•			•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	
Projekt 12.4.		Opis						
UTWORZENIE PUNKTÓW INFORMACJI TURYSTYCZNEJ I AGROTURYSTYCZNEJ		Uruchomienie punktów informacji o walorach turystycznych i rekreacyjnych, bazie noclegowej i gospodarstwach agroturystycznych. Punkty mogą powstać w oparciu o istniejące stanowiska ds. promocji w urzędach gminnych i w Starostwie. Wspólna baza informacji.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•				
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska	•	SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

PROGRAM 13: BUDOWANIE TOŻSAMOŚCI POWIATOWEJ MIESZKAŃCÓW	
Realizowane cele powiatu	2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW 2.4. <i>Silne poczucie tożsamości powiatowej poprzez aktywizację kulturalną mieszkańców</i>
Realizowane cele strategiczne województwa	Integracja dolnośląska Społeczeństwo obywatelskie
Efekty programu	Wzmocnienie związków mieszkańców z powiatem i jego wewnętrznej spójności. Podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców na temat historii i teraźniejszości ziemi wołowskiej oraz aspektów związanych z zakresem kompetencji i funkcjonowaniem samorządu szczebla powiatowego. Rozwijanie związków gmin tworzących powiat
PROJEKTY	
Projekt 13.1.	REAKTYWOWANIE MUZEUM ZIEMI WOŁOWSKIEJ
Projekt 13.2.	EDUKACJA LOKALNA

Projekt 13.1.		Opis						
REAKTYWOWANIE MUZEUM ZIEMI WOŁOWSKIEJ		Uruchomienie Muzeum jako centrum propagowania idei lokalnej tożsamości powiatowej. Misja Muzeum będzie realizowana poprzez gromadzenie zbiorów związanych z historią ziemi wołowskiej i działalnością wybitnych postaci wywodzących się z obszaru obecnego powiatu.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
					fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	•
					Inne		Inne	
Projekt 13.2.		Opis						
EDUKACJA LOKALNA W SZKOŁACH		Opracowanie programu edukacji lokalnej propagującej idee samorządności, upowszechniającego zagadnienia związane z kompetencjami i funkcjonowaniem samorządu powiatowego oraz znajomość historii ziemi wołowskiej. Edukacja poprzez prelekcje w szkołach w ramach godzin wychowawczych, spotkania z przedstawicielami powiatowych władz samorządowych i znanymi mieszkańcami wywodzącymi się z obszaru obecnego powiatu. Działalność będzie prowadzona również w oparciu o Muzeum Ziemi Wołowskiej.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•	•		•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
					fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	•
					inne		inne	

PROGRAM 14: PROMOCJA POWIATU	
Realizowane cele powiatu	1. MAŁA I ŚREDNIA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ LOKOMOTYWĄ ROWOJU I TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY <i>1.4. Turystyka oparta na unikalnych zabytkach oraz czystym środowisku</i>
Realizowane cele strategiczne województwa	Integracja dolnośląska Społeczeństwo obywatelskie
Efekty programu	Wykreowanie pozytywnego wizerunku powiatu jako atrakcyjnego miejsca dla inwestycji, zamieszkania, wypoczynku i rekreacji. Czytelny wizerunek powiatu uczyni go rozpoznawalnym w regionie i kraju, a także kojarzonym z określoną w strategii <i>wizją</i> powiatu podkreślającą jego funkcjonalną różnorodność.
PROJEKTY	
Projekt 14.1.	STRATEGIA PROMOCJI POWIATU
Projekt 14.2.	BAZA OFERT INWESTYCYJNYCH
Projekt 14.3.	MARKOWY PRODUKT LOKALNY
Projekt 14.4.	IMPREZA MASOWA O CHARAKTERZE PONADLOKALNYM
Projekt 14.5.	PRZEWODNIK O WALORACH PRZYRODNICZO- TURYSTYCZNYCH POWIATU

Projekt 14.1.		Opis						
STRATEGIA PROMOCJI POWIATU		Opracowanie planu i harmonogramu działań promujących walory turystyczno-przyrodnicze powiatu i ustalenie zasad współpracy pomiędzy gminami i powiatem w celu koordynacji przedsięwzięć. Koncentracja działań promocyjnych na wybranych i kluczowych walorach przyrodniczych i zabytkach kultury materialnej - „wizytówkach powiatu”.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•							
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		PAOW	

Projekt 14.2.		Opis						
BAZA OFERT INWESTYCYJNYCH		Celem projektu jest opracowanie w ramach współpracy między gminami a powiatem stale aktualizowanej bazy ofert inwestycyjnych z terenu całego powiatu- dla potencjalnych inwestorów, także zagranicznych (wersje obcojęzyczne)						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•							
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	•
					Inne		Inne	

Projekt 14.3.		Opis						
MARKOWY PRODUKT LOKALNY		Projekt zakłada skojarzenie powiatu z określonym produktem rolnym, dzięki któremu ziemia wołowska byłaby rozpoznawana minimum w skali regionalnej.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 14.4.		Opis						
IMPREZA MASOWA O CHARAKTERZE PONADLOKALNYM		Organizacja cyklicznej imprezy o charakterze ponadlokalnym, która promowałaby powiat poza jego granicami i przyciągała turystów.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•	•			
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 14.5.		Opis						
PRZEWODNIK O WALORACH PRZYRODNICZO- TURYSTYCZNYCH POWIATU		Wydanie profesjonalnego przewodnika o walorach przyrodniczych i zabytkach kultury materialnej Ziemi Wołowskiej.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•				
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	•
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

PROGRAM 15: REWITALIZACJA ZABYTKÓW KULTURY MATERIALNEJ	
Realizowane cele powiatu	<p>1. MAŁA I ŚREDNIA PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ LOKOMOTYWA ROZWOJU I TWORZENIA NOWYCH MIEJSC PRACY</p> <p><i>1.4. Turystyka oparta na unikalnych zabytkach oraz czystym środowisku</i></p> <p>2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW</p> <p><i>2.4. Silne poczucie tożsamości powiatowej poprzez aktywizację kulturalną mieszkańców</i></p>
Realizowane cele strategiczne województwa	<p>Integracja dolnośląska</p> <p>Renesans cywilizacyjny</p>
Efekty programu	<p>Atrakcyjne i odrestaurowane zabytki będą stanowić atut przyciągający turystów, kreujący pozytywny wizerunek i przyczyniać się do aktywizacji gospodarczej najbliższego otoczenia.</p>
PROJEKTY	
Projekt 15.1.	REWITALIZACJA ZESPOŁU POCYSTERSKIEGO W LUBIĄŻU
Projekt 15.2.	ZAKOŃCZENIE BUDOWY MUZEUM WSI DOLNOŚLĄSKIEJ
Projekt 15.3.	REWALORYZACJA ZESPOŁU PARKOWO-PALACOWEGO W BRZEGU DOLNYM

Projekt 15.1.		Opis						
REWITALIZACJA ZESPOŁU POCYSTERSKIEGO W LUBIAŻU		Rewitalizacja Zespołu Pocysterskiego. Pozyskanie środków finansowych na rewaloryzację i utrzymanie obiektu. Projekt zakłada m.in. przystosowanie budynku pałacowego w zespole obiektów pocysterskich do pełnienia funkcji Muzeum Sztuki Śląskiej oraz intensyfikację działań promocyjnych i zwiększenie liczby imprez o charakterze ponadlokalnym organizowanych w obiekcie.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕			•				
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	Gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	
Projekt 15.2.		Opis						
ZAKOŃCZENIE BUDOWY MUZEUM WSI DOLNOŚLĄSKIEJ		Inwestycje konserwatorskie w skansenie w celu stworzenia bazy dla kultywowania dolnośląskiej wiejskiej kultury materialnej, tradycji, obrzędów i sztuki ludowej.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	⊕			•				
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 15.3.		Opis						
REWALORYZACJA ZESPOŁU PARKOWO-PALACOWEGO W BRZEGU DOLNYM		W ramach zadania planuje się rewaloryzację budynków kompleksu pałacowo-parkowego z XVIIw., regulację stosunków wodnych oraz odnowę alejek.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	województwo	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
•	Brzeg Dolny ⊕			•				
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

PROGRAM 16: BEZPIECZNY I PRZYJAZNY POWIAT	
Realizowane cele powiatu	2. POWIAT WOŁOWSKI – ATRAKCYJNY DLA MIESZKAŃCÓW 2.5. <i>Bezpieczny i przyjazny powiat</i>
Realizowane cele strategiczne województwa	Spółeczeństwo obywatelskie Renesans cywilizacyjny
Efekty programu	Zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców oraz przyjezdnych. Usprawnienie systemu powiadamiania i reagowania na zagrożenia. Wzmocnienie więzi obywatelskich i intensyfikacja współpracy pomiędzy społecznością lokalną, władzami samorządowymi i służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo obywateli. Podniesienie poziomu świadomości o zagrożeniach i patologiach.
PROJEKTY	
Projekt 16.1.	MODERNIZACJA BAZY LOKALOWEJ I WYPOSAŻENIA TECHNICZNEGO POLICJI
Projekt 16.2.	PROGRAM PREWENCYJNO-EDUKACYJNY
Projekt 16.3.	MIASTECZKO RUCHU DROGOWEGO
Projekt 16.4.	ZINTEGROWANY SYSTEM POWIADAMIANIA O ZAGROŻENIACH
Projekt 16.5.	MODERNIZACJA BAZY LOKALOWEJ I WYPOSAŻENIA STRAŻY POŻARNEJ

Projekt 16.1.		Opis						
MODERNIZACJA BAZY LOKALOWEJ I WYPOSAŻENIA TECHNICZNEGO POLICJI		Sukcesywne dostosowywanie bazy lokalowej i wyposażenia technicznego policji do potrzeb związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa obywateli i ograniczenia przestępczości.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•		Policja		
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 16.2.		Opis						
PROGRAM PREWENCYJNO- EDUKACYJNY		Opracowanie i wdrożenie programów prewencyjnych upowszechniających zagadnienia bezpieczeństwa i wiedzę prawną oraz aktywizacja społeczności lokalnej w celu przeciwdziałania zagrożeniom i patologiom. Promocja w/w zagadnień poprzez lokalne media i współpracę ze szkołami.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•		Policja		
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 16.3.		Opis						
MIASTECZKO RUCHU DROGOWEGO		Uruchomienie miasteczka drogowego umożliwiającego zapoznanie się dzieci i młodzieży z zasadami ruchu drogowego						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•		Policja		
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	
Projekt 16.4.		Opis						
ZINTEGROWANY SYSTEM POWIADAMIANIA O ZAGROŻENIACH		Uruchomienie Centrum Powiadamiania Ratunkowego w siedzibie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej.						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•		PSP, Policja		
Potencjalne źródła finansowania								
powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•	•	•	•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	

Projekt 16.5.		Opis						
MODERNIZACJA BAZY LOKALOWEJ I WYPOSAŻENIA STRAŻY POŻARNEJ		Sukcesywne dostosowywanie bazy lokalowej i wyposażenia technicznego PSP do potrzeb związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa p.poż. i ograniczeniem zagrożeń poprzez usprawnienie sytemu ich monitorowania .						
Podmioty realizujące								
powiat	gminy	województwo	wojewoda	organizacje pozarządowe	mieszkańcy	inne		
⊕	•			•		PSP		
Potencjalne źródła finansowania								
Powiatowe	gminne	wojewódzkie	budżet państwa	środki niepubliczne	fundusze celowe		fundusze UE	
•	•			•	fundusze ochrony środowiska		SAPARD	
					PFRON		ISPA	
					FOGR		PHARE	
					Inne		Inne	